

LEGE

privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor

nr. 422 din 22.12.2023

Monitorul Oficial nr.98-100/147 din 14.03.2024

* * *

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Obiectul, scopul și domeniul de aplicare

[Articolul 2.](#) Noțiuni principale

Capitolul II

ORGANISME DĂUNĂTOARE DE CARANTINĂ

[Articolul 3.](#) Identificarea organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 4.](#) Organisme dăunătoare de carantină pentru un teritoriu determinat

[Articolul 5.](#) Interzicerea introducerii, circulației, deținerii, multiplicării sau eliberării organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 6.](#) Organisme dăunătoare prioritare

[Articolul 7.](#) Stabilirea criteriilor de identificare a organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 8.](#) Organismele dăunătoare de carantină utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere

[Articolul 9.](#) Notificarea unui pericol iminent

[Articolul 10.](#) Confirmarea oficială de către autoritatea competentă a prezenței unui organism dăunător de carantină

[Articolul 11.](#) Notificarea cu privire la organismele dăunătoare de carantină

[Articolul 12.](#) Informații privind organismele dăunătoare de carantină furnizate operatorilor profesioniști de către autoritatea competentă

[Articolul 13.](#) Informații privind organismele dăunătoare prioritare, furnizate publicului de către autoritatea competentă

[Articolul 14.](#) Măsuri care necesită a fi întreprinse imediat de către operatorii profesioniști

[Articolul 15.](#) Măsuri care trebuie luate de către alte persoane

[Articolul 16.](#) Derogări de la obligațiile de notificare

[Articolul 17.](#) Eradicarea organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 18.](#) Stabilirea zonelor demarcate

[Articolul 19.](#) Anchete și modificări ale zonelor demarcate

[Articolul 20.](#) Rapoarte

[Articolul 21.](#) Modificarea măsurilor și principiilor de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare

[Articolul 22.](#) Anchete privind organismele dăunătoare de carantină și organismele dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină

[Articolul 23.](#) Programele multianuale de anchetă și colectarea informațiilor

[Articolul 24.](#) Anchetele privind organismele dăunătoare prioritare

[Articolul 25.](#) Planuri de urgență pentru organismele dăunătoare prioritare

[Articolul 26.](#) Exerciții de simulare privind organismele dăunătoare prioritare

[Articolul 27.](#) Planuri de acțiuni privind organismele dăunătoare prioritare

[Articolul 28.](#) Măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 29.](#) Măsuri generale împotriva organismelor dăunătoare care nu sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 30.](#) Măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare care nu sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină

[Articolul 31.](#) Măsuri specifice mai stricte

[Articolul 32.](#) Recunoașterea zonelor protejate

[Articolul 33.](#) Obligații generale privind zonele protejate

[Articolul 34.](#) Anchete privind organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate

[Articolul 35.](#) Modificarea suprafeței și revocarea recunoașterii zonelor protejate

Capitolul III

ORGANISME DĂUNĂTOARE REGLEMENTATE CARE NU SUNT DE CARANTINĂ

[Articolul 36.](#) Identificarea organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină

[Articolul 37.](#) Interzicerea introducerii și circulației organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină pe plante destinate plantării

[Articolul 38.](#) Modificarea criteriilor de identificare a organismelor dăunătoare

[Articolul 39.](#) Organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină utilizate în scopuri științifice sau educaționale

Capitolul IV

MĂSURI PRIVIND PLANTELE, PRODUSELE VEGETALE ȘI ALTE OBIECTE ORIGINARE SAU EXPEDIAȚE DIN ALTE ȚĂRI SAU DE PE ANUMITE TERITORII ALE ALTOR ȚĂRI

[Articolul 40.](#) Interzicerea introducerii plantelor, produselor vegetale și altor obiecte

[Articolul 41.](#) Plante, produse vegetale și alte obiecte cărora li se aplică cerințe speciale și cerințe echivalente

[Articolul 42.](#) Restricții pe baza unei evaluări preliminare pentru introducerea pe teritoriul țării a unor plante, produse vegetale și altor obiecte cu risc ridicat origine sau expediate din alte țări și de pe anumite teritorii ale altor țări

[Articolul 43.](#) Condiții specifice de import pentru introducerea materialelor de ambalaj din lemn

[Articolul 44.](#) Stabilirea cerințelor echivalente

[Articolul 45.](#) Informații care trebuie puse la dispoziția călătorilor și a utilizatorilor de servicii poștale

[Articolul 46.](#) Excepții de la interdicții și cerințe pentru zonele de frontieră

[Articolul 47.](#) Cerințe privind tranzitul fitosanitar

[Articolul 48.](#) Plante, produse vegetale și alte obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale

[Articolul 49.](#) Măsuri privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt susceptibile să prezinte riscuri nou-identificate legate de organisme dăunătoare sau alte riscuri fitosanitare suspectate

[Articolul 50.](#) Raportul cu privire la punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor privind importurile

[Articolul 51.](#) Actualizarea anexei nr.3 și a anexei nr.4

[Articolul 52.](#) Aprobarea de măsuri temporare în caz de pericol iminent

[Articolul 53.](#) Interzicerea introducerii în zonele protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte autohtone și origine sau expediate din alte țări și/sau de pe anumite teritorii ale altor țări

[Articolul 54.](#) Plante, produse vegetale și alte obiecte cărora li se aplică cerințele speciale privind zonele protejate

[Articolul 55.](#) Informații cu privire la zonele protejate, care trebuie puse la dispoziția călătorilor și a clienților serviciilor poștale

[Articolul 56.](#) Excepție de la interdicțiile și cerințele legate de zonele de frontieră în ceea ce privește zonele protejate

[Articolul 57.](#) Cerințe legate de tranzitul fitosanitar prin zonele protejate

[Articolul 58.](#) Plante, produse vegetale și alte obiecte din zonele protejate, utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecția de soiuri și reproducere

[Articolul 59.](#) Cerințe generale privind vehiculele, utilajele și materialul de ambalaj

[Articolul 60.](#) Desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare

[Articolul 61.](#) Cerințe privind stațiile de carantină și instalațiile de izolare

[Articolul 62.](#) Funcționarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare

[Articolul 63.](#) Supravegherea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare și revocarea desemnării

[Articolul 64.](#) Eliberarea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte din stațiile de carantină și instalațiile de izolare

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA OPERATORILOR PROFESIONIȘTI ȘI TRASABILITATEA

[Articolul 65.](#) Registrul operatorilor profesioniști

[Articolul 66.](#) Procedura de înregistrare

[Articolul 67.](#) Conținutul registrului

[Articolul 68.](#) Disponibilitatea informațiilor din registre

[Articolul 69.](#) Trasabilitatea

[Articolul 70.](#) Circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști și între acestea

Capitolul VI

CERTIFICAREA PLANTELOR, A PRODUSELOR VEGETALE ȘI A ALTOR OBIECTE

[Articolul 71.](#) Certificatul fitosanitar

[Articolul 72.](#) Plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care sunt necesare certificate fitosanitare

[Articolul 73.](#) Alte plante pentru care sunt necesare certificate fitosanitare

[Articolul 74.](#) Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care sunt necesare certificate fitosanitare pentru introducerea într-o zonă protejată

[Articolul 75.](#) Excepții pentru bagajele călătorilor

[Articolul 76.](#) Condiții care trebuie îndeplinite de un certificat fitosanitar

[Articolul 77.](#) Anularea unui certificat fitosanitar

[Articolul 78.](#) Pașaportul fitosanitar

[Articolul 79.](#) Plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar

[Articolul 80.](#) Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar pentru introducerea și circulația în zonele protejate

[Articolul 81.](#) Excepție în ceea ce privește furnizarea directă către utilizatorii finali

[Articolul 82.](#) Excepții pentru circulația în spațiile unui operator înregistrat și între acestea

[Articolul 83.](#) Formatul și conținutul pașaportului fitosanitar

[Articolul 84.](#) Eliberarea pașapoartelor fitosanitare de către autoritatea competentă și operatorii profesioniști autorizați

[Articolul 85.](#) Cerințe de fond pentru pașaportul fitosanitar

[Articolul 86.](#) Cerințe de fond pentru pașaportul fitosanitar pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora

[Articolul 87.](#) Examinări necesare pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare

[Articolul 88.](#) Aplicarea pașapoartelor fitosanitare

[Articolul 89.](#) Autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării pașapoartelor fitosanitare

[Articolul 90.](#) Obligațiile operatorilor autorizați

[Articolul 91.](#) Planuri de gestionare a riscurilor legate de organisme dăunătoare

[Articolul 92.](#) Inspecțiile și retragerea autorizației

[Articolul 93.](#) Înlocuirea pașaportului fitosanitar

[Articolul 94.](#) Pașapoartele fitosanitare care înlocuiesc certificatele fitosanitare

[Articolul 95.](#) Anularea și eliminarea pașaportului fitosanitar

[Articolul 96.](#) Marcarea materialelor de ambalaj din lemn, a lemnului sau a altor materiale

[Articolul 97.](#) Repararea materialelor de ambalaj din lemn

[Articolul 98.](#) Autorizarea și supravegherea operatorilor înregistrați care aplică marcajul pe materiale de ambalaj din lemn

[Articolul 99.](#) Alte atestări oficiale pentru plante, produse vegetale sau alte obiecte

[Articolul 100.](#) Certificatul fitosanitar pentru export

[Articolul 101.](#) Certificatul fitosanitar de reexport

Capitolul VII

SISTEMELE INFORMAȚIONALE

[Articolul 102.](#) Instituirea unui sistem electronic de notificare

[Articolul 103.](#) Elemente de informații, formate, notificări și termene pentru notificări în cazul suspiciunilor privind prezența organismelor dăunătoare

Capitolul VIII

FINANȚAREA ȘI ASIGURAREA TEHNICO-MATERIALĂ A AUTORITĂȚII COMPETENTE

[Articolul 104.](#) Finanțarea și asigurarea tehnico-materială

Capitolul IX

RESPONSABILITĂȚI

[Articolul 105.](#) Obligațiile persoanelor fizice și juridice din domeniul protecției plantelor și al carantinei fitosanitare

[Articolul 106.](#) Sancțiuni

Capitolul X

DISPOZIȚII FINALE

[Articolul 107.](#) Intrarea în vigoare și măsuri de implementare

[Anexa nr.1](#) Criterii de clasificare a organismelor dăunătoare în funcție de riscul pe care îl prezintă

[Anexa nr.2](#) Măsuri și principii de gestionare a riscurilor legate de organisme dăunătoare

[Anexa nr.3](#) Criterii de evaluare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte cu risc ridicat

[Anexa nr.4](#) Elemente pentru identificarea plantelor sau a produselor vegetale susceptibile să prezinte riscuri nou-identificate legate de organisme dăunătoare sau alte riscuri fitosanitare suspectate

[Anexa nr.5](#) Model de certificat fitosanitar de export

[Anexa nr.6](#) Model de certificat fitosanitar de reexport

[Anexa nr.7](#) Criterii de identificare a plantelor care nu necesită un certificat fitosanitar

[Anexa nr.8](#) Pașapoartele fitosanitare pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova

[Anexa nr.9](#) Pașapoartele fitosanitare pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora

[Anexa nr.10](#) Pașapoartele fitosanitare pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova, combinate cu o etichetă de certificare

[Anexa nr.11](#) Pașapoartele fitosanitare pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora, combinate cu o etichetă de certificare

[Anexa nr.12](#) Certificatul fitosanitar de export

[Anexa nr.13](#) Certificatul fitosanitar de reexport

UE

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr.228/2013, (UE) nr.652/2014 și (UE) nr.1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 317 din 26 octombrie 2016, CELEX: 32016R2031, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 și Regulamentul delegat (UE) 2019/827 al Comisiei din 13 martie 2019 privind criteriile care trebuie îndeplinite de operatorii profesioniști pentru a respecta condițiile prevăzute la art.89 alin.(1) lit.(a) din Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului și privind procedurile pentru asigurarea îndeplinirii criteriilor respective, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 137/10 din 23 mai 2019, CELEX: 32019R0827.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul, scopul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește norme pentru determinarea riscurilor fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor vegetale (în continuare – *organisme dăunătoare*) și măsuri de reducere a acestor riscuri sub pragul economic de dăunare.

(2) Scopul prezentei legi constă în consolidarea cadrului juridic și instituțional, în crearea de condiții economice și juridice corespunzătoare organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare, care să asigure:

a) prevenirea introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină ori limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină;

b) protecția teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare.

(3) Atunci când există dovezi că plantele neparazite, altele decât cele care intră sub incidența Listei speciilor alogene invazive, aprobată de Guvern, prezintă riscuri fitosanitare, având un major impact economic, social și de mediu, prevăzute în aspectele de la cap.I pct.4 din anexa nr.1, respectivele plante neparazite sunt considerate drept organisme dăunătoare.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

alt obiect – orice material sau obiect, altul decât plantele sau produsele vegetale, susceptibil de a purta sau de a răspândi organisme dăunătoare, inclusiv solul sau mediul de cultură;

autoritate competentă – autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului, responsabilă de implementarea politicilor în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare, de organizarea controalelor și a altor activități oficiale, în conformitate cu legislația națională;

autoritate responsabilă de elaborarea politicilor – organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicilor în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare;

cod de trasabilitate – cod numeric, alfanumeric sau format din litere, care identifică un transport, un lot sau o unitate de comerț, utilizat în scopuri de trasabilitate, inclusiv referitor la o serie, la o dată de producție sau la documente ale operatorului profesionist;

eradicare – eliminare a unui organism dăunător dintr-o zonă prin aplicarea unor măsuri fitosanitare;

incidență – proporție sau număr de unități în care un organism dăunător este prezent într-un eșantion, într-un transport, pe un teren sau într-o altă populație definită;

instalație de izolare – instalație, alta decât o stație de carantină, în care organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt ținute în condiții de izolare;

izolare – complex de măsuri fitosanitare care se aplică în zona infestată și în jurul acesteia pentru prevenirea răspândirii unor organisme dăunătoare;

lot – ansamblu de unități din același tip de marfă, identificabile datorită omogenității compoziției, originii și altor elemente relevante ale lor, care face parte dintr-un transport;

măsură fitosanitară – măsură oficială având scopul de a preveni introducerea sau răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau de a limita impactul economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină;

operator autorizat – operator înregistrat, autorizat de autoritatea competentă să emită pașapoarte fitosanitare în conformitate cu art.89, să aplice marcaje în conformitate cu art.98 sau să elibereze atestări în conformitate cu art.99;

operator înregistrat – operator profesionist înregistrat în Registrul operatorilor profesioniști;

operator profesionist – persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, implicată profesional și având răspundere juridică pentru una sau mai multe dintre activitățile privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte, precum plantarea, reproducerea, producerea, creșterea, înmulțirea și menținerea, introducerea și circulația pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia, plasarea pe piață, depozitarea, colectarea, distribuția și prelucrarea;

organism dăunător – orice specie, varietate sau biotip de origine vegetală ori animală, sau orice alt agent patogen, inclusiv virus, micoplasmă, care dăunează plantelor și produselor vegetale, aducând prejudiciu economic;

plante – plante vii și părți vii ale acestora, precum: semințele (din punct de vedere botanic), altele decât cele care nu sunt destinate plantării, fructele (din punct de vedere botanic), legumele, tuberculii, cormii, bulbii, rizomii, rădăcinile, portaltoaiele, stolonii, lăstarii, tulpinile, stolonii aeri, florile tăiate, ramurile cu sau fără frunze, foliajul, copacii tăiați care își păstrează foliajul, frunzele, culturile de țesuturi de plante, inclusiv culturile celulare, germoplasma, meristemele, clonele himerice, materialul micropropagat, polenul viu și sporii, mugurii, butașii, ramurile cu grefe, grefonii, altoii;

plantare – operație de plasare a plantei într-un mediu de creștere sau operație de altoire, sau orice altă operație menită să asigure creșterea, reproducerea ori înmulțirea ulterioară a plantei;

plantă destinată plantării – plantă care este destinată pentru a fi plantată, replantată sau pentru a rămâne plantată;

prag economic de dăunare – nivel al populației de organisme dăunătoare care provoacă pierderi, justificate din punct de vedere economic, mai mari decât costurile totale ale tratamentelor cu produse de uz fitosanitar;

produse vegetale – produse neprelucrate de origine vegetală, precum și produse prelucrate care, dată fiind natura lor ori a prelucrării la care au fost supuse, pot prezenta riscul de răspândire a unor organisme dăunătoare de carantină. Lemnul este considerat un produs vegetal numai dacă: își păstrează total sau parțial suprafața rotundă naturală, cu sau fără scoarță; nu și-a păstrat suprafața

rotundă naturală din cauza tăierii cu ferăstrăul, a tăierii sau a scindării; este sub formă de așchii, particule, rumeguș, deșeuri de lemn, talaș sau resturi și nu a fost supus prelucrării care implică utilizarea cleiului, a căldurii sau a presiunii ori a unei combinații din acestea pentru producerea de paletji, brichete, placaj sau plăci aglomerate; este utilizat sau este destinat pentru a fi utilizat ca material de ambalaj, indiferent dacă este sau nu utilizat efectiv pentru transportul de mărfuri;

regim de carantină fitosanitară – complex de măsuri de siguranță și de prevenire a pericolului introducerii și răspândirii organismelor dăunătoare de carantină aplicate în relațiile comerciale interstatale și/sau interne, precum și de localizare și/sau de lichidare a acestor organisme în cazul pătrunderii și al existenței lor pe teritoriul țării;

stabilire – perpetuare, pe o perioadă previzibilă, a unui organism dăunător într-o zonă în urma introducerii acestuia;

stație de carantină – orice stație oficială în care organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt ținute în carantină;

test – examinare oficială, alta decât cea vizuală, pentru determinarea prezenței organismelor dăunătoare sau pentru identificarea acestora;

tratare – procedură, oficială sau neoficială, de nimicire, inactivare, îndepărtare, sterilizare, devitalizare a organismelor dăunătoare plantelor sau a produselor vegetale;

unitate de comerț – cea mai mică unitate comercială sau altă unitate utilizabilă sau aplicabilă stadiului de comercializare, care constituie un lot integral sau o parte a unui lot;

utilizator final – orice persoană care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale sau profesionale, care dobândește plante sau produse vegetale pentru uz personal;

zonă protejată – zonă reglementată în vederea protecției eficiente a unui spațiu teritorial, menită să prevină introducerea și/sau răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau să limiteze impactul lor economic, care a fost recunoscută de autoritatea competentă.

Capitolul II

ORGANISME DĂUNĂTOARE DE CARANTINĂ

Articolul 3. Identificarea organismelor dăunătoare de carantină

(1) Un organism dăunător de carantină reprezintă un organism care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

- a) identitatea sa este stabilită, în sensul pct.1 al cap.I din anexa nr.1;
- b) nu este prezent pe teritoriul țării, în sensul cap.I pct.2 subpct.1) din anexa nr.1 sau, dacă este prezent, răspândirea sa nu este foarte largă, în sensul cap.I pct.2 subpct.2) și 3) din anexa nr.1;
- c) poate intra, se poate stabili și se poate răspândi pe teritoriul țării sau, dacă este prezent, dar nu larg răspândit, poate intra, se poate stabili și se poate răspândi în acele părți ale teritoriului țării în care nu este prezent, în sensul cap.I pct.3 din anexa nr.1;
- d) introducerea, stabilirea și răspândirea sa au, în sensul pct.4 al cap.I din anexa nr.1, un impact economic, social sau de mediu asupra teritoriului respectiv sau, dacă este prezent, dar nu larg răspândit, asupra acelor părți din teritoriul respectiv în care este absent;
- e) sunt disponibile măsuri fezabile și eficiente pentru a împiedica intrarea, stabilirea sau răspândirea respectivului organism dăunător pe teritoriul respectiv, precum și pentru atenuarea riscurilor și a impactului aferent.

(2) Guvernul aprobă lista organismelor dăunătoare de carantină care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1).

Articolul 4. Organisme dăunătoare de carantină pentru un teritoriu determinat

Un organism de carantină reprezintă un organism dăunător de carantină pentru țară dacă teritoriul prevăzut la art.3 alin.(1) este al Republicii Moldova și dacă figurează pe lista prevăzută la art.3 alin.(2).

Articolul 5. Interzicerea introducerii, circulației, deținerii, multiplicării sau eliberării organismelor dăunătoare de carantină

(1) Este interzisă introducerea, circulația, deținerea, multiplicarea sau eliberarea organismelor dăunătoare de carantină pe teritoriul țării.

(2) Organismele dăunătoare care sunt originare din Republica Moldova sau sunt stabilite în oricare parte a teritoriului acesteia, fie în mod natural, fie în urma introducerii lor din afara teritoriului țării, sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină pentru Republica Moldova ca organisme dăunătoare despre care se știe că sunt prezente pe teritoriul acesteia.

(3) Organismele dăunătoare care nu sunt originare din Republica Moldova sau nu sunt stabilite în nicio parte a teritoriului acesteia sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină pentru Republica Moldova ca organisme dăunătoare despre care nu se știe că sunt prezente pe teritoriul acesteia.

(4) Dacă rezultatele unei evaluări demonstrează că un organism dăunător care nu este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină îndeplinește criteriile prevăzute la art.3 alin.(1) sau dacă un organism dăunător care este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină nu mai îndeplinește unul sau mai multe dintre criteriile respective, se înaintează propuneri de ajustare a Listei organismelor dăunătoare de carantină.

Articolul 6. Organisme dăunătoare prioritare

(1) Organismele dăunătoare de carantină reprezintă organisme dăunătoare prioritare dacă corespund cumulativ următoarelor criterii:

- a) îndeplinesc una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la cap.I pct.2 din anexa nr.1;
- b) au un potențial impact major economic, social sau de mediu pentru teritoriul Republicii Moldova, conform cap.II din anexa nr.1;
- c) sunt incluse în lista prevăzută la alin.(2).

(2) Guvernul aprobă Lista organismelor dăunătoare prioritare. Dacă rezultatele unei evaluări demonstrează că un organism dăunător de carantină îndeplinește criteriile prevăzute la alin.(1) sau dacă un organism dăunător nu mai îndeplinește unul sau mai multe dintre aceste criterii, Guvernul modifică lista menționată.

Articolul 7. Stabilirea criteriilor de identificare a organismelor dăunătoare de carantină

Criteriile și măsurile prevăzute la art.3 alin.(1), art.6 alin.(1) lit.a), art.29 alin.(6), art.30 alin.(2) și art.49 alin.(4) sunt stabilite la cap.I din anexa nr.1 și se ajustează la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale relevante.

Articolul 8. Organismele dăunătoare de carantină utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere

(1) Prin derogare de la art.5 alin.(1), se permite, sub supravegherea autorității competente, introducerea, circulația, deținerea și multiplicarea organismelor dăunătoare de carantină și a organismelor dăunătoare care intră sub incidența măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1), în scopuri de testare oficială, științifică sau educațională, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere. Autoritatea competentă este notificată în acest sens cu 10 zile înainte de începerea activităților respective.

(2) Activitatea prevăzută la alin.(1) se permite numai dacă sunt impuse restricții corespunzătoare prin care să se asigure că introducerea, circulația, deținerea, multiplicarea și utilizarea organismului dăunător nu duc la stabilirea sau răspândirea acestuia pe teritoriul țării, luându-se în considerare identitatea, biologia și mijloacele de răspândire ale organismului dăunător, interacțiunea cu mediul și alți factori relevanți cu privire la riscul prezentat de respectivul organism dăunător.

(3) Activitatea prevăzută la alin.(1) trebuie să se desfășoare cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) organismul dăunător este păstrat într-un spațiu și în condiții pe care autoritatea competentă le consideră conforme;
- b) activitatea care implică organismul dăunător este desfășurată într-o stație de carantină sau într-o

instalație de izolare desemnată de autoritatea competentă, în conformitate cu art.60;

c) activitatea care vizează organismul dăunător este desfășurată de personal calificat;

d) organismul dăunător este însoțit de autorizație atunci când este introdus, circulă, este deținut sau multiplicat pe teritoriul țării.

(4) Nu se permite depășirea capacității stației de carantină sau a instalației de izolare desemnate, a cantității organismelor dăunătoare care pot fi introduse, pot circula, pot fi deținute, multiplicare sau utilizate, precum și a duratei corespunzătoare activității.

(5) Autoritatea competentă monitorizează respectarea condițiilor prevăzute la alin.(2).

Articolul 9. Notificarea unui pericol iminent

(1) La identificarea unor pericole iminente de intrare a unui organism dăunător de carantină pe teritoriul țării în care organismul dăunător încă nu este prezent, autoritatea competentă notifică imediat, în scris, părțile semnatare ale Convenției internaționale pentru protecția plantelor (în continuare – *CIPP*), la care Republica Moldova este parte.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică, de asemenea, unui organism dăunător care nu este inclus în lista organismelor dăunătoare de carantină atunci când:

a) organismul dăunător face obiectul măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1);

b) autoritatea competentă consideră că organismul dăunător îndeplinește condițiile pentru a fi inclus în lista organismelor dăunătoare de carantină.

(3) Operatorii profesioniști prezintă autorității competente, prin notificare imediată, orice dovezi pe care le au cu privire la un pericol iminent privind organismele dăunătoare de carantină, conform prevederilor alin.(1), sau organismele dăunătoare prevăzute la alin.(2).

Articolul 10. Confirmarea oficială de către autoritatea competentă a prezenței unui organism dăunător de carantină

(1) Autoritatea competentă ia imediat măsurile necesare pentru a confirma sau infirma oficial prezența organismului dăunător, în cazul când aceasta are suspiciuni sau dovezi cu privire la prezența unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în temeiul art.30 alin.(1), într-o unitate administrativ-teritorială în care prezența organismului dăunător respectiv nu a fost cunoscută până atunci, inclusiv într-un transport de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse ori destinate să fie introduse sau să circule pe teritoriul țării.

(2) Confirmarea oficială a prezenței unui organism dăunător de carantină se bazează pe diagnosticul unui laborator acreditat, desemnat de autoritatea competentă, potrivit condițiilor și cerințelor prevăzute de legislația națională privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

(3) Până la confirmarea oficială a prezenței organismului dăunător, autoritatea competentă ia, dacă este cazul, măsuri fitosanitare pentru a elimina riscul de răspândire a acestui organism dăunător.

(4) Dovezile prevăzute la alin.(1) se bazează pe informațiile primite în conformitate cu art.14 și 15 sau pe orice altă sursă.

Articolul 11. Notificarea cu privire la organismele dăunătoare de carantină

(1) Autoritatea competentă notifică părțile semnatare ale CIPP în cazul în care se confirmă oricare dintre următoarele situații:

a) prezența pe teritoriul Republicii Moldova a unui organism dăunător de carantină care nu a fost cunoscut până atunci;

b) prezența unui organism dăunător de carantină într-o unitate administrativ-teritorială în care acesta nu s-a aflat anterior;

c) prezența unui organism dăunător de carantină într-un transport de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse ori destinate să fie introduse sau să circule pe teritoriul țării.

(2) Notificările prevăzute la alin.(1) se transmit prin intermediul sistemului electronic de notificare prevăzut la art.103.

Articolul 12. Informații privind organismele dăunătoare de carantină furnizate operatorilor profesioniști de către autoritatea competentă

(1) Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art.11, autoritatea competentă se asigură că operatorii profesioniști ale căror plante, produse vegetale sau alte obiecte sunt afectate sunt informați imediat cu privire la prezența organismului dăunător de carantină.

(2) Autoritatea competentă instituie și actualizează o listă a tuturor notificărilor primite, accesibilă publicului, privind organismele dăunătoare emergente în alte țări, care ar putea prezenta un risc pentru sănătatea plantelor pe teritoriul Republicii Moldova. Această listă poate fi inclusă în sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102.

Articolul 13. Informații privind organismele dăunătoare prioritare, furnizate publicului de către autoritatea competentă

Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) și b), în ceea ce privește un organism dăunător prioritar, autoritatea competentă informează publicul larg cu privire la măsurile pe care le-a luat sau intenționează să le ia și cu privire la orice măsuri care trebuie luate de operatorii profesioniști sau de alte persoane.

Articolul 14. Măsuri care necesită a fi întreprinse imediat de către operatorii profesioniști

(1) Atunci când un operator profesionist are suspiciuni sau ia cunoștință de prezența unui organism dăunător de carantină ori a unui organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1) pe plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt sub responsabilitatea sa, acesta informează imediat autoritatea competentă cu privire la motivul suspiciunii sau la temeiul constatării, astfel încât autoritatea competentă să poată lua măsuri în conformitate cu art.10. Operatorul profesionist, de asemenea, ia imediat măsurile de precauție prevăzute la alin.(4)–(7) pentru a preveni stabilirea și răspândirea organismului dăunător.

(2) Autoritatea competentă decide dacă notificarea menționată la alin.(1) este necesară în cazul în care se știe că un anumit organism dăunător este prezent într-o anumită zonă. În acest caz, autoritatea competentă informează operatorii profesioniști cu privire la decizia luată.

(3) Atunci când un operator profesionist primește o confirmare oficială în ceea ce privește prezența unui organism dăunător de carantină în plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt în posesia sa, acesta se consultă cu autoritatea competentă cu privire la măsurile care trebuie luate și aplică, după caz, măsurile prevăzute la alin.(4)–(7).

(4) Operatorul profesionist ia imediat măsurile necesare pentru a preveni răspândirea organismului dăunător. În cazul în care autoritatea competentă a oferit instrucțiuni privind măsurile respective, operatorul profesionist acționează în conformitate cu aceste instrucțiuni.

(5) La solicitarea autorității competente, operatorul profesionist ia măsurile necesare pentru a elimina organismul dăunător din plantele, produsele vegetale sau alte obiecte din spațiul său, de pe terenurile, solul, apa sau alte elemente naturale infestate care se află în folosința sa.

(6) La solicitarea autorității competente, operatorul profesionist retrage imediat de pe piață plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt în posesia sa și în care ar putea fi prezent organismul dăunător.

(7) În cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte prevăzute la alin.(5) au ieșit de sub controlul operatorului profesionist, acesta imediat:

a) informează persoanele din lanțul comercial cărora le-au fost livrate aceste plante, produse vegetale și alte obiecte cu privire la prezența în ele a organismului dăunător;

b) oferă persoanelor menționate la lit.a) recomandări cu privire la măsurile care trebuie luate în timpul transferului respectivelor plante, produse vegetale și alte obiecte, pentru a reduce riscul de evadare sau răspândire a organismelor dăunătoare;

c) retrage respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(8) În cazul în care se aplică prevederile alin.(1) și (3)–(7), operatorul profesionist, la cerere, furnizează autorității competente toate informațiile relevante pentru public. Fără a aduce atingere art.13,

dacă trebuie luate măsuri cu privire la plantele, produsele vegetale sau alte obiecte în care poate fi prezent organismul dăunător, autoritatea competentă informează publicul, cât mai curând posibil, cu privire la acest fapt.

Articolul 15. Măsuri care trebuie luate de către alte persoane

(1) În cazul în care o persoană, alta decât un operator profesionist, constată prezența unui organism dăunător de carantină sau are motive să suspecteze o asemenea prezență, această persoană notifică imediat autoritatea competentă cu privire la acest fapt. Notificările, indiferent de forma acestora (scrise sau verbale), se înregistrează de către autoritatea competentă.

(2) Autoritatea competentă decide dacă notificarea prevăzută la alin.(1) este necesară în cazul în care se știe că un organism dăunător este prezent într-o unitate administrativ-teritorială.

(3) Persoana care a efectuat notificarea prevăzută la alin.(1) se consultă cu autoritatea competentă cu privire la măsurile care trebuie luate și întreprinde aceste măsuri, în conformitate cu instrucțiunile autorității competente, pentru a preveni răspândirea organismului dăunător și a elimina respectivul organism dăunător din plantele, produsele vegetale sau alte obiecte și din spațiul său, după caz.

Articolul 16. Derogări de la obligațiile de notificare

(1) Obligațiile de notificare prevăzute la art.14 și 15 nu se aplică în cazul în care:

a) se constată prezența unui organism dăunător de carantină în zona infestată dintr-o zonă demarcată stabilită pentru izolarea respectivului organism dăunător, astfel cum prevede art.18 alin.(2);

b) un organism dăunător de carantină este prezent în zona infestată dintr-o zonă demarcată și face obiectul unor măsuri de eradicare care necesită 8 ani sau mai mult, în timpul primului ciclu de eradicare.

(2) Guvernul aprobă lista organismelor dăunătoare de carantină care fac obiectul unor măsuri de eradicare care necesită 8 ani sau mai mult, prevăzute la alin.(1) lit.b) și la art.19 alin.(6) lit.a), precum și condițiile de aplicare a acestora.

Articolul 17. Eradicarea organismelor dăunătoare de carantină

(1) Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) și b), autoritatea competentă, în limita resurselor financiare alocate, întreprinde imediat toate măsurile fitosanitare necesare pentru a eradica organismul dăunător de carantină din zona demarcată, în conformitate cu măsurile și principiile de gestionare a riscurilor legate de organisme dăunătoare, prevăzute în anexa nr.2. Obligația de a eradica organismul dăunător nu se aplică în cazul în care sunt aprobate măsuri specifice referitoare la respectivul organism dăunător, în temeiul art.28 alin.(2).

(2) Autoritatea competentă investighează, fără întârziere, sursa prezenței organismului dăunător de carantină, în special în cazul în care această prezență se referă la circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte și la posibilitatea ca organismul dăunător să se fi extins la alte plante, produse vegetale sau alte obiecte în urma respectivei circulații.

(3) În cazul în care măsurile prevăzute la alin.(1) se referă la introducerea sau circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, autoritatea competentă notifică imediat cu privire la aceste măsuri în conformitate cu art.11.

(4) Măsurile prevăzute la alin.(1) și investigațiile prevăzute la alin.(2) se aplică indiferent de faptul dacă organismul dăunător este prezent în spațiile publice sau private.

Articolul 18. Stabilirea zonelor demarcate

(1) Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) și b), autoritatea competentă stabilește imediat una sau mai multe zone demarcate în care se iau măsurile de eradicare prevăzute la art.17 alin.(1). Zona demarcată cuprinde o zonă infestată și o zonă tampon.

(2) Zona infestată conține, după caz:

a) toate plantele cunoscute ca fiind infestate de un organism dăunător;

b) toate plantele care prezintă semne sau simptome care indică o posibilă infestare cu organismul dăunător;

c) toate celelalte plante susceptibile de a fi contaminate sau infestate de organismul dăunător, inclusiv plantele care sunt susceptibile de a fi infestate cu acel organism dăunător și se află în imediata apropiere a plantelor infestate, provin din plante infestate sau au o sursă comună de producție cu plantele infestate, dacă aceasta este cunoscută;

d) terenul, solul, apele curgătoare sau alte elemente infestate sau susceptibile de a fi infestate cu un organism dăunător.

(3) Zona tampon este adiacentă zonei infestate și o înconjoară. Suprafața zonei tampon se stabilește în conformitate cu principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute la cap.II din anexa nr.2, ținându-se cont de riscul de răspândire a organismului dăunător, în afara zonei infestate, pe cale naturală sau în urma activităților umane desfășurate în zona infestată și în împrejurimile acesteia. Dacă barierele naturale sau artificiale elimină sau reduc riscul de răspândire a organismelor dăunătoare în afara zonei infestate, nu este necesară stabilirea unei zone tampon.

(4) Prin derogare de la alin.(1), dacă la prima examinare autoritatea competentă consideră că organismul dăunător poate fi eliminat imediat, având în vedere natura organismului dăunător plantei, produsului vegetal sau altui obiect și locul unde a fost depistat, aceasta decide să nu stabilească o zonă demarcată. În acest caz, autoritatea competentă efectuează o anchetă pentru a stabili dacă au fost infestate și alte plante sau produse vegetale. Pe baza rezultatelor acestei anchete, autoritatea competentă stabilește dacă este necesară stabilirea unei zone demarcate.

(5) În cazul în care, în conformitate cu alin.(2) și (3), o zonă demarcată trebuie să se extindă pe teritoriul unui stat vecin, se aplică prevederile art.11.

(6) Autoritatea competentă, la cerere, notifică alte țări cu privire la numărul și amplasarea zonelor demarcate stabilite, la organismele dăunătoare vizate, precum și la măsurile aprobate.

Articolul 19. Anchete și modificări ale zonelor demarcate

(1) Autoritatea competentă efectuează, în conformitate cu art.22 alin.(4), cel puțin o dată pe an, o anchetă pentru fiecare zonă demarcată în ceea ce privește evoluția prezenței organismului dăunător.

(2) În cazul în care autoritatea competentă constată, fie în urma unei anchete, fie în alt mod, prezența organismului dăunător în zona tampon, autoritatea competentă notifică imediat, cu privire la acest fapt, părțile semnatare ale CIPP și autoritățile competente ale statelor vecine.

(3) Autoritatea competentă modifică limitele zonelor infestate, ale zonelor tampon și ale zonelor demarcate, după caz, ținând seama de rezultatele anchetelor.

(4) Autoritatea competentă elimină zona demarcată și ridică măsurile de eradicare prevăzute la art.17 alin.(1) după ce s-a stabilit că zona respectivă este liberă de organisme dăunătoare, cu condiția că:

a) ancheta demonstrează că zona este liberă de organisme dăunătoare;

b) nu s-a constatat prezența de organisme dăunătoare în zona demarcată pe o perioadă suficient de lungă.

(5) La adoptarea unei decizii cu privire la modificarea limitelor zonelor infestate, ale zonelor tampon și ale zonelor demarcate, prevăzute la alin.(3), sau la eliminarea zonei demarcate, prevăzute la alin.(4), autoritatea competentă ia în considerare următorii factori:

a) biologia organismului dăunător și vectorul acestuia;

b) prezența plantelor gazdă;

c) condițiile pedoclimatice;

d) probabilitatea ca măsurile de eradicare să fi fost întreprinse cu succes.

(6) Prin derogare de la prevederile alin.(1), nu este necesară efectuarea anchetelor anuale în zona infestată din zonele demarcate stabilite pentru:

a) organismele dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri de eradicare care necesită 8 ani sau mai mult;

b) organismele dăunătoare care intră sub incidența măsurilor de izolare prevăzute la art.28 alin.(2).

Articolul 20. Rapoarte

În cazul în care autoritatea competentă întreprinde măsurile prevăzute la art.17–19 într-o zonă adiacentă frontierei cu un alt stat, acelu stat i se transmite un raport privind măsurile întreprinse, conform acordurilor stabilite în acest sens.

Articolul 21. Modificarea măsurilor și principiilor de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare

Autoritatea competentă efectuează o analiză a Măsurilor și principiilor de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute în anexa nr.2, și, în baza acesteia, înaintea propunerii de modificare în vederea ajustării lor la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice sau a standardelor internaționale relevante. Propunerile respective se înaintea nu mai târziu de doi ani de la ultima modificare.

Articolul 22. Anchete privind organismele dăunătoare de carantină și organismele dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină

(1) Autoritatea competentă efectuează anchete bazate pe riscuri, în anumite perioade, în vederea depistării cel puțin a:

a) prezenței organismelor dăunătoare de carantină;

b) unor semne sau simptome ale organismelor dăunătoare care intră sub incidența măsurilor prevăzute la art.29 sau a măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1).

(2) Anchetele se efectuează în toate unitățile administrativ-teritoriale în care prezența organismului dăunător nu a fost depistată.

(3) În cazul organismelor dăunătoare în privința cărora se constată în mod univoc că nu se pot stabili sau răspândi pe teritoriul țării, având în vedere condițiile pedoclimatice sau absența speciilor gazdă, nu se efectuează anchete.

(4) Concepția anchetelor prevăzute la alin.(1) și (2) se bazează pe riscul apariției organismului dăunător în unitatea administrativ-teritorială vizată de fiecare anchetă. Aceste anchete constau cel puțin în examinări vizuale efectuate de către autoritatea competentă și, dacă este cazul, în eșantionare și în efectuarea testelor de laborator. Anchetele se efectuează în toate amplasamentele și includ spații, vehicule, utilaje și ambalaj utilizate de operatorii profesioniști și de alte persoane. Anchetele se bazează pe principii tehnice și științifice, fiind efectuate la momentul oportun în ceea ce privește posibilitatea de a depista prezența organismului dăunător.

(5) Autoritatea competentă, la cerere, prezintă altor țări rapoarte cu rezultatele anchetelor prevăzute la alin.(1)–(3). Aceste rapoarte cuprind informații privind locul în care au fost efectuate anchetele, calendarul acestora, organismele dăunătoare și plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, numărul de inspecții și de eșantioane prelevate și constatarea prezenței în ceea ce privește fiecare organism dăunător.

(6) Autoritatea responsabilă de elaborarea politicilor stabilește formatul rapoartelor prevăzute la alin.(4), precum și aprobă instrucțiunile privind modul de completare a acestora.

Articolul 23. Programele multianuale de anchetă și colectarea informațiilor

(1) Autoritatea competentă aprobă programe multianuale de anchetă care indică conținutul anchetelor ce trebuie efectuate în conformitate cu art.22. Aceste programe prevăd colectarea și înregistrarea dovezilor științifice și tehnice și altor informații, astfel cum este prevăzut la art.22 alin.(4).

(2) Programele multianuale de anchetă includ:

a) obiectivul specific al fiecărei anchete;

b) domeniul de aplicare a fiecărei anchete în ceea ce privește unitatea administrativ-teritorială și perioada acoperită, precum și organismele dăunătoare, plantele și mărfurile vizate;

c) metodologia de anchetă și managementul calității, inclusiv o descriere a procedurilor de examinare vizuală, eșantionare și testare și o justificare tehnică a acestora;

d) calendarul, frecvența și numărul de examinări vizuale, probe și teste planificate;

e) metodele de înregistrare și de raportare a informațiilor colectate.

(3) Programele multianuale de anchetă se elaborează pentru o perioadă de 5–7 ani.

(4) Autoritatea competentă, la cerere, prezintă altor țări programele multianuale de anchetă pe care le-a aprobat.

Articolul 24. Anchetele privind organismele dăunătoare prioritare

(1) Pentru fiecare organism dăunător prioritar se efectuează anual câte o anchetă, conform art.22 alin.(1)–(4). Aceste anchete includ un număr suficient de examinări vizuale, de eșantionări și de testări pentru fiecare organism dăunător prioritar, pentru a se asigura, cu un nivel ridicat de încredere și în măsura posibilității, în funcție de biologia organismului dăunător sau de condițiile pedoclimatice, depistarea la timp a respectivului organism dăunător.

(2) În cazul organismelor dăunătoare în privința cărora s-a constatat în mod univoc că nu se pot stabili sau răspândi pe teritoriul țării, având în vedere condițiile pedoclimatice sau absența speciilor gazdă, nu se efectuează anchete.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, prezintă altor țări rezultatele anchetelor prevăzute la alin.(1).

Articolul 25. Planuri de urgență pentru organismele dăunătoare prioritare

(1) În cazul confirmării oficiale a prezenței sau al suspiciunilor privind prezența unui organism dăunător, Guvernul aprobă, pentru fiecare organism dăunător prioritar care poate intra și se poate stabili pe teritoriul Republicii Moldova, un plan separat care conține informații privind procesele decizionale, procedurile și protocoalele care trebuie urmate, resursele minime care trebuie să fie disponibile și procedurile de punere la dispoziție a resurselor suplimentare. În cazul organismelor dăunătoare pentru care s-a constatat în mod univoc că nu se pot stabili sau răspândi pe teritoriul țării, având în vedere condițiile pedoclimatice sau absența speciilor gazdă, nu se elaborează planuri de urgență.

(2) Planul de urgență include:

a) rolurile și responsabilitățile autorităților implicate în execuția planului, în cazul confirmării oficiale a prezenței sau al existenței unor suspiciuni cu privire la prezența organismului dăunător prioritar, precum și ierarhia și procedurile de coordonare a acțiunilor întreprinse de autoritatea competentă, de alte autorități publice, potrivit condițiilor și cerințelor prevăzute de legislația națională privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, de către persoanele fizice implicate, astfel cum este prevăzut la art.28 alin.(1), de laboratoarele și operatorii profesioniști, inclusiv privind coordonarea cu statele vecine sau cu alte state, dacă este cazul;

b) accesul autorităților competente în spațiile operatorilor profesioniști, ale altor operatori relevanți și ale persoanelor fizice;

c) accesul autorității competente, dacă este necesar, la laboratoarele, echipamentele, personalul, expertiza externă și resursele necesare în vederea eradicării rapide și eficiente sau, unde este cazul, în vederea izolării organismului dăunător prioritar;

d) măsurile care trebuie luate pentru informarea altor state, a operatorilor profesioniști și a publicului în ceea ce privește prezența organismului dăunător prioritar și măsurile luate împotriva acestuia în cazul confirmării oficiale a prezenței organismului dăunător prioritar sau al existenței unor suspiciuni în acest sens;

e) modalitățile de înregistrare care atestă prezența organismului dăunător prioritar;

f) evaluările disponibile, astfel cum sunt prevăzute la art.6 alin.(2), precum și orice evaluare în ceea ce privește riscul prezentat de organismul dăunător prioritar pentru teritoriul său;

g) măsurile de gestionare a riscurilor, care urmează să fie luate în ceea ce privește organismul dăunător prioritar, în conformitate cu cap.I din anexa nr.2, și procedurile care trebuie urmate;

h) principiile de delimitare geografică a zonelor demarcate;

i) protocoalele care descriu metodele de examinare vizuală, de eșantionare și de testare în laborator;

j) principiile privind formarea personalului autorităților competente și, dacă este cazul, al laboratoarelor, al operatorilor profesioniști, precum și formarea altor persoane prevăzute la lit.a).

(3) Dacă este cazul, elementele prevăzute la alin.(2) lit.d)–j) se prezintă sub forma unor manuale de utilizare, ghiduri sau proceduri.

(4) Planurile de urgență pot fi combinate pentru mai multe organisme dăunătoare prioritare cu biologie asemănătoare și cu o gamă similară de specii gazdă. În acest caz, planul de urgență conține o parte generală, comună pentru toate organismele dăunătoare prioritare vizate de acesta, precum și părți specifice pentru fiecare organism dăunător prioritar.

(5) În termen de 4 ani de la data aprobării Listei organismelor dăunătoare prioritare, Guvernul aprobă un plan de urgență pentru organismele dăunătoare prioritare incluse în lista respectivă. În termen de un an de la data includerii oricărui organism dăunător suplimentar în Lista organismelor dăunătoare prioritare, autoritatea competentă propune modificarea planului de urgență pentru organismul dăunător prioritar. Guvernul actualizează periodic planurile de urgență în baza raportului elaborat de autoritatea competentă.

(6) Autoritatea competentă comunică planurile de urgență, la cerere, altor țări și informează în acest sens părțile interesate și operatorii profesioniști prin intermediul platformelor și instrumentelor de comunicare.

Articolul 26. Exerciții de simulare privind organismele dăunătoare prioritare

(1) Autoritatea competentă efectuează exerciții de simulare a implementării planurilor de urgență la intervale stabilite, în funcție de biologia organismului dăunător prioritar și de riscul prezentat de acesta. Exercițiile se efectuează, ținându-se cont de toate organismele dăunătoare prioritare, într-o perioadă rezonabilă și cu implicarea părților interesate relevante, acestea nefiind necesare în cazul în care autoritatea competentă a luat recent măsuri pentru eradicarea organismelor dăunătoare.

(2) Exercițiile de simulare privind organismele dăunătoare prioritare a căror prezență ar putea avea un impact asupra statelor învecinate pot fi efectuate, în comun, de statele respective pe baza planurilor lor de urgență.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, pune la dispoziția altor țări un raport cu rezultatele fiecărui exercițiu de simulare.

Articolul 27. Planuri de acțiuni privind organismele dăunătoare prioritare

(1) În cazul în care prezența unui organism dăunător prioritar este confirmată în mod oficial pe teritoriul țării în conformitate cu art.10, autoritatea competentă aprobă imediat un plan de acțiuni care stabilește măsurile de eradicare a organismului dăunător respectiv (în continuare – *plan de acțiuni*), conform art.17–19, sau izolarea organismului dăunător, conform art.28 alin.(2).

(2) Planul de acțiuni include o etapizare a descrierii elaborării și organizării anchetelor care trebuie efectuate, cu stabilirea numărului de examinări vizuale, eșantioanele care trebuie prelevate și testele de laborator care trebuie efectuate, precum și metodologia de examinare, eșantionare și testare. Planul de acțiuni se bazează pe planul de urgență relevant și este comunicat imediat de către autoritatea competentă operatorilor profesioniști.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, transmite altor țări planurile de acțiuni pe care le-a aprobat.

Articolul 28. Măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare de carantină

(1) Autoritatea competentă aprobă:

- a) măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare de carantină;
- b) măsuri ce urmează a fi luate în cazul în care există suspiciuni și se confirmă oficial prezența organismului dăunător de carantină;
- c) măsuri care trebuie luate imediat de operatorii profesioniști;
- d) măsuri care trebuie luate de alte persoane decât operatorii profesioniști;
- e) măsuri privind eradicarea organismelor dăunătoare de carantină;
- f) măsuri privind stabilirea zonelor demarcate;
- g) anchete privind modificările zonelor demarcate;
- h) anchete privind organismele dăunătoare de carantină și organismele dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină;
- i) anchete privind organismele dăunătoare prioritare, în ceea ce privește numărul de examinări

vizuale, probe și teste pentru organisme dăunătoare prioritare;

j) exerciții de simulare privind organismele dăunătoare prioritare;

k) planuri de acțiuni privind organismele dăunătoare prioritare.

(2) Prin derogare de la art.17, în cazul în care se constată, pe baza anchetelor prevăzute la art.19 sau a altor dovezi, că eradicarea organismului dăunător de carantină într-o zonă demarcată nu este posibilă, autoritatea competentă aprobă măsuri cu scopul de izolare a acestuia, astfel cum este prevăzut la alin.(1).

(3) În cazul în care sunt necesare măsuri de prevenire în zonele situate în afara zonelor demarcate, în vederea protejării acelei părți din teritoriul țării în care organismul dăunător de carantină nu este prezent, autoritatea competentă aprobă măsuri conform alin.(1).

(4) Măsurile prevăzute la alin.(1) și (2) se iau în conformitate cu Măsurile și principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute la cap.II din anexa nr.2, ținându-se seama de riscurile specifice ale organismelor dăunătoare de carantină, de condițiile și riscurile pedoclimatice specifice ale țării și de necesitatea de a pune în aplicare măsurile necesare de atenuare a riscurilor.

(5) Din motive imperioase și de urgență, justificate în mod corespunzător, pentru a aborda un risc grav legat de organismele dăunătoare, autoritatea competentă aprobă, în conformitate cu prevederile anexei nr.2, acte aplicabile imediat, ținând seama de riscurile specifice ale organismelor dăunătoare de carantină, de condițiile și riscurile pedoclimatice specifice țării și de necesitatea de a pune în aplicare măsurile necesare de atenuare a riscurilor.

(6) Autoritatea competentă, la cerere, informează, prin sistemul electronic de notificare, prevăzut la art.102, alte țări cu privire la orice caz de nerespectare a măsurilor aprobate, care creează un risc de răspândire a organismelor dăunătoare de carantină.

Articolul 29. Măsuri generale împotriva organismelor dăunătoare care nu sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină

(1) Dacă prezența unui organism dăunător care nu este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină este confirmată oficial pe teritoriul altei țări, cu care sunt stabilite acorduri în acest sens, iar autoritatea competentă consideră că organismul dăunător ar putea îndeplini condițiile pentru a fi inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină, prevăzută la art.5 alin.(2), aceasta evaluează imediat dacă organismul dăunător respectiv îndeplinește criteriile stabilite în secțiunea 1 a cap.III din anexa nr.1. În cazul în care constată că acele criterii sunt îndeplinite, autoritatea competentă ia imediat măsuri de eradicare, în conformitate cu Măsurile și principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute la cap.II din anexa nr.2, și aplică prevederile art.17–20.

(2) În cazul în care se constată, pe baza anchetelor prevăzute la art.19 sau a altor dovezi, că eradicarea unui organism dăunător într-o zonă demarcată nu este posibilă, se aplică *mutatis mutandis* prevederile art.28 alin.(2).

(3) Dacă prezența unui organism dăunător care îndeplinește criteriile prevăzute la alin.(1) este confirmată oficial într-un transport de plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt introduse sau care circulă pe teritoriul țării, autoritatea competentă ia măsurile necesare pentru a împiedica intrarea, stabilirea și răspândirea organismului dăunător respectiv.

(4) În cazul în care autoritatea competentă are suspiciuni cu privire la prezența pe teritoriul țării a unui organism dăunător care îndeplinește criteriile prevăzute la alin.(1), se aplică *mutatis mutandis* prevederile art.10.

(5) Până la confirmarea oficială a prezenței organismului dăunător, autoritatea competentă ia, după caz, măsuri fitosanitare pentru a atenua riscul răspândirii acestuia.

(6) După luarea măsurilor prevăzute la alin.(1)–(5), autoritatea competentă analizează dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile pentru organismele dăunătoare de carantină, în conformitate cu Criteriile de identificare a organismelor dăunătoare care pot fi considerate organisme dăunătoare de carantină, stabilite la cap.I din anexa nr.1.

(7) Autoritatea competentă informează și notifică părțile semnatare ale CIPP cu privire la prezența organismului dăunător și evaluarea acestuia, prevăzute la alin.(1), inclusiv cu privire la măsurile luate și

la dovezile care justifică aceste măsuri, prevăzute la alin.(2)–(5).

(8) Dacă în termen de doi ani de la data confirmării oficiale a prezenței organismului dăunător măsurile întreprinse nu au dus la eradicarea acestuia, autoritatea competentă informează și notifică părțile semnatare ale CIPP cu privire la prezența în continuare a organismului dăunător.

Articolul 30. Măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare care nu sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină

(1) În cazul în care autoritatea competentă primește o notificare sau dispune de alte dovezi privind prezența sau pericolul iminent de intrare sau răspândire pe teritoriul țării a unui organism dăunător care nu este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină și consideră că respectivul organism dăunător îndeplinește condițiile pentru a fi inclus în lista respectivă, aceasta evaluează imediat dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile referitoare la teritoriul Republicii Moldova, stabilite în Criteriile pentru o evaluare preliminară în vederea identificării organismelor dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină și care necesită măsuri temporare, prevăzute la cap.III, secțiunea a 2-a din anexa nr.1. Dacă ajunge la concluzia că aceste criterii sunt îndeplinite, autoritatea competentă aprobă imediat măsuri, pentru o perioadă limitată, cu privire la riscurile prezentate de respectivul organism dăunător. Aceste măsuri se pun în aplicare conform art.28 alin.(1) lit.b)–h) pentru fiecare organism dăunător.

(2) După aprobarea măsurilor prevăzute la alin.(1), autoritatea competentă analizează dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile pentru organismele dăunătoare de carantină, stabilite în Criteriile de identificare a organismelor dăunătoare care pot fi considerate organisme dăunătoare de carantină, prevăzute la cap.I din anexa nr.1.

(3) În cazul în care se constată, pe baza anchetelor prevăzute la art.19 și 22 sau pe baza altor dovezi, că eradicarea organismului dăunător într-o zonă demarcată nu este posibilă, măsurile prevăzute la alin.(1) se aprobă și cu scopul de a izola acest organism dăunător.

(4) Dacă sunt necesare măsuri de prevenire în zone din afara zonelor demarcate, în vederea protejării acelei părți din teritoriul țării în care organismul dăunător nu este prezent, măsurile prevăzute la alin.(1) se întreprind în scop de prevenire.

(5) Măsurile prevăzute la alin.(1) se aprobă de către autoritatea competentă în conformitate cu Măsurile și principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute în anexa nr.2, și au efect imediat, ținându-se seama de riscurile specifice ale acestora și de necesitatea de a pune în aplicare măsurile necesare de atenuare a riscurilor.

(6) Autoritatea competentă informează și notifică părțile semnatare ale CIPP cu privire la orice caz de nerespectare a măsurilor aprobate, care creează un risc de răspândire a organismelor dăunătoare prevăzute la alin.(1).

Articolul 31. Măsuri specifice mai stricte

(1) Guvernul, la propunerea autorității competente, aprobă măsuri specifice mai stricte decât cele aprobate în temeiul art.28 alin.(1)–(3) și al art.30 alin.(1), (3) și (4) dacă acest lucru este justificat de obiectivul de protecție fitosanitară și dacă este conform cu Principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare prevăzute la cap.II din anexa nr.2. Măsurile specifice mai stricte nu prevăd interdicții sau restricții referitoare la introducerea sau circulația pe teritoriul țării a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, altele decât cele impuse de art.40–58 și 71–101.

(2) Măsurile specifice mai stricte, aprobate în conformitate cu alin.(1), se comunică, la cerere, altor țări.

Articolul 32. Recunoașterea zonelor protejate

(1) Dacă pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale este prezent un organism de carantină care nu este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină, prevăzută la art.5 alin.(2), autoritatea competentă recunoaște acel teritoriu ca zonă protejată în ceea ce privește respectivul organism de carantină (în continuare – *organism dăunător de carantină pentru zone protejate*).

(2) Un organism dăunător de carantină pentru zone protejate nu poate fi introdus, nu poate circula și nu poate fi deținut, multiplicat sau eliberat într-o zonă protejată. Art.8 se aplică *mutatis mutandis* introducerii în zonele protejate a organismelor dăunătoare de carantină pentru zone protejate, precum și circulației, deținerii și multiplicării acestora în interiorul acestor zone.

(3) Autoritatea competentă aprobă și actualizează o listă a zonelor protejate și a organismelor dăunătoare de carantină pentru zone protejate. Lista respectivă cuprinde zonele protejate recunoscute anterior, precum și codurile atribuite în mod specific organismelor dăunătoare.

(4) La baza recunoașterii prevăzute la alin.(1) stau:

- a) o descriere a limitelor zonei protejate preconizate, inclusiv a hărților acesteia;
- b) rezultatele anchetelor care demonstrează că, timp de cel puțin 3 ani până la data depunerii cererii, organismul dăunător de carantină nu a fost prezent în respectiva unitate administrativ-teritorială;
- c) dovezi care demonstrează că organismul dăunător de carantină îndeplinește criteriile prevăzute la art.3 alin.(1) în ceea ce privește zona protejată preconizată.

(5) Anchetele prevăzute la alin.(4) lit.b) se efectuează la momentul oportun și au intensitatea corespunzătoare în ceea ce privește posibilitatea de a depista prezența organismului dăunător de carantină. Acestea se bazează pe principii tehnice și științifice solide și țin seama de standardele internaționale relevante. În caz de necesitate, autoritatea competentă aprobă, în conformitate cu evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale aplicabile, acte specifice pentru stabilirea unor norme detaliate în cazul acestor anchete.

(6) Autoritatea competentă recunoaște zonele protejate temporar. În acest scop, prevederile alin.(1), (4) și (5) se aplică *mutatis mutandis*. Prin derogare de la alin.(4) lit.b), se efectuează o anchetă pe o durată de cel puțin un an până la data depunerii cererii.

(7) Statutul de zonă protejată temporar expiră în mod automat după 3 ani de la data recunoașterii prevăzute la alin.(6).

(8) Autoritatea competentă:

- a) publică pe pagina sa web oficială informația privind limitele zonelor protejate, inclusiv hărți ale acestora;
- b) informează operatorii profesioniști cu privire la stabilirea zonelor protejate pe teritoriul lor;
- c) informează alte țări, la cerere, cu privire la limitele zonelor protejate demarcate.

Articolul 33. Obligații generale privind zonele protejate

(1) Obligațiile privind zonele protejate pentru organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate, prevăzute la art.9–19, se aplică *mutatis mutandis*.

(2) Este interzisă circulația plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte originare din zonele demarcate ale zonelor protejate pentru organismul dăunător de carantină pentru zone protejate către partea rămasă a zonei protejate sau către o altă zonă protejată determinată pentru respectivul organism dăunător.

(3) Prin derogare de la alin.(2), plantele, produsele vegetale și alte obiecte pot circula în afara zonei demarcate, prin zona protejată și în afara acesteia numai dacă sunt ambalate și circulă astfel încât să nu existe niciun risc de răspândire a organismului dăunător de carantină pentru zone protejate în interiorul zonei respective.

(4) Zonele demarcate stabilite în interiorul unei zone protejate și măsurile de eradicare aplicate în zonele respective în temeiul art.17–19 se notifică, la cerere, altor țări.

Articolul 34. Anchete privind organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate

(1) Autoritatea competentă efectuează anual o anchetă pentru fiecare zonă protejată în vederea depistării prezenței organismului dăunător de carantină pentru zone protejate. Prevederile art.22 alin.(4) se aplică *mutatis mutandis* anchetelor respective. Normele detaliate pentru pregătirea și conținutul anchetelor se aprobă de către Guvern.

(2) Autoritatea competentă, la cerere, transmite altor țări rezultatele anchetelor prevăzute la alin.(1) care au fost efectuate în anul calendaristic anterior.

Articolul 35. Modificarea suprafeței și revocarea recunoașterii zonelor protejate

(1) Autoritatea competentă modifică suprafața unei zone protejate la cererea autorităților administrației publice locale al căror teritoriu este vizat. În cazul în care modificarea respectivă se referă la extinderea unei zone protejate, se aplică *mutatis mutandis* art.32.

(2) La cererea unei autorități a administrației publice locale, autoritatea competentă revocă recunoașterea unei zone protejate sau îi reduce suprafața.

(3) Autoritatea competentă revocă recunoașterea unei zone protejate în cazurile în care:

- 1) anchetele prevăzute la art.34 nu au fost efectuate în conformitate cu articolul respectiv;
- 2) organismul dăunător de carantină pentru zone protejate a fost depistat în zona respectivă;
- 3) este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) nu a fost stabilită nicio zonă demarcată, în conformitate cu art.33 alin.(2), în termen de 3 luni de la data confirmării oficiale a prezenței respectivului organism dăunător;

b) măsurile de eradicare luate într-o zonă demarcată, în temeiul art.33 alin.(2), nu au avut efect timp de 24 de luni de la data confirmării oficiale a prezenței respectivului organism dăunător sau într-o perioadă mai mare de 24 de luni atunci când biologia organismului dăunător justifică acest lucru și perioada respectivă este prevăzută în actul aprobat în temeiul art.32 alin.(3);

c) informațiile deținute de autoritatea competentă indică o neglijență în reacția față de prezența respectivului organism dăunător în zona protejată, în ceea ce privește aplicarea, în temeiul art.33 alin.(1), a măsurilor prevăzute la art.17–19.

(4) Autoritatea competentă revocă, conform alin.(3), recunoașterea, prevăzută la art.32 alin.(3), a unei zone protejate sau reduce suprafața acesteia.

Capitolul III

ORGANISME DĂUNĂTOARE REGLEMENTATE CARE NU SUNT DE CARANTINĂ

Articolul 36. Identificarea organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină

(1) Un organism dăunător reprezintă un organism dăunător reglementat care nu este de carantină dacă este inclus în lista prevăzută la art.37 și dacă se îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) identitatea sa este stabilită în conformitate cu identitatea taxonomică a organismului dăunător, cu transmisibilitatea și cu simptomele acestuia, astfel cum sunt stabilite la cap.IV pct.1 din anexa nr.1;

b) este prezent pe teritoriul țării;

c) nu este un organism dăunător de carantină sau un organism dăunător care face obiectul unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);

d) se transmite, în principal, prin plante destinate plantării, în conformitate cu evaluările prevăzute la cap.IV pct.2 din anexa nr.1;

e) prezența sa pe plantele destinate plantării are un impact economic în ceea ce privește utilizarea prevăzută a acestora, în conformitate cu aspectele prevăzute la cap.IV pct.3 din anexa nr.1;

f) sunt disponibile măsuri fezabile și eficiente de prevenire a prezenței sale pe plantele destinate plantării.

(2) Autoritatea competentă evaluează cauzele și condițiile de apariție și de răspândire a organismului dăunător reglementat care nu este de carantină și stabilește acțiuni de combatere a acestora.

Articolul 37. Interzicerea introducerii și circulației organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină pe plante destinate plantării

(1) Este interzisă introducerea și circulația organismului dăunător reglementat care nu este de carantină pe plantele destinate plantării, incluse în lista prevăzută la alin.(2), prin care acesta este transmis. Această interdicție nu se aplică în cazul:

a) circulației plantelor destinate plantării în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști sau între acestea;

b) circulației plantelor destinate plantării, necesară în vederea dezinfectării acestora.

(2) Guvernul aprobă Lista de stabilire a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și a plantelor specifice destinate plantării, în conformitate cu art.36 alin.(1) lit.d), precizând, după caz, categoriile prevăzute la alin.(7) și pragul economic de dăunare prevăzut la alin.(8).

(3) Lista prevăzută la alin.(2) include organismele dăunătoare și plantele destinate plantării prevăzute în următoarele acte aprobate de Guvern:

a) Lista organismelor dăunătoare ale căror introducere și răspândire pe teritoriul Republicii Moldova sunt interzise;

b) Cerințe „Material semincer pentru porumb și sorg”;

c) Regulamentul privind producerea, certificarea, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol;

d) Cerințe privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale;

e) Cerințe privind producerea și comercializarea semințelor de legume, răsadurilor și a materialului săditor legumicol;

f) Cerințe minime de comercializare pentru cartofii de sămânță;

g) Cerințe privind calitatea și comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre;

h) Comercializarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer.

(4) Lista prevăzută la alin.(2) nu include organismele dăunătoare:

a) ale căror introducere și răspândire pe teritoriul Republicii Moldova sunt interzise;

b) despre a căror apariție la anumite plante și produse vegetale nu se cunoaște, însă care sunt relevante pentru Republica Moldova;

c) ale căror introducere și răspândire în zonele protejate sunt interzise, în cazul în care acestea sunt prezente la anumite plante sau produse vegetale și prevăzute ca organisme dăunătoare de carantină în temeiul art.3 alin.(2);

d) care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1).

(5) Autoritatea competentă aprobă, după caz, măsuri menite să prevină apariția pe plantele destinate plantării a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, astfel cum este prevăzut la art.36 alin.(1) lit.f). Măsurile respective se referă la introducerea și circulația în țară a plantelor și se aprobă în conformitate cu Principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute la cap.II din anexa nr.2. Măsurile respective se aplică fără a aduce atingere măsurilor aprobate în conformitate cu actele prevăzute la alin.(3) lit.b)–h), celor prevăzute în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere și în Cerințele cu privire la producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere în Republica Moldova, aprobate de Guvern.

(6) La propunerea autorității competente, Guvernul modifică lista de stabilire a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și a plantelor specifice destinate plantării și măsurile menite să prevină apariția organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină pe plantele destinate plantării, prevăzute la alin.(2) și (5), atunci când rezultatele unei evaluări demonstrează că:

a) un organism dăunător care nu este inclus în actul aprobat, prevăzut la alin.(2), îndeplinește condițiile prevăzute la art.36 alin.(1);

b) un organism dăunător care este inclus în actul aprobat, prevăzut la alin.(2), nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la art.36 alin.(1);

c) sunt necesare modificări ale listei în ceea ce privește categoriile prevăzute la alin.(7) sau pragul economic de dăunare prevăzut la alin.(8);

d) este necesară modificarea măsurilor aprobate în temeiul alin.(5).

(7) În cazul în care condițiile de la art.36 alin.(1) lit.e) sunt îndeplinite numai pentru unul sau mai multe dintre materialele, semințele sau materialul săditor pentru cartofi de prebază, de bază sau certificate, materialul ori semințele standard sau materialul ori semințele de categoria „Obișnuit” – material de înmulțire și plantare (echivalent cu materialul CAC – Conformitas Agraria Communitatis), astfel cum sunt prevăzute la alin.(3) lit.b), c) și e)–h), precum și în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, aprobate de Guvern, lista menționată la alin.(2) prevede

categoriile respective, iar interzicerea introducerii și a circulației, prevăzută la alin.(1), se aplică numai acelor categorii.

(8) Lista prevăzută la alin.(2) se aplică în cazul în care condițiile de la art.36 alin.(1) lit.e) sunt îndeplinite de organismul dăunător care are o incidență ce depășește pragul economic de dăunare, cu interzicerea introducerii și circulației respectivului organism dăunător, conform alin.(1).

(9) Pentru stabilirea pragului economic de dăunare prevăzut la alin.(8) se aplică principiile de gestionare a riscului organismelor dăunătoare, aprobate de autoritatea competentă, respectându-se cumulativ următoarele condiții:

a) operatorii profesioniști au posibilitatea de a garanta că incidența pe astfel de plante destinate plantării a organismului dăunător reglementat care nu este de carantină nu depășește acest prag;

b) există posibilitatea de a verifica dacă respectivul prag nu este depășit în loturi de plante destinate plantării.

(10) Prevederile art.31 se aplică *mutatis mutandis* măsurilor care trebuie luate de autoritatea competentă cu privire la organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și la plantele destinate plantării.

Articolul 38. Modificarea criteriilor de identificare a organismelor dăunătoare

Criteriile de identificare a organismelor dăunătoare care se califică drept organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină se modifică la propunerea autorității competente, pentru a fi ajustate la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale relevante.

Articolul 39. Organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină utilizate în scopuri științifice sau educaționale

Interdicția prevăzută la art.37 nu se aplică în cazul organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, prezente pe plantele destinate plantării utilizate în scopuri științifice sau educaționale, pentru teste, pentru selecția de soiuri de plante, pentru reproducere sau expoziții.

Capitolul IV

MĂSURI PRIVIND PLANTELE, PRODUSELE VEGETALE ȘI ALTE OBIECTE ORIGINARE SAU EXPEDIAȚE DIN ALTE ȚĂRI SAU DE PE ANUMITE TERITORII ALE ALTOR ȚĂRI

Articolul 40. Interzicerea introducerii plantelor, produselor vegetale și altor obiecte

(1) Este interzisă introducerea în țară a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte originare sau expediate din alte țări sau de pe anumite teritorii ale altor țări.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte prevăzute la alin.(1) a căror introducere pe teritoriul Republicii Moldova este interzisă. Lista respectivă se referă și la originea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, cu specificarea țărilor, grupurilor de țări sau zonelor specifice ale țărilor cărora li se aplică interdicția. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt identificate și prin codurile atribuite în conformitate cu clasificarea din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr.172/2014 (în continuare – NC), în cazul în care codul respectiv este disponibil. Adițional, sunt prevăzute alte coduri stabilite, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau un alt obiect specific.

(3) În cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar sau introdus dintr-o altă țară prezintă un risc legat de organisme dăunătoare, din cauza probabilității de a găzdui un organism dăunător de carantină, și dacă acest risc nu poate fi redus prin aplicarea unei sau mai multor măsuri care vizează transporturile de plante, de produse vegetale și alte obiecte și măsuri care vizează căi de transmitere a organismelor dăunătoare de carantină, altele decât transporturile de plante, de produse vegetale sau alte obiecte, părți componente ale Măsurilor de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare de carantină stabilite conform cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, Guvernul, la propunerea autorității competente, modifică lista prevăzută la alin.(2) în sensul includerii în ea a plantei, produsului vegetal sau altui obiect, precum și a țărilor, grupurilor de țări sau a anumitor teritorii ale altor

țări.

(4) Atunci când o plantă, un produs vegetal sau un obiect inclus în lista prevăzută la alin.(2) nu prezintă un risc legat de organisme dăunătoare sau dacă prezintă un astfel de risc, dar acest risc poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multor măsuri dintre cele prevăzute în Măsurile care vizează transporturile de plante, de produse vegetale și alte obiecte și în Măsurile care vizează căi de transmitere a organismelor dăunătoare de carantină, altele decât transporturile de plante, de produse vegetale sau alte obiecte, stabilite conform cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, lista se modifică în mod corespunzător și imediat pentru abordarea unui risc grav legat de organisme dăunătoare. Nivelul acestui risc este evaluat în conformitate cu Principiile de gestionare a riscurilor organismelor dăunătoare, prevăzute la cap.II din anexa nr.2, cu privire la una sau mai multe țări.

Articolul 41. Plante, produse vegetale și alte obiecte cărora li se aplică cerințe speciale și cerințe echivalente

(1) Introducerea sau circulația plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte pe teritoriul țării se permite numai dacă sunt îndeplinite cerințele speciale sau cerințele echivalente.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, inclusiv cerințele speciale și echivalente, astfel cum este prevăzut la alin.(1). Lista respectivă include, după caz, și țările, grupurile de țări sau zonele specifice ale țărilor vizate. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte stabilite în lista prevăzută sunt identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Alte coduri stabilite se atribuie adițional atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau un alt obiect specific.

(3) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect prezintă un risc legat de organisme dăunătoare din cauza probabilității de a găzdui un organism dăunător de carantină și dacă riscul poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multor măsuri dintre cele prevăzute la cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, autoritatea competentă propune modificarea listei prevăzute la alin.(2) în sensul includerii în ea a plantei, produsului vegetal sau altui obiect și a măsurilor care se aplică acestora. Aceste măsuri, precum și cerințele prevăzute la alin.(2) constituie cerințe speciale.

(4) Măsurile prevăzute la alin.(3) se prezintă sub forma unor cerințe specifice, aprobate în conformitate cu art.44 alin.(1), pentru introducerea plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte, care sunt echivalente cu cerințele speciale pentru introducerea și circulația acestor plante, produse vegetale sau a altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova (în continuare – *cerințe echivalente*).

(5) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect dintre cele incluse în lista prevăzută la alin.(2) nu prezintă un risc legat de organisme dăunătoare sau dacă prezintă un astfel de risc, însă riscul nu poate fi redus cu ajutorul cerințelor speciale, autoritatea competentă solicită modificarea listei respective în sensul eliminării plantei, produsului vegetal sau a altui obiect sau al includerii în lista prevăzută la art.40 alin.(2).

(6) Autoritatea competentă, în funcție de nivelul de risc prezentat de organismele dăunătoare, aprobă măsurile de reducere a riscului, în conformitate cu principiile prevăzute la cap.II din anexa nr.2, dacă este cazul, cu privire la una sau mai multe țări specifice sau părți ale acestora.

(7) În cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect a fost introdus sau circulă pe teritoriul Republicii Moldova cu încălcarea alin.(1), autoritatea competentă întreprinde măsurile prevăzute în legislația privind controalele oficiale și notifică cu privire la acest fapt alte țări prin intermediul sistemului electronic de notificare, prevăzut la art.102. După caz, notificarea respectivă se transmite, de asemenea, țării din care au fost expediate plantele, produsele vegetale sau alte obiecte.

Articolul 42. Restricții pe baza unei evaluări preliminare pentru introducerea pe teritoriul țării a unor plante, produse vegetale și altor obiecte cu risc ridicat origine sau expediate din alte țări și de pe anumite teritorii ale altor țări

(1) O plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar dintr-o țară care nu este inclus în lista prevăzută la art.40 alin.(2), care nu este acoperit suficient de cerințele prevăzute la art.41 sau care nu face obiectul măsurilor temporare prevăzute la art.49 și în privința căruia se constată, pe baza unei

evaluări preliminare, că prezintă un risc legat de organisme dăunătoare se consideră, respectiv, plantă cu risc ridicat, produs vegetal cu risc ridicat sau alt obiect cu risc ridicat (în continuare – *plante, produse vegetale sau alte obiecte cu risc ridicat*). Evaluarea preliminară pentru planta, produsul vegetal sau alt obiect cu risc ridicat se efectuează ținându-se cont de Criteriile de evaluare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte cu risc ridicat, prevăzute în anexa nr.3.

(2) Se interzice introducerea pe teritoriul Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte cu risc ridicat incluse în lista provizorie, prevăzută la alin.(3), care provin din alte țări, din grupuri de alte țări sau din zone specifice ale altor țări.

(3) La propunerea autorității competente, Guvernul aprobă lista provizorie a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte cu risc ridicat și, după caz, a țărilor și/sau a zonelor specifice ale țării vizate, ținând cont de riscul prevăzut la alin.(4). În lista aprobată, plantele, produsele vegetale și alte obiecte, după caz, sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Adicional, sunt prevăzute alte coduri, stabilite prin legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau un alt obiect specific.

(4) Dacă se constată, pe baza unei evaluări a riscurilor, că planta, produsul vegetal sau un alt obiect originar din altă țară, dintr-un grup de alte țări sau dintr-o zonă specifică a altei țări nu prezintă un risc la nivelul taxonomic de a găzdui un organism dăunător de carantină, Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(3) în sensul eliminării din aceasta a plantei, produsului vegetal sau altui obiect.

(5) Dacă se constată, pe baza unei evaluări a riscurilor, că planta, produsul vegetal sau alt obiect originar din altă țară sau dintr-o zonă specifică a altei țări vizate prezintă riscul de a găzdui un organism dăunător de carantină și că riscul respectiv nu poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multor măsuri dintre cele prevăzute la cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(3) în sensul eliminării din aceasta a plantei, produsului vegetal sau altui obiect și a țărilor vizate de pe lista prevăzută la alin.(2) și le adaugă pe lista prevăzută la art.40 sau în cea prevăzută la art.41.

(6) Atunci când există o cerere pentru importul de plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt incluse în lista prevăzută la alin.(3), evaluarea riscurilor prevăzută la alin.(4) se efectuează într-un interval de timp corespunzător și rezonabil. După caz, evaluarea respectivă se limitează numai la plante, produse vegetale sau alte obiecte din țara de origine sau de expediere ori la un grup de țări de origine sau de expediere.

(7) Autoritatea competentă aprobă norme specifice privind efectuarea evaluării riscurilor, prevăzută la alin.(4).

Articolul 43. Condiții specifice de import pentru introducerea materialelor de ambalaj din lemn

(1) Materialele de ambalaj din lemn, fie că sunt sau nu utilizate efectiv în transportul materialelor de toate tipurile, se introduc pe teritoriul Republicii Moldova numai dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au făcut obiectul unui sau mai multor tratamente aprobate și respectă cerințele aplicabile prevăzute în anexa nr.1 la Standardul internațional pentru măsuri fitosanitare nr.15 – Reglementarea materialelor de ambalaj din lemn în comerțul internațional (în continuare – *ISPM 15*);

b) sunt însemnate cu marcajul prevăzut în anexa nr.2 la ISPM 15, care certifică faptul că au făcut obiectul tratamentelor prevăzute la lit.a).

(2) Guvernul aprobă acte de modificare a cerințelor prevăzute la alin.(1) ținând seama de evoluția standardelor internaționale, în special a ISPM 15. Respectivele acte stabilesc, de asemenea, că materialele de ambalaj din lemn cărora nu li se aplică excepțiile prevăzute în ISPM 15 sunt scutite de cerințele prevăzute la alin.(1) sau sunt supuse unor cerințe mai puțin stricte.

(3) Materialele de ambalaj din lemn cărora li se aplică excepțiile prevăzute de ISPM 15 nu cad sub incidența prevederilor alin.(1).

Articolul 44. Stabilirea cerințelor echivalente

(1) Autoritatea competentă aprobă cerințe echivalente în cazul în care țara de origine sau de

expediere a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte îndeplinește următoarele condiții:

a) asigură, prin punerea sub controlul său oficial a unei sau mai multor măsuri specifice, un nivel de protecție fitosanitară echivalent cu cerințele speciale cu privire la circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte;

b) demonstrează autorității competente că măsurile prevăzute la lit.a) ating nivelul de protecție fitosanitară.

(2) Dacă este cazul, autoritatea competentă efectuează investigații în țara de origine sau de expediere a plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte pentru a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(1). Investigațiile îndeplinesc cerințele prevăzute în legislația națională privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

(3) Autoritatea competentă este în drept să solicite, la necesitate, Raportul de analiză a riscului fitosanitar (RARF). Formularul acestui raport se aprobă prin ordin al autorității competente.

Articolul 45. Informații care trebuie puse la dispoziția călătorilor și a utilizatorilor de servicii poștale

(1) Porturile maritime, aeroporturile și operatorii de transporturi internaționale pun la dispoziția pasagerilor informații privind interdicțiile prevăzute la art.40 alin.(2), cerințele prevăzute la art.41 alin.(2) și la art.42 alin.(3), precum și privind excepțiile prevăzute la art.75 alin.(2), în ceea ce privește introducerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova. Aceștia furnizează informațiile respective sub formă de afișe sau broșuri și, după caz, le publică pe paginile lor web oficiale.

(2) Serviciile poștale și operatorii profesioniști implicați în vânzarea prin contracte la distanță pun la dispoziția clienților informații cu caracter fitosanitar privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte prevăzute la alin.(1), cel puțin prin intermediul internetului.

(3) Autoritatea competentă, la solicitare, transmite Guvernului un raport care sintetizează informațiile furnizate.

Articolul 46. Excepții de la interdicții și cerințe pentru zonele de frontieră

(1) Prin derogare de la art.40 alin.(1), art.(41) alin.(1) și art.42 alin.(2), se permite introducerea în țară a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte cărora le este permisă circulația doar înspre și în interiorul zonelor de frontieră și doar sub controlul oficial al autorității competente și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt cultivate sau produse în zone din țările care se află în apropierea frontierei terestre cu Republica Moldova;

b) sunt introduse în zone de frontieră direct pe la respectiva frontieră;

c) urmează să facă obiectul prelucrării în respectivele zone de frontieră în așa fel încât orice risc legat de organisme dăunătoare să fie eliminat;

d) nu prezintă niciun risc de răspândire a organismelor dăunătoare de carantină sau a organismelor dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) în urma circulației în interiorul zonei de frontieră.

(2) Autoritatea competentă este împuternicită să aprobe instrucțiuni, proceduri și metodologii, la subiectele ce țin de competența sa pentru implementarea alin.(1), referitoare la:

a) stabilirea lățimii maxime a zonelor de frontieră ale țării de origine și a zonelor de frontieră ale Republicii Moldova care asigură faptul că introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte nu prezintă niciun risc legat de organismele dăunătoare pentru teritoriul Republicii Moldova;

b) stabilirea distanței maxime pe care circulă plantele, produsele vegetale și alte obiecte vizate în interiorul zonelor de frontieră ale țării vecine și al zonelor de frontieră ale Republicii Moldova;

c) introducerea și circulația, în zonele de frontieră ale Republicii Moldova, a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte prevăzute la alin.(1).

(3) Autoritatea competentă stabilește și aprobă condiții sau măsuri specifice privind introducerea în zonele de frontieră ale Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte, în conformitate cu anexa nr.2 și, după caz, luând în considerare evoluția cunoștințelor științifice, tehnice și a

standardelor internaționale.

(4) În cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse sau circulă în interiorul zonelor de frontieră ale Republicii Moldova sau al zonelor de frontieră ale țării vecine cu încălcarea alin.(1)–(3), autoritatea competentă notifică în acest sens țările vecine prin sistemul electronic de notificare, prevăzut la art.102. Notificarea respectivă se transmite, de asemenea, țării din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte în zona de frontieră.

Articolul 47. Cerințe privind tranzitul fitosanitar

(1) Prin derogare de la art.40 alin.(1), art.(41) alin.(1), art.42 alin.(2), art.72 alin.(1) și (2) și art.73, plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt introduse și tranzitează teritoriul Republicii Moldova spre o altă țară, fie sub formă de tranzit, fie sub formă de transbordare, dacă acestea îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt însoțite de o declarație semnată de operatorul profesionist responsabil de aceste plante, produse vegetale și alte obiecte, care declară că acestea se află în tranzit fitosanitar;

b) sunt ambalate și transportate în așa fel încât să nu existe riscul răspândirii organismelor dăunătoare de carantină în momentul introducerii și tranzitului lor pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Autoritatea competentă interzice tranzitul fitosanitar în cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care urmează să fie introduse și să tranziteze teritoriul Republicii Moldova spre o altă țară nu se conformează sau există bănuiele rezonabile că nu se vor conforma prevederilor alin.(1).

Articolul 48. Plante, produse vegetale și alte obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale

(1) Prin derogare de la art.40 alin.(1), art.41 alin.(1) și art.42 alin.(2), se permite, sub supravegherea autorității competente, introducerea și circulația temporară pe teritoriul țării a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pentru utilizare în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere, cu condiția că sunt impuse măsuri corespunzătoare pentru a garanta că prezența plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte vizate nu cauzează un risc de răspândire a unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în temeiul art.30 alin.(1), ținându-se seama de identitatea, biologia și mijloacele de dispersie a organismelor dăunătoare, de activitatea preconizată, de interacțiunea cu mediul și de alți factori relevanți referitori la riscul legat de organismele dăunătoare prezentat de respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte. Notificarea în acest sens a autorității competente se efectuează cu 10 zile înainte de data începerii activităților menționate.

(2) Activitățile prevăzute la alin.(1) trebuie să respecte cumulativ următoarele condiții:

a) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt păstrate într-un amplasament și în condiții corespunzătoare;

b) activitatea care implică aceste plante, produse vegetale sau alte obiecte este desfășurată într-o stație de carantină sau într-o instalație de izolare desemnată de autoritatea competentă;

c) activitatea care implică aceste plante, produse vegetale sau alte obiecte se efectuează de către un personal a cărui competență tehnică și științifică este recunoscută de autoritatea competentă;

d) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt însoțite de autorizație emisă de autoritatea competentă din țara de origine sau de expediere, atunci când sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Nu se permite depășirea capacității stației de carantină sau a instalației de izolare desemnate, a cantității organismelor dăunătoare care pot fi introduse, pot circula, pot fi deținute, multiplicare sau utilizate și a duratei corespunzătoare activității de testare oficială, științifică sau educațională, pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere.

(4) Autoritatea competentă monitorizează respectarea prevederilor alin.(2) și (3) și întreprinde măsurile necesare în cazul în care condițiile, limitarea sau măsurile respective nu sunt respectate. Dacă este cazul, aceste măsuri prevăd interzicerea introducerii și circulației pe teritoriul țării a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale,

pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere.

(5) Guvernul aprobă acte pentru stabilirea unor norme detaliate referitoare la:

- a) schimbul de informații între autoritățile altor state privind introducerea și circulația pe teritoriul Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte vizate;
- b) procedurile și condițiile pentru introducerea și circulația pe teritoriul țării a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, prevăzute la alin.(1);
- c) cerințele privind monitorizarea conformității și măsurile necesare în caz de nerespectare, astfel cum se prevede la alin.(4).

Articolul 49. Măsuri privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt susceptibile să prezinte riscuri nou-identificate legate de organisme dăunătoare sau alte riscuri fitosanitare suspectate

(1) Autoritatea competentă aprobă măsuri referitoare la introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt susceptibile să prezinte riscuri nou-identificate legate de organisme dăunătoare care nu sunt acoperite de măsuri și nu sunt referitoare sau nu pot fi încă legate de organismele dăunătoare de carantină sau de organismele dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);

b) experiența fitosanitară este insuficientă, de exemplu în legătură cu noile specii de plante sau căi de introducere, în ceea ce privește comerțul cu plantele, produsele vegetale sau alte obiecte vizate, originare sau expediate din alte țări;

c) nu a fost efectuată nicio evaluare a riscurilor nou-identificate referitoare la organismele dăunătoare plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte din altă țară.

(2) Măsurile menționate la alin.(1) se aprobă ținându-se seama de prevederile cap.II din anexa nr.2 și de ale anexei nr.4 și prevăd:

a) inspecții și eșantionări sistematice și intensive la punctul de intrare în țară, pentru fiecare lot de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse, și testarea eșantioanelor;

b) o perioadă de carantină, în cadrul unei stații de carantină sau al unei instalații de izolare desemnate, pentru a verifica absența riscului nou-identificat în privința organismelor dăunătoare la plante, produse vegetale sau alte obiecte;

c) interzicerea introducerii plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(2) lit.a) și b), măsurile referitoare la introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte specificate la alin.(1) prevăd, de asemenea, măsuri specifice care trebuie luate înainte de introducerea în țară a respectivelor plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(4) Măsurile prevăzute la alin.(1) se aplică până la stabilirea criteriilor organismelor dăunătoare care sunt susceptibile să fie asociate cu respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte și până la evaluarea completă a riscurilor prezentate de respectivele organisme dăunătoare, în conformitate cu cap.I din anexa nr.1.

(5) Din motive de urgență, justificate în mod corespunzător, pentru a aborda un risc grav nou-identificat legat de organisme dăunătoare, Guvernul aprobă, în conformitate cu principiile stabilite la cap.II din anexa nr.2, acte de implementare aplicabile imediat.

(6) Prin derogare de la măsurile aprobate în temeiul alin.(1), prevederile art.48 se aplică la introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere.

(7) Autoritatea competentă elaborează anual, până la data de 30 aprilie, un raport privind aplicarea măsurilor prevăzute la alin.(2) lit.a) sau b) în cursul anului calendaristic precedent și informează, la cerere, autoritățile competente din alte țări în cazul în care a fost depistată prezența unui organism dăunător care este susceptibil să prezinte noi riscuri legate de organisme dăunătoare. Informarea se efectuează dacă a fost refuzată introducerea unei plante, a unui produs vegetal sau a unui alt obiect sau a fost interzisă circulația acestora pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul încălcării interdicției prevăzute la alin.(2) lit.c).

Articolul 50. Raportul cu privire la punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor privind importurile

La expirarea fiecărei perioade de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritatea competentă prezintă Guvernului un raport cu privire la punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor privind importul plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, prevăzute la art.37 alin.(5), inclusiv o analiză cost-beneficiu, și înaintează o propunere de modificare a cadrului normativ.

Articolul 51. Actualizarea anexei nr.3 și a anexei nr.4

Guvernul propune, ca urmare a examinării rapoartelor elaborate de autoritatea competentă, după 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi și în scopul ajustării la evoluția cunoștințelor științifice, tehnice și a standardelor internaționale relevante, modificarea, conform art.42, a Criteriilor de evaluare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte cu risc ridicat, prevăzute în anexa nr.3, și modificarea, conform art.49, a Elementelor pentru identificarea plantelor sau a produselor vegetale care sunt susceptibile să prezinte riscuri nou-identificate legate de organisme dăunătoare sau alte riscuri fitosanitare suspectate, prevăzute în anexa nr.4.

Articolul 52. Aprobarea de măsuri temporare în caz de pericol iminent

(1) Atunci când autoritatea competentă consideră că introducerea sau circulația unor plante, produse vegetale sau altor obiecte prezintă un risc legat de organisme dăunătoare la intrarea, stabilirea și răspândirea pe teritoriul țării a unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător evaluat ca îndeplinind condițiile pentru includerea în Lista organismelor dăunătoare de carantină și că riscul respectiv nu este atenuat în mod corespunzător prin măsurile prevăzute la art.17 alin.(1) și (2), art.18 alin.(1), art.19 alin.(1), art.28 alin.(1) și (2), art.29 alin.(1)–(5), art.30 alin.(1) și (3), art.40 alin.(2)–(4), art.41 alin.(2)–(6), art.42 alin.(3), art.49 alin.(1) și art.53, autoritatea competentă justifică tehnic sau științific măsurile care necesită a fi aprobate și notifică autoritățile competente ale altor țări cu privire la măsurile care consideră că trebuie implementate.

(2) În cazul în care se consideră că măsurile prevăzute la alin.(1) nu sunt sau nu pot fi luate pentru a permite atenuarea riscului prezentat de organismele dăunătoare, autoritatea competentă aprobă măsuri temporare pentru a proteja teritoriul țării de pericolul iminent. Măsurile temporare, precum și justificarea lor tehnică se notifică imediat.

(3) Atunci când autoritatea competentă primește din partea altor țări o notificare prevăzută la alin.(1), ea evaluează imediat dacă riscul prevăzut la alin.(1) este atenuat în mod corespunzător prin măsurile prevăzute la art.9 alin.(1), art.17 alin.(1) și (2), art.18 alin.(1), art.19 alin.(1), art.28 alin.(1) și (2), art.30 alin.(1) și (3), art.40 alin.(2)–(4), art.41 alin.(2)–(6), art.42 alin.(3), art.49 alin.(1) și art.53 sau dacă trebuie aprobate noi măsuri în temeiul articolelor menționate.

(4) Atunci când, pe baza evaluării prevăzute la alin.(3), autoritatea competentă constată că riscul specificat la alin.(1) nu este atenuat în mod corespunzător prin măsurile temporare aprobate sau dacă măsurile respective sunt disproporționate ori nu sunt justificate în mod potrivit, aceasta le modifică.

Articolul 53. Interzicerea introducerii în zonele protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte autohtone și originare sau expediate din alte țări și/sau de pe anumite teritorii ale altor țări

(1) Se interzice introducerea în zonele protejate a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte originare din alte țări sau din Republica Moldova.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, prevăzute la alin.(1), a căror introducere în zonele protejate este interzisă. Lista include plantele, produsele vegetale și alte obiecte, precum și zonele protejate și, după caz, țara de origine a acestora, astfel cum sunt prevăzute în Lista plantelor și produselor vegetale a căror introducere în țară și în zonele protejate este interzisă, aprobată de Guvern. În lista menționată, plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente, în cazul în care acestea sunt disponibile. Adițional, se utilizează și alte coduri stabilite prin legislația națională, dacă acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau un alt obiect.

(3) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care provine din afara unei zone protejate prezintă riscul de a găzdui respectivul organism dăunător de carantină pentru zone protejate și dacă riscul respectiv nu poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(2) în sensul includerii în aceasta a plantelor, produselor vegetale sau obiectelor și a zonei sau zonelor protejate.

(4) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în lista prevăzută la alin.(2) nu prezintă un risc legat de organisme dăunătoare sau dacă prezintă un astfel de risc, dar acest risc poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, Guvernul modifică respectiva listă în mod corespunzător. Nivelul de risc legat de organismele dăunătoare este evaluat în conformitate cu principiile prevăzute la cap.I din anexa nr.2.

(5) Autoritatea competentă informează, prin sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102, cu privire la cazurile în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse sau circulă în interiorul zonei protejate cu încălcarea prevederilor alin.(1) și (2). După caz, autoritatea competentă notifică țara din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte în zona protejată.

Articolul 54. Plante, produse vegetale și alte obiecte cărora li se aplică cerințele speciale privind zonele protejate

(1) Unele plante, produse vegetale sau alte obiecte sunt introduse sau circulă în zonele protejate numai dacă sunt îndeplinite cerințe speciale privind zonele protejate respective.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, zonele protejate și cerințele speciale privind zonele protejate, cuprinse în Cerințe speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova. În lista stabilită, plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente.

(3) Atunci când o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care provine din afara zonei protejate și prezintă un risc de organisme dăunătoare pentru respectiva zonă protejată, din cauza probabilității de a găzdui un organism dăunător de carantină pentru zone protejate, și dacă riscul respectiv poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la cap.I pct.2 și 3 din anexa nr.2, Guvernul modifică Cerințele speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova, pentru a include în ele plantele, produsele vegetale sau alte obiecte și măsurile care trebuie aplicate în aceste cazuri.

(4) În cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în lista prevăzută la alin.(2) nu prezintă un risc legat de organisme dăunătoare pentru zona protejată respectivă sau dacă prezintă un astfel de risc, însă riscul nu poate fi redus cu ajutorul cerințelor speciale pentru zonele protejate, Guvernul modifică Cerințele speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova. Nivelul de risc legat de organismele dăunătoare se evaluează și se aprobă măsurile pentru a reduce riscul, în conformitate cu principiile prevăzute la cap.II din anexa nr.2.

(5) Autoritatea competentă informează, prin sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102, cu privire la cazurile în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse sau circulă în interiorul zonei protejate, încălcând astfel interdicțiile aprobate în conformitate cu prezentul articol. După caz, autoritatea competentă notifică țara din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 55. Informații cu privire la zonele protejate, care trebuie puse la dispoziția călătorilor și a clienților serviciilor poștale

Prevederile art.45 se aplică *mutatis mutandis* introducerii sau circulației în interiorul zonelor protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte.

Articolul 56. Excepție de la interdicțiile și cerințele legate de zonele de frontieră în ceea ce privește zonele protejate

Prevederile art.46 se aplică *mutatis mutandis* plantelor, produselor vegetale și altor obiecte incluse în Lista plantelor și produselor vegetale a căror introducere în țară și în zonele protejate este interzisă,

prevăzută la art.53 alin.(2), și în Cerințele speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova, prevăzute la art.54 alin.(2), care sunt introduse din zona de frontieră a unei țări în zonele protejate limitrofe zonei de frontieră.

Articolul 57. Cerințe legate de tranzitul fitosanitar prin zonele protejate

Prevederile art.47 referitoare la cerințele legate de tranzitul fitosanitar se aplică *mutatis mutandis* tranzitului fitosanitar al plantelor, produselor vegetale și al altor obiecte care sunt incluse în lista plantelor și produselor vegetale a căror introducere în țară și în zonele protejate este interzisă, prevăzută la art.53 alin.(2), și în cerințele speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova, prevăzute la art.54 alin.(2), prin zonele protejate.

Articolul 58. Plante, produse vegetale și alte obiecte din zonele protejate, utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecția de soiuri și reproducere

Prin derogare de la interdicțiile și cerințele prevăzute la art.53 alin.(1) și la art.54 alin.(1), prevederile art.48 se aplică *mutatis mutandis* introducerii și circulației în zonele protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte care sunt incluse în Lista plantelor și produselor vegetale a căror introducere în țară și în zonele protejate este interzisă, prevăzută la art.53 alin.(2), și în Cerințele speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova, prevăzute la art.54 alin.(2), și sunt utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere.

Articolul 59. Cerințe generale privind vehiculele, utilajele și materialul de ambalaj

(1) Vehiculele, utilajele și materialul de ambalaj utilizate pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care sunt prevăzute în actele aprobate în temeiul art.28 alin.(1) și (2), al art.30 alin.(1) și (3), al art.40 alin.(2), al art.41 alin.(2) și (3), al art.42 alin.(3) și al art.49 alin.(1) și care circulă spre Republica Moldova, în interiorul ei sau care tranzitează teritoriul acesteia în temeiul art.47, nu trebuie să fie infestate cu organisme dăunătoare de carantină și cu organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1).

(2) Prevederile alin.(1) se aplică zonelor protejate și în ceea ce privește organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate.

Articolul 60. Desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare

(1) În scopurile prevăzute la art.8, 48, 49 și 58, ținând seama de riscul legat de organismele dăunătoare relevante, autoritatea competentă:

- a) desemnează stații de carantină sau instalații de izolare;
- b) identifică și desemnează temporar spațiile operatorilor profesioniști sau ale altor persoane drept instalații de izolare pentru organismele dăunătoare și plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, inclusiv utilizările lor, conform art.8, 48 și 49.

(2) Autoritatea competentă transmite altor state, la cerere, lista stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare desemnate.

Articolul 61. Cerințe privind stațiile de carantină și instalațiile de izolare

(1) Stațiile de carantină și instalațiile de izolare desemnate, pentru a preveni răspândirea organismelor dăunătoare de carantină, respectă următoarele cerințe:

a) efectuează izolarea fizică a organismelor dăunătoare plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte care trebuie ținute în carantină sau în izolare și se asigură că acestea nu sunt accesate sau îndepărtate din respectivele stații sau instalații fără consimțământul autorității competente;

b) dispun de sisteme sau au acces la sisteme pentru sterilizarea, decontaminarea sau distrugerea plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte infestate, precum și a deșeurilor și a echipamentelor, înainte de îndepărtarea din stații sau instalații;

c) dispun de o descriere a sarcinilor stațiilor și instalațiilor, de personal responsabil de îndeplinirea

acestora, precum și de o descriere a condițiilor în care se îndeplinesc respectivele sarcini;

d) dispun de suficient personal calificat, cu o pregătire și o experiență corespunzătoare;

e) dispun de un plan de urgență pentru eliminarea eficace a oricărei prezențe neintenționate a unor organisme dăunătoare de carantină și a unor organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) și pentru prevenirea răspândirii lor.

(2) Autoritatea competentă aprobă norme specifice pentru a asigura condiții uniforme de aplicare a cerințelor stabilite la alin.(1) în legătură cu tipul de plante, de produse vegetale și de alte obiecte și cu riscul real și potențial, inclusiv cerințe specifice, în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere.

Articolul 62. Funcționarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare

(1) Persoana responsabilă de stația de carantină sau de instalația de izolare monitorizează stația sau instalația respectivă și zonele din vecinătatea imediată a acestora în vederea depistării prezenței neintenționate a organismelor dăunătoare de carantină și a organismelor dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1).

(2) Dacă se constată sau există suspiciuni cu privire la prezența neintenționată a unui organism dăunător prevăzut la alin.(1), persoana responsabilă de stația de carantină sau de instalația de izolare ia măsurile corespunzătoare pe baza planului de urgență prevăzut la art.61 alin.(1) lit.e). Obligațiile prevăzute pentru operatorii profesioniști la art.14 se aplică *mutatis mutandis* persoanei responsabile de stația de carantină sau de instalația de izolare.

(3) Persoana responsabilă de stația de carantină sau de instalația de izolare ține o evidență privind:

a) personalul angajat;

b) vizitatorii care intră în stație sau în instalație;

c) organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale și alte obiecte care intră și ies în/din stație sau instalație;

d) locul de origine a acestor plante, produse vegetale și alte obiecte;

e) prezența unor organisme dăunătoare pe aceste plante, produse vegetale și alte obiecte în interiorul stației de carantină sau al instalației de izolare și în vecinătatea lor imediată.

Informațiile respective se păstrează pentru o perioadă de 3 ani.

Articolul 63. Supravegherea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare și revocarea desemnării

(1) Autoritatea competentă inspectează în mod periodic stațiile de carantină și instalațiile de izolare pentru a verifica dacă acestea respectă prevederile art.61 și 62. Frecvența inspecțiilor este stabilită de autoritatea competentă, în funcție de riscurile legate de organisme dăunătoare, asociate funcționării stațiilor de carantină sau instalațiilor de izolare.

(2) Pe baza inspecției prevăzute la alin.(1), autoritatea competentă solicită persoanei responsabile de stația de carantină sau de instalația de izolare să pună în aplicare măsuri corective pentru a asigura conformitatea cu art.61 și 62, fie imediat, fie într-un anumit termen.

(3) Atunci când autoritatea competentă constată că stația de carantină sau instalația de izolare ori persoana responsabilă nu respectă prevederile art.61 și 62, aceasta întreprinde imediat măsurile necesare pentru a se asigura că neconformitatea cu prevederile alin.(1) nu persistă. Măsurile pot include revocarea sau suspendarea desemnării stației de carantină sau instalației de izolare.

(4) Dacă autoritatea competentă a luat măsuri în conformitate cu alin.(2), altele decât revocarea desemnării stației de carantină sau instalației de izolare, prevăzută la alin.(3), și dacă a constatat că neconformitatea cu art.61 și 62 persistă, aceasta revocă desemnarea imediat.

Articolul 64. Eliberarea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte din stațiile de carantină și instalațiile de izolare

(1) Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pot fi eliberate din stațiile de carantină sau instalațiile de izolare numai sub supravegherea autorității competente dacă se confirmă că sunt libere de

organisme dăunătoare de carantină și de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) sau, după caz, de organisme dăunătoare de carantină pentru zone protejate.

(2) Autoritatea competentă este responsabilă de supravegherea circulației plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte infestate cu un organism dăunător de carantină sau cu un organism dăunător pentru care se aplică măsurile aprobate în temeiul art.30 alin.(1), dintr-o stație de carantină sau dintr-o instalație de izolare către o altă stație de carantină sau instalație de izolare, dacă circulația respectivă are la bază motive de testare oficială sau științifice.

(3) Autoritatea competentă stabilește norme specifice cu privire la eliberarea plantelor, produselor vegetale și altor obiecte din stațiile de carantină și instalațiile de izolare și, după caz, cerințe privind etichetarea referitoare la eliberarea acestora sau la circulația acestora, prevăzută la alin.(2).

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA OPERATORILOR PROFESIONIȘTI ȘI TRASABILITATEA

Articolul 65. Registrul operatorilor profesioniști

(1) Autoritatea competentă instituie, ca parte componentă a Sistemului informațional integrat „e-ANSA”, și ține un registru al operatorilor profesioniști care activează pe teritoriul Republicii Moldova și care:

a) introduc sau fac să circule în țară plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un certificat fitosanitar sau, după caz, un pașaport fitosanitar în conformitate cu actele aprobate în temeiul art.72 alin.(1) și (2), art.73, art.74 alin.(1)–(4), art.79 alin.(1) și art.80 alin.(1);

b) sunt autorizați să elibereze pașapoarte fitosanitare în conformitate cu art.89;

c) solicită autorității competente să elibereze certificatele prevăzute la art.100 și 101;

d) sunt autorizați să aplice marcajele prevăzute la art.98;

e) sunt autorizați să elibereze atestări în conformitate cu art.99;

f) furnizează informații în conformitate cu art.45 sau 55;

g) introduc în zonele de frontieră plante, produse vegetale sau alte obiecte în conformitate cu art.46 alin.(1) sau cu art.56;

h) desfășoară activități privind plantele relevante din zonele demarcate, cu excepția cazului în care respectivii operatori sunt înscriși într-un alt registru accesibil autorității competente.

(2) Un operator profesionist poate fi înregistrat o singură dată în registrul autorității competente. După caz, înregistrarea se efectuează cu trimeri explicite la fiecare dintre spațiile utilizate, astfel cum este prevăzut la art.66 alin.(2) pct.4).

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică unui operator profesionist care îndeplinește una sau mai multe dintre următoarele condiții:

a) aprovizionează utilizatorii finali, în mod exclusiv și direct, cu cantități mici de plante, produse vegetale și alte obiecte prin alte mijloace decât vânzările prin contracte la distanță;

b) aprovizionează utilizatorii finali, în mod exclusiv și direct, cu cantități mici de semințe, altele decât semințele care intră sub incidența art.72, și stabilește valorile maxime pentru cantitățile mici de plante, produse vegetale sau alte obiecte astfel cum se prevede la lit.a). Valorile respective se stabilesc în funcție de plantele, produsele vegetale și alte obiecte și de riscurile legate de organisme dăunătoare;

c) activitatea sa profesională în ceea ce privește plantele, produsele vegetale și alte obiecte se limitează la transportul acestora pentru un alt operator profesionist;

d) activitatea sa profesională se referă exclusiv la transportul materialelor de orice tip care utilizează materiale de ambalaj din lemn.

Articolul 66. Procedura de înregistrare

(1) Operatorii profesioniști care intră sub incidența art.65 alin.(1) depun la autoritatea competentă o cerere de înregistrare.

(2) Cererea de înregistrare cuprinde următoarele elemente:

1) numele, adresa de înregistrare și datele de contact ale operatorului profesionist;

2) o declarație privind intenția operatorului profesionist de a exercita una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la art.65 alin.(1), referitoare la plantele, produsele vegetale și alte obiecte;

3) o declarație privind intenția operatorului profesionist de a desfășura, după caz, una sau mai multe dintre următoarele activități:

a) eliberarea pașapoartelor fitosanitare pentru plante, produse vegetale și alte obiecte, în conformitate cu art.84 alin.(1);

b) aplicarea marcajului pe materialele de ambalaj din lemn astfel cum este prevăzut la art.96 alin.(1) și (2);

c) eliberarea oricărei alte atestări prevăzute la art.99 alin.(1);

4) adresa spațiilor și, după caz, amplasarea parcelelor de teren utilizate de operatorul profesionist pentru desfășurarea activităților prevăzute la art.65 alin.(1), în scopul înregistrării;

5) tipurile de marfă, familiile, genurile sau speciile de plante și de produse vegetale și, după caz, natura altor obiecte vizate de activitățile operatorului profesionist, astfel cum este prevăzut la art.65 alin.(1).

(3) Autoritatea competentă înregistrează un operator profesionist fără întârziere atunci când cererea de înregistrare conține elementele prevăzute la alin.(2).

(4) Prin derogare de la alin.(1) și (2), autoritatea competentă înregistrează un operator profesionist fără ca acesta să depună o cerere de înregistrare dacă operatorul respectiv este înregistrat și dacă toate elementele prevăzute la alin.(2) se află la dispoziția autorității competente. Dacă este cazul, operatorul profesionist prezintă o versiune actualizată a elementelor respective, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Operatorii înregistrați, dacă este cazul, prezintă anual, până la data de 30 aprilie, informații actualizate privind declarațiile prevăzute la alin.(2) pct.2) și 3) și modificările datelor prevăzute la alin.(2) pct.4) și 5) operate în anul precedent. Cererea de actualizare a datelor prevăzute la alin.(2) pct.1) se depune în termen de cel mult 30 de zile de la operarea modificărilor respective.

(6) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că operatorul înregistrat nu mai desfășoară activitățile prevăzute la art.65 alin.(1) sau dacă elementele din cererea prezentată de către operatorul înregistrat în conformitate cu alin.(2) nu mai sunt corecte, aceasta solicită respectivului operator să rectifice, fie imediat, fie într-un interval de timp determinat, elementele în cauză. Dacă operatorul înregistrat nu rectifică elemente prevăzute la alin.(2) în termenul stabilit de autoritatea competentă, aceasta modifică sau revocă, după caz, înregistrarea operatorului.

Articolul 67. Conținutul registrului

Registrul prevăzut la art.65 alin.(1) conține elementele prevăzute la art.66 alin.(2) pct.1), 2), 4) și 5), numărul de înregistrare oficial, care include inițial codul Republicii Moldova, format din două litere, prevăzut în codul ISO 3166-1-alpha-2 și, după caz, specificarea activităților prevăzute la art.66 alin.(2) pct.3) pentru care operatorul profesionist este autorizat.

Articolul 68. Disponibilitatea informațiilor din registre

(1) În baza unei cereri justificate din partea altor țări, autoritatea competentă pune la dispoziția acestora informațiile disponibile din registrul prevăzut la art.65 alin.(1).

(2) În baza unei cereri justificate din partea unui operator profesionist stabilit în Republica Moldova, autoritatea competentă care ține registrul pune la dispoziția acestuia informațiile prevăzute la art.66 alin.(2) pct.1) și 2) și la art.67, referitoare la un anumit operator înregistrat.

(3) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere normelor naționale privind confidențialitatea, accesul la informații și protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 69. Trasabilitatea

(1) Un operator profesionist căruia i se furnizează plante, produse vegetale sau alte obiecte pentru care se aplică cerințe sau condiții, în conformitate cu art.28 alin.(1) lit.b)–e), alin.(2) și (3), art.30 alin.(1), (3) și (4), art.37 alin.(2), art.41 alin.(2)–(6), art.46 alin.(1) și (3), art.48 alin.(1) și (2), art.49 alin.(1), art.54

alin.(2)–(4), art.56–58 și cu art.79 alin.(1), ține o evidență a unităților de comerț și a operatorilor profesioniști care i-au furnizat aceste plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(2) Un operator profesionist care furnizează plante, produse vegetale sau alte obiecte pentru care se aplică cerințe sau condiții, în conformitate cu art.28 alin.(1) lit.b)–e), alin.(2) și (3), art.30 alin.(1), (3) și (4), art.37 alin.(2), art.41 alin.(2)–(6), art.46 alin.(1) și (3), art.47 alin.(1), art.48 alin.(1) și (2), art.49 alin.(1), art.54 alin.(2)–(4), art.56–58 și cu art.79 alin.(1), ține o evidență a unităților de comerț și a operatorilor profesioniști cărora le-a furnizat aceste plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(3) La eliberarea pașaportului fitosanitar de către un operator autorizat sau de către autoritatea competentă, în temeiul art.84 alin.(1), în scopul asigurării trasabilității, operatorul profesionist înregistrează:

- a) după caz, numele operatorului profesionist care a furnizat unitatea de comerț;
- b) numele operatorului profesionist căruia i-a fost furnizată unitatea de comerț;
- c) informații relevante privind pașaportul fitosanitar.

(4) Operatorii profesioniști țin evidența prevăzută la alin.(1)–(3) timp de cel puțin 3 ani de la data furnizării plantei, produsului vegetal sau altui obiect către sau de către aceștia.

(5) La propunerea autorității competente, Guvernul stabilește norme specifice privind cerințele referitoare la accesibilitatea evidenței care trebuie ținută de operatorii profesioniști, prevăzută la alin.(1) și (2).

(6) Operatorii profesioniști prevăzuți la alin.(4) transmit autorității competente, la cerere, informațiile din evidența prevăzută la alin.(1)–(3).

(7) Prezentul articol nu se aplică operatorilor profesioniști prevăzuți la art.65 alin.(3) lit.c) și d).

Articolul 70. Circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști și între acestea

(1) Operatorii profesioniști cărora li se furnizează sau care furnizează plante, produse vegetale sau alte obiecte prevăzute la art.69 alin.(1) și (2) instituie sisteme sau proceduri de trasabilitate care să permită identificarea circulației respectivelor plante, produse vegetale și alte obiecte în interiorul propriilor spații și între acestea.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică operatorilor profesioniști prevăzuți la art.65 alin.(3) lit.c) și d).

(3) Informațiile identificate de sistemele sau procedurile prevăzute la alin.(1) cu privire la circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști și între acestea se pun la dispoziția autorității competente la cererea acesteia.

Capitolul VI

CERTIFICAREA PLANTELOR, A PRODUSELOR VEGETALE ȘI A ALTOR OBIECTE

Articolul 71. Certificatul fitosanitar

(1) Un certificat fitosanitar pentru introducerea plantelor, produselor vegetale și altor obiecte este un document eliberat de o altă țară, care îndeplinește condițiile art.76, are conținutul prevăzut în anexa nr.5 sau, dacă este cazul, în anexa nr.6 și certifică faptul că planta, produsul vegetal sau alt obiect îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este liber de organisme dăunătoare de carantină și de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);
- b) respectă prevederile art.37 alin.(1) în ceea ce privește prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină la plantele destinate plantării;
- c) respectă cerințele prevăzute la art.41 alin.(2)–(6) sau, după caz, la art.54 alin.(2)–(4);
- d) după caz, respectă normele aprobate în conformitate cu prevederile art.28 alin.(1) lit.e) și ale alin.(2), inclusiv ale art.30 alin.(1).

(2) Certificatul fitosanitar precizează, la rubrica „Declarație suplimentară”, care cerință specifică este îndeplinită sau de câte ori actul aprobat în temeiul art.28 alin.(1) și (2), al art.30 alin.(1) și (3), al art.37 alin.(2), al art.41 alin.(2) și (3) și al art.54 alin.(2) și (3) oferă mai multe opțiuni diferite în ceea ce

privește aceste cerințe. Specificația respectivă include textul integral al cerinței relevante.

(3) Dacă este cazul, certificatul fitosanitar prevede că plantele, produsele vegetale sau alte obiecte respectă cerințele speciale, prevăzute la art.41 alin.(3), și măsurile fitosanitare recunoscute ca echivalente, în conformitate cu art.44.

(4) Dacă este cazul, Guvernul propune modificarea anexelor nr.5 și 6 în scopul adaptării acestora la evoluția standardelor internaționale relevante.

Articolul 72. Plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care sunt necesare certificate fitosanitare

(1) La propunerea autorității competente, Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, care include și țările de origine sau de expediere pentru care este necesar un certificat fitosanitar, care sunt identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile, incluzând în aceasta:

a) toate plantele destinate plantării, altele decât semințele;

b) plantele, produsele vegetale și alte obiecte incluse în Lista plantelor, produselor vegetale și altor bunuri conexe, potențiale purtătoare de organisme dăunătoare, aprobată de Guvern;

c) plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care au fost prevăzute cerințe, în conformitate cu art.28 alin.(1) lit.e) și cu art.30 alin.(1), în ceea ce privește introducerea acestora pe teritoriul Republicii Moldova;

d) semințele sau, după caz, cartofii de sămânță, care sunt incluse în lista prevăzută la art.37 alin.(2) și care intră sub incidența deciziilor de echivalare aprobate în temeiul art.37 alin.(3) lit.b), d) și e)–g) și a celor prevăzute în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere și Cerințele cu privire la producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere în Republica Moldova;

e) plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt incluse în lista prevăzută la art.41 alin.(2);

f) plantele, produsele vegetale și alte obiecte care intră sub incidența art.49 alin.(2) lit.a) și b).

(2) Prevederile alin.(1) lit.a)–e) nu se aplică și certificatul fitosanitar nu este necesar în cazul în care actul aprobat în conformitate cu art.28 alin.(1) lit.e), art.30 alin.(1) sau cu art.41 alin.(2)–(6) prevede o dovadă a conformității sub forma unui marcaj oficial, astfel cum este prevăzut la art.96 alin.(1) și (2), sau a unei alte atestări oficiale, prevăzute la art.99 alin.(1).

(3) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1) în oricare dintre următoarele cazuri:

a) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în lista respectivă nu îndeplinește prevederile alin.(1) lit.c), d) sau e);

b) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu a fost inclus în lista respectivă îndeplinește prevederile alin.(1) lit.c), d) sau e).

(4) Adițional la cazurile prevăzute la alin.(2), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în conformitate cu principiile prevăzute la cap.II din anexa nr.2, dacă există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu este inclus în actul respectiv să găzduiască un organism dăunător de carantină ori un organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1) sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care este inclus în actul prevăzut, riscul respectiv nu mai există.

(5) Prin derogare de la alin.(1)–(3), nu se solicită un certificat fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.46–48 și a art.75 alin.(1).

Articolul 73. Alte plante pentru care sunt necesare certificate fitosanitare

(1) La propunerea autorității competente, Guvernul aprobă lista altor plante decât cele incluse în lista prevăzută la art.72 alin.(1), pentru care sunt necesare certificate fitosanitare la introducerea acestora în țară.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică plantelor în cazul cărora o evaluare, bazată pe dovezi privind riscurile legate de organisme dăunătoare și pe experiența comercială, demonstrează că un astfel de certificat nu este necesar. Evaluarea ține seama de criteriile prevăzute în anexa nr.7.

(3) Plantele incluse în lista prevăzută la alin.(1) sunt identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Adițional, sunt prevăzute alte coduri stabilite în legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC, aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau un alt obiect specific.

Articolul 74. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care sunt necesare certificate fitosanitare pentru introducerea într-o zonă protejată

(1) Adițional la cazurile prevăzute la art.72 alin.(1)–(4), sunt necesare certificate fitosanitare pentru introducerea unor plante, produse vegetale și altor obiecte în zonele protejate din țara de origine sau de expediere.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte și a țărilor de origine sau de expediere, prevăzute la alin.(1), care include:

a) plantele, produsele vegetale și alte obiecte, prevăzute în Lista plantelor, produselor vegetale și altor bunuri conexe, potențiale purtătoare de organisme dăunătoare cu relevanță pentru zonele protejate;

b) plantele, produsele vegetale și alte obiecte prevăzute la art.54 alin.(2), (3) sau (4).

(3) Plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Adițional, sunt prevăzute alte coduri stabilite prin legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC, aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau un alt obiect specific.

(4) Un certificat fitosanitar nu este necesar pentru plantele, produsele vegetale și alte obiecte incluse în listă în cazul în care cerințele aprobate în conformitate cu art.54 alin.(2), (3) sau (4) prevăd o dovadă a conformității sub forma unui marcaj oficial, astfel cum se prevede la art.96 alin.(1) și (2), sau a unei alte atestări oficiale, astfel cum se prevede la art.99 alin.(1).

(5) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(2) în cazul în care:

a) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în actul respectiv nu îndeplinește prevederile alin.(2) lit.b);

b) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu este inclus în actul respectiv îndeplinește cerințele prevăzute la alin.(2) lit.b).

(6) Adițional la cazurile specificate la alin.(5), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(2), în conformitate cu principiile prevăzute la cap.II din anexa nr.2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu este inclus în această listă să găzduiască un organism dăunător de carantină pentru zone protejate sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care este inclus în această listă, riscul respectiv nu mai există.

(7) Prin derogare de la alin.(1)–(6), nu se solicită un certificat fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.56–58 și a art.75 alin.(1).

Articolul 75. Excepții pentru bagajele călătorilor

(1) Cantități mici de plante, altele decât plantele destinate plantării, și de produse vegetale și alte obiecte provenind dintr-o altă țară pot fi exceptate de la cerința privind certificatul fitosanitar, prevăzută la art.72 alin.(1) și (2), la art.73 alin.(1) și la art.74 alin.(1)–(3), dacă acestea îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt introduse în bagajele personale ale călătorilor;

b) nu sunt folosite în scopuri comerciale sau profesionale;

c) sunt incluse în lista prevăzută la alin.(2).

(2) Guvernul aprobă:

a) lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte prevăzute la alin.(1);

b) lista țărilor de origine sau de expediere a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte prevăzute la alin.(1);

c) după caz, cantitatea maximă a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte care urmează să facă obiectul excepției prevăzute la alin.(1);

d) după caz, una sau mai multe dintre măsurile de gestionare a riscurilor prevăzute la cap.I din

anexa nr.2, care se stabilesc în funcție de riscul legat de organismele dăunătoare prezentat de cantități mici din aceste plante, produse vegetale și alte obiecte, în conformitate cu criteriile stabilite la cap.II din anexa nr.2.

Articolul 76. Condiții care trebuie îndeplinite de un certificat fitosanitar

(1) Fără a aduce atingere obligațiilor stabilite în temeiul CIPP și ținând seama de standardele internaționale relevante, autoritatea competentă acceptă un certificat fitosanitar care însoțește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care urmează a fi introduse numai dacă respectivul certificat este de modelul prevăzut în anexa nr.5. În cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte urmează a fi introduse dintr-o țară din care nu sunt originare, autoritatea competentă acceptă numai un certificat fitosanitar care este de modelul prevăzut în anexa nr.5 sau, dacă este cazul, în anexa nr.6. Autoritatea competentă nu acceptă certificatul fitosanitar dacă nu este prezentă declarația suplimentară prevăzută la art.71 alin.(2) sau dacă aceasta nu este corectă și în cazul în care extrasul prevăzut la art.71 alin.(3) nu este prezent. Autoritatea competentă nu acceptă un certificat fitosanitar de reexport dacă respectivul certificat fitosanitar nu este însoțit de certificatul fitosanitar de reexport original sau de o copie certificată a certificatului fitosanitar de reexport original.

(2) Autoritatea competentă acceptă numai certificate fitosanitare care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:

- a) sunt eliberate în limba română, rusă sau engleză;
- b) se adresează organizației naționale pentru protecția plantelor;
- c) au fost eliberate nu mai devreme decât cu 14 zile înainte de data la care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte acoperite de acestea au părăsit țara în care au fost eliberate certificatele.

(3) În cazul unei țări care este parte contractantă la CIPP, autoritatea competentă acceptă doar certificate fitosanitare eliberate de organizația națională oficială pentru protecția plantelor din respectiva țară sau, sub răspunderea acesteia, de către un funcționar public calificat din punct de vedere tehnic și autorizat în mod corespunzător de respectiva organizație națională oficială pentru protecția plantelor.

(4) În cazul unei țări care nu este parte contractantă la CIPP, autoritatea competentă acceptă numai certificate fitosanitare eliberate de autoritățile competente ale țării respective.

(5) Suplimentar condiției prevăzute la alin.(4), Guvernul stabilește, dacă sunt necesare, alte condiții de acceptare.

(6) Certificatele fitosanitare electronice sunt acceptate numai dacă sunt furnizate prin sistemul informațional automatizat care este parte componentă a Sistemului informațional integrat „e-ANSA” sau în cadrul unui schimb electronic cu sistemul informațional automatizat pentru controale oficiale în domeniul agroalimentar.

Articolul 77. Anularea unui certificat fitosanitar

(1) În cazul în care un certificat fitosanitar a fost eliberat în conformitate cu art.71 alin.(1)–(3) și autoritatea competentă constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art.76, ea anulează certificatul fitosanitar și se asigură că acesta nu mai însoțește respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte. În acest caz, în ceea ce privește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, autoritatea competentă întreprinde una dintre măsurile care trebuie luate în cazul transporturilor neconforme care intră în Republica Moldova, prevăzute în legislația națională privind controalele oficiale. După anulare, autoritatea competentă aplică pe rectoul certificatului, într-un loc vizibil, o ștampilă triunghiulară de culoare roșie, cu marcajul „certificat anulat”, împreună cu denumirea sa și data anulării. Mențiunea se scrie cu litere mari, în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională.

(2) Prin sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102, autoritatea competentă informează țara care a eliberat certificatul fitosanitar în cazul în care un certificat fitosanitar a fost anulat în temeiul alin.(1).

(3) Autoritatea competentă aprobă aspecte tehnice privind anularea certificatelor fitosanitare electronice, conform art.76 alin.(6).

Articolul 78. Pașaportul fitosanitar

Un pașaport fitosanitar reprezintă o etichetă oficială pentru circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova și, după caz, spre zonele protejate și în interiorul acestora, care atestă conformitatea cu cerințele prevăzute la art.85, și pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora, care atestă conformitatea cu cerințele prevăzute la art.86, având conținutul și formatul prevăzute la art.83.

Articolul 79. Plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar

(1) Pentru circulația plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte pe teritoriul țării este necesar un pașaport fitosanitar. Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pentru a căror circulație pe teritoriul țării este necesar un pașaport fitosanitar, care include:

- a) toate plantele destinate plantării, altele decât semințele;
- b) plantele, produsele vegetale și alte obiecte prevăzute în Lista plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pentru a căror circulație pe teritoriul Republicii Moldova este necesar un pașaport fitosanitar, aprobată de Guvern, în măsura în care nu sunt incluse la lit.a);
- c) plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care au fost aprobate cerințe în conformitate cu art.28 alin.(1), (2) sau (3) sau cu art.30 alin.(1), (3) sau (4) privind circulația acestora;
- d) semințele incluse în lista prevăzută la art.37 alin.(2);
- e) plantele, produsele vegetale și alte obiecte incluse în lista prevăzută la art.41 alin.(2) în ceea ce privește circulația lor pe teritoriul țării, cu excepția plantelor destinate plantării, a produselor vegetale și a altor obiecte care necesită o altă etichetă specifică sau un alt tip de atestare în temeiul articolului respectiv.

(2) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1) în cazul în care:

- a) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu a fost inclus în această listă îndeplinește condițiile de la alin.(1) lit.c), d) sau e);
- b) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect dintre cele incluse în lista respectivă nu îndeplinește condițiile de la alin.(1) lit.c), d) sau e).

(3) Adicional cazurilor specificate la alin.(2), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în conformitate cu principiile prevăzute la cap.II din anexa nr.2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu este inclus în această listă să găzduiască un organism dăunător de carantină sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în listă, riscul respectiv nu mai există.

(4) Prin derogare de la alin.(1)–(3), nu este necesar un pașaport fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.46–48 și 75.

(5) La expirarea a 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritatea competentă prezintă Guvernului un raport privind experiența dobândită ca urmare a extinderii sistemului pașaportului fitosanitar la circulația în ansamblu a plantelor destinate plantării, împreună cu o analiză clară a costurilor și a beneficiilor pentru operatori, iar Guvernul, dacă este cazul, înaintează o propunere de modificare a cadrului normativ.

Articolul 80. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar pentru introducerea și circulația în zonele protejate

(1) Pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte în zonele protejate este necesar un pașaport fitosanitar. Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar la introducerea și circulația acestora în interiorul zonelor protejate, care include:

- a) plantele, produsele vegetale și alte obiecte prevăzute în Lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pentru a căror introducere și circulație în anumite zone protejate este necesar un pașaport fitosanitar cu mențiunea „PZ”, aprobată de Guvern;
- b) alte plante, produse vegetale și alte obiecte incluse în lista prevăzută la art.54 alin.(2).

(2) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1) în cazul în care:

a) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu este inclus în lista respectivă îndeplinește prevederile de la alin.(1) lit.b);

b) o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect dintre cele incluse în lista respectivă nu îndeplinește prevederile alin.(1) lit.b).

(3) Adițional cazurilor prevăzute la alin.(2), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în conformitate cu principiile prevăzute la cap.II din anexa nr.2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care nu este inclus în lista prevăzută să găzduiască organismul dăunător de carantină pentru zone protejate sau în cazul în care pentru o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect dintre cele incluse în listă riscul respectiv nu mai există.

(4) Prin derogare de la alin.(1)–(3), nu este necesar un pașaport fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.56–58.

Articolul 81. Excepție în ceea ce privește furnizarea directă către utilizatorii finali

(1) Nu este necesar un pașaport fitosanitar pentru circulația plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte furnizate direct către utilizatori finali, inclusiv grădinari amatori. Prezenta excepție nu se aplică:

a) utilizatorilor finali care primesc plante, produse vegetale sau alte obiecte în urma vânzărilor prin contracte la distanță;

b) utilizatorilor finali de plante, produse vegetale sau alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar pentru zone protejate în temeiul art.80.

(2) Guvernul stabilește cerințele specifice prevăzute la alin.(1) lit.b), acestea fiind aplicabile numai organismelor dăunătoare relevante pentru zona protejată sau numai plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte.

(3) Guvernul aprobă cerințe care prevăd cazurile în care excepția de la alin.(1) se aplică exclusiv cantităților mici de plante, produse vegetale sau alte obiecte și care stabilesc cantitățile pe perioade în funcție de plantă, produs vegetal sau alt obiect și de riscurile legate de organisme dăunătoare.

Articolul 82. Excepții pentru circulația în spațiile unui operator înregistrat și între acestea

(1) Pentru circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte în spațiile aceluiași operator înregistrat aflate în imediată apropiere unul față de altul, precum și între acestea nu este necesar un pașaport fitosanitar.

(2) Autoritatea competentă este în drept să stabilească imediata apropiere a spațiilor și să precizeze dacă, în locul pașaportului fitosanitar, trebuie eliberate anumite documente pentru circulația prevăzută la alin.(1).

Articolul 83. Formatul și conținutul pașaportului fitosanitar

(1) Pașaportul fitosanitar se prezintă sub forma unei etichete distincte, care se aplică pe orice suport corespunzător pentru tipărirea elementelor prevăzute la alin.(2), cu condiția ca acesta să se poată distinge în mod clar de orice alte informații înscrise sau etichete aplicate pe suportul respectiv. Pașaportul fitosanitar este ușor de observat și lizibil, iar informația înscrisă pe acesta este durabilă și nu poate fi modificată.

(2) Pașaportul fitosanitar conține elementele prevăzute în anexa nr.8.

(3) Prin derogare de la anexa nr.8 pct.1 subpct.5), codul de trasabilitate nu este necesar în cazurile în care plantele destinate plantării îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt pregătite astfel încât să fie gata de vânzare către utilizatorii finali fără nicio altă pregătire suplimentară și nu comportă riscuri în ceea ce privește răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau a organismelor dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);

b) nu aparțin tipurilor sau speciilor incluse în lista prevăzută la alin.(4).

(4) Autoritatea competentă identifică și aprobă tipurile și speciile de plante destinate plantării pentru

care derogarea prevăzută la alin.(3) nu se aplică.

(5) Pașaportul fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte conține elementele prevăzute în anexa nr.9.

(6) În cazul plantelor destinate plantării produse sau plasate pe piață sub formă de materiale de prebază, de bază ori certificate sau de semințe de prebază, de bază ori certificate, sau de material săditor pentru cartofi de prebază, de bază ori certificat, astfel cum este prevăzut la art.37 alin.(3) lit.b), c) și e)–h), în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere și în Cerințele cu privire la producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere în Republica Moldova, pașaportul fitosanitar este inclus în mod distinct în eticheta oficială.

(7) În cazul în care se aplică prevederile alin.(6), pașaportul fitosanitar conține elementele prevăzute în anexa nr.10, iar pașaportul fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate conține elementele prevăzute în anexa nr.11.

(8) Guvernul, atunci când este cazul, propune modificarea anexelor nr.8–11 pentru a ajusta elementele acestora la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice.

(9) Guvernul stabilește prevederi referitoare la dimensiunile pașapoartelor fitosanitare pentru plante, produse vegetale sau alte obiecte dacă natura acestor plante, produse vegetale sau alte obiecte impune acest lucru.

(10) Un pașaport fitosanitar se eliberează, de asemenea, în format electronic (în continuare – *pașaport fitosanitar electronic*), cu condiția ca acesta să conțină toate elementele prevăzute la alin.(2) și (3) și ca aspectele tehnice să fie stabilite prin procedurile prevăzute la alin.(11).

(11) Autoritatea competentă aprobă proceduri tehnice și modalități de eliberare a pașapoartelor fitosanitare electronice.

Articolul 84. Eliberarea pașapoartelor fitosanitare de către autoritatea competentă și operatorii profesioniști autorizați

(1) Pașapoartele fitosanitare se eliberează de către autoritatea competentă sau de către operatorii profesioniști autorizați, sub supravegherea autorității competente. Operatorii profesioniști autorizați eliberează pașapoarte fitosanitare numai pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte pentru care sunt responsabili.

(2) Operatorii profesioniști autorizați eliberează pașapoarte fitosanitare doar în spațiile, depozitele colective și centrele de distribuție aflate sub responsabilitatea lor și declarate de aceștia în conformitate cu art.66 alin.(2) pct.4) sau, în cazul în care se aplică art.94 alin.(1), într-un alt amplasament, dacă acest lucru este permis de autoritatea competentă.

Articolul 85. Cerințe de fond pentru pașaportul fitosanitar

Un pașaport fitosanitar se eliberează pentru o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect care: este liber de organisme dăunătoare de carantină sau de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1); respectă prevederile art.37 alin.(1) în ceea ce privește prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină la plantele destinate plantării și prevederile art.37 alin.(4) referitoare la măsurile care trebuie luate; respectă cerințele referitoare la circulația pe teritoriul țării, astfel cum este prevăzut la art.41 alin.(2)–(6); respectă normele în conformitate cu măsurile relevante aprobate în temeiul art.17 alin.(3), al art.28 alin.(1) lit.b)–e), al art.28 alin.(2) și al art.30 alin.(1) și (3); respectă măsurile aprobate și întreprinse de autoritatea competentă în vederea eradicării organismelor dăunătoare de carantină în temeiul art.17 alin.(1) sau a organismelor dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1) și pentru eradicarea organismelor dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină în conformitate cu art.29 alin.(1)–(5).

Articolul 86. Cerințe de fond pentru pașaportul fitosanitar pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora

(1) Pașaportul fitosanitar se eliberează pentru introducerea și circulația, în interiorul unei zone

protejate, a unei plante, a unui produs vegetal și a altui obiect care îndeplinește cumulativ cerințele prevăzute la art.85, precum și următoarele cerințe:

- a) este liber de organisme dăunătoare de carantină pentru zone protejate;
- b) respectă cerințele prevăzute la art.54 alin.(2)–(4).

(2) În cazul în care se aplică art.33 alin.(2), pașaportul fitosanitar prevăzut la alin.(1) nu se eliberează pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte originare din zona demarcată care pot găzdui un organism dăunător de carantină pentru zone protejate.

Articolul 87. Examinări necesare pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare

(1) Pașapoartele fitosanitare se eliberează numai pentru plantele, produsele vegetale și alte obiecte a căror examinare minuțioasă, efectuată în conformitate cu alin.(2)–(4), demonstrează că acestea îndeplinesc cerințele art.85 și, după caz, ale art.86. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt examinate de către operatorul autorizat și autoritatea competentă în mod individual sau pe eșantioane reprezentative. De asemenea, se examinează materialul de ambalare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte.

(2) Examinarea prevăzută la alin.(1) se efectuează doar de către autoritatea competentă în cazul în care:

- a) pentru inspecții, eșantionare și testare se aplică prevederile alin.(3) lit.c);
- b) se aplică prevederile art.84 alin.(1);
- c) se efectuează o examinare în imediata apropiere, conform alin.(3) lit.b), iar operatorul autorizat nu are acces în respectiva zonă din imediata apropiere.

(3) Examinarea îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

1) se efectuează la momente corespunzătoare, luându-se în considerare riscurile pe care le implică;

2) se efectuează în spațiile prevăzute la art.66 alin.(2) pct.4). De asemenea, se efectuează o examinare în imediata apropiere a locului de producție a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte vizate, în cazurile în care actele aprobate conform art.28 alin.(1), art.30 alin.(1), art.37 alin.(4), art.41 alin.(2) sau art.54 alin.(2) impun acest lucru;

3) se efectuează cel puțin vizual și, în mod suplimentar, prin:

a) inspecții și acțiuni de eșantionare și testare realizate de autoritatea competentă, în cazul în care există suspiciuni privind prezența unui organism dăunător de carantină sau a unor organisme dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) ori în cazul în care există suspiciuni cu privire la prezența unui organism dăunător de carantină pentru zone protejate în zona protejată respectivă;

b) acțiuni de eșantionare și testare, în cazul în care există suspiciuni privind prezența unui organism dăunător reglementat care nu este de carantină, dar care depășește pragul economic de dăunare;

4) rezultatele sale se înregistrează și se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 3 ani.

(4) Examinarea se efectuează fără a aduce atingere eventualelor cerințe de examinare specifice sau măsurilor aprobate în conformitate cu art.28 alin.(1), (2) sau (3), art.30 alin.(1), (3) sau (4), art.37 alin.(5), art.41 alin.(2) sau (3)–(6) ori art.54 alin.(2), (3) sau (4). În cazul în care cerințele de examinare sau măsurile impun ca examinarea să fie efectuată de autoritatea competentă, operatorul autorizat nu efectuează examinarea respectivă.

(5) Autoritatea competentă aprobă proceduri sau dispoziții pentru implementarea prezentei legi, prin care stabilește măsuri detaliate privind examinarea vizuală, prelevarea de probe și testarea, precum și frecvența și calendarul examinărilor, prevăzute la alin.(1)–(3), cu privire la plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, pe baza riscurilor specifice legate de organisme dăunătoare.

(6) Examinările vizează, după caz, plantele destinate plantării care aparțin materialelor, semințelor sau materialului săditor pentru cartofi de prebază, de bază sau certificat, materialului ori semințelor standard sau materialului ori semințelor CAC, prevăzute la art.37 alin.(3) lit.b), c), e)–h) și în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere.

(7) În cazul în care autoritatea competentă aprobă proceduri și dispoziții referitoare la plantele destinate plantării, iar respectivele plante destinate plantării intră sub incidența unor sisteme de certificare în conformitate cu art.37 alin.(3) lit.b), c), e), f)–h) și cu Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, aceasta stabilește cerințele cu privire la examinările privind prezența organismelor dăunătoare de carantină sau a organismelor dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) și a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină. Atunci când aprobă procedurile și dispozițiile respective, autoritatea competentă ține seama de evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale.

Articolul 88. Aplicarea pașapoartelor fitosanitare

(1) Operatorii profesioniști aplică pașapoartele fitosanitare pe unitatea de comerț de plante, produse vegetale și alte obiecte vizate înainte ca acestea să circule pe teritoriul Republicii Moldova, în temeiul art.79, sau către o zonă protejată ori în interiorul acesteia, în conformitate cu art.80.

(2) În cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt transportate într-un pachet, într-o legătură sau într-un container, pașaportul fitosanitar se aplică pe pachetul, legătura sau containerul respectiv.

Articolul 89. Autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării pașapoartelor fitosanitare

(1) Autoritatea competentă acordă unui operator profesionist o autorizație pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare pentru familii, genuri sau specii și tipuri de marfă de plante, produse vegetale și alte obiecte dacă respectivul operator profesionist îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) posedă cunoștințele necesare pentru efectuarea examinărilor, prevăzute la art.87, privind organismele dăunătoare de carantină sau organismele dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1), organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate și organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină care ar putea afecta plantele, produsele vegetale și alte obiecte, care indică prezența acestor organisme dăunătoare, simptomele provocate de acestea și mijloacele de prevenire a prezenței și răspândirii lor;

b) dispune de sisteme și proceduri care îi permit să își îndeplinească obligațiile privind trasabilitatea în conformitate cu art.69 și 70.

(2) Pentru ca operatorii profesioniști să întrunească condițiile prevăzute la alin.(1) și să fie eligibili de a fi autorizați să elibereze pașapoarte fitosanitare, aceștia trebuie:

a) să demonstreze autorității competente că posedă cunoștințele necesare referitoare la normele aplicabile relevante pentru examinările efectuate în conformitate cu art.87, privind organismele dăunătoare de carantină, organismele dăunătoare cărora li se aplică măsurile aprobate în temeiul art.30 alin.(1), organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate și organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și care ar putea afecta plantele, produsele vegetale și alte obiecte;

b) să demonstreze autorității competente că posedă cunoștințele necesare cu privire la bunele practici și la măsurile și alte acțiuni necesare pentru a preveni prezența și răspândirea organismelor dăunătoare prevăzute la lit.a);

c) să dispună de un plan eficace de urmat în cazul oricărei presupuse prezențe a organismelor dăunătoare prevăzute la lit.a) sau în cazul depistării unor organisme dăunătoare care afectează sau ar putea afecta plantele, produsele vegetale sau alte obiecte;

d) să demonstreze autorității competente că posedă cunoștințele și competențele necesare pentru efectuarea examinărilor necesare ale plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte pentru a identifica organismele dăunătoare și pentru a lua măsurile prevăzute la lit.b);

e) să demonstreze autorității competente că dețin sau au acces la echipamentele și instalațiile necesare pentru efectuarea examinărilor necesare ale plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte, precum și că au capacitatea de a lua măsurile prevăzute la lit.b);

f) să desemneze o persoană de contact responsabilă de comunicarea cu autoritatea competentă, comunicând autorității competente datele de contact ale persoanei respective.

(3) Autoritatea competentă se asigură că operatorii profesioniști au acces la un ghid tehnic privind criteriile care trebuie îndeplinite în cadrul examinărilor referitoare la eliberarea pașapoartelor fitosanitare. Acest ghid tehnic este accesibil prin intermediul paginii web oficiale a autorității competente și conține informații privind:

a) biologia organismelor dăunătoare și vectorii acestora, precum și aspectele relevante ale biologiei gazdelor;

b) semnele prezenței organismelor dăunătoare, simptomele de infestare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte, modalitățile de efectuare a inspecțiilor vizuale, precum și eșantionarea și testarea;

c) bunele practici, măsurile și alte acțiuni de prevenire a prezenței și răspândirii organismelor dăunătoare prevăzute la alin.(2) lit.a);

d) stabilirea planului prevăzut la alin.(2) lit.c) și conținutul acestuia.

(4) Autoritatea competentă verifică și supraveghează, în conformitate cu legislația națională privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, dacă operatorii profesioniști respectă toate criteriile stabilite la alin.(2).

Articolul 90. Obligațiile operatorilor autorizați

(1) În cazul în care un operator autorizat intenționează să elibereze un pașaport fitosanitar, acesta identifică și monitorizează punctele proceselor sale de producție și de circulație a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte care sunt esențiale în ceea ce privește respectarea art.37 alin.(1), art.41 alin.(1), art.85 și 87 și, după caz, art.33 alin.(2), art.54 alin.(1) și art.86, precum și a normelor aprobate în temeiul art.28 alin.(1)–(3), art.30 alin.(1), (3) și (4) și, după caz, al art.37 alin.(4). Operatorul autorizat ține evidența privind identificarea și monitorizarea punctelor respective timp de cel puțin 3 ani.

(2) Operatorul autorizat prevăzut la alin.(1) asigură periodic o formare profesională corespunzătoare a personalului său implicat în examinările prevăzute la art.87, pentru a se asigura că personalul respectiv deține cunoștințele necesare pentru efectuarea acestor examinări. Periodicitatea și condițiile de formare se stabilesc de către autoritatea competentă, prin prisma cunoștințelor actuale, în funcție de cultură și organismul dăunător.

Articolul 91. Planuri de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare

(1) Operatorii autorizați elaborează planuri de gestionare a riscurilor legate de organisme dăunătoare. Autoritatea competentă aprobă planurile respective dacă acestea îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) stabilesc măsurile corespunzătoare care să le permită operatorilor autorizați să își exercite obligațiile prevăzute la art.90 alin.(1);

b) respectă cerințele prevăzute la alin.(3).

(2) Operatorii autorizați care pun în aplicare planuri de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare fac obiectul unor inspecții, în funcție de riscurile asociate.

(3) Planurile de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare pot avea forma unor manuale privind procedura standard de funcționare, cuprinzând, cel puțin:

a) informațiile necesare prevăzute la art.66 alin.(2) privind înregistrarea operatorului autorizat;

b) informațiile necesare prevăzute la art.69 alin.(4) și art.70 alin.(1) privind trasabilitatea plantelor, produselor vegetale și altor obiecte;

c) o descriere a proceselor de producție ale operatorului autorizat și a activităților sale în ceea ce privește circulația și vânzările de plante, produse vegetale și alte obiecte;

d) o analiză a punctelor esențiale prevăzute la art.90 alin.(1) și măsurile luate de operatorul autorizat pentru atenuarea riscurilor legate de organisme dăunătoare, asociate acestor puncte critice;

e) procedurile existente și acțiunile prevăzute în cazul existenței unor suspiciuni sau al constatării prezenței organismelor dăunătoare de carantină, înregistrarea acestor suspiciuni sau constatări și înregistrarea măsurilor luate în acest sens;

f) rolurile și responsabilitățile personalului implicat în notificările prevăzute la art.14, în examinările

prevăzute la art.87 alin.(1), în eliberarea pașapoartelor fitosanitare în conformitate cu art.84 alin.(1), art.93 alin.(1) și (2) și art.94 și în aplicarea pașapoartelor fitosanitare în conformitate cu art.88;

g) formarea personalului menționat la lit.f).

(4) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că operatorul profesionist nu aplică măsurile prevăzute la alin.(1) lit.a) sau dacă un plan al acestuia de gestionare a riscurilor legate de organisme dăunătoare nu mai corespunde niciuneia dintre cerințele prevăzute la alin.(1) lit.b), aceasta ia fără întârziere măsurile necesare pentru a garanta că neconformitatea cu respectivele prevederi nu persistă. Măsurile specificate includ și retragerea aprobării planului prevăzut.

(5) În cazul în care autoritatea competentă a luat măsuri în conformitate cu alin.(4), altele decât retragerea aprobării planului, iar neconformitatea persistă, aceasta retrage fără întârziere aprobarea.

Articolul 92. Inspecțiile și retragerea autorizației

(1) Autoritatea competentă efectuează inspecții cel puțin o dată pe an și, dacă este cazul, desfășoară acțiuni de eșantionare și testare pentru a verifica dacă operatorii autorizați respectă art.83 alin.(1)–(3) sau (5)–(7), art.87 și 88, art.89 alin.(1), art.90 ori art.93 alin.(1)–(3) sau (5).

(2) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că un operator autorizat nu respectă prevederile art.83 alin.(1)–(3) sau (5)–(7), art.87 și 88, art.89 alin.(1), art.90 ori art.93 alin.(1)–(3) sau (5) ori dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect pentru care operatorul respectiv a eliberat un pașaport fitosanitar nu este conform cu art.85 sau, după caz, cu art.86, aceasta întreprinde imediat măsurile necesare pentru a se asigura că neconformitatea cu prevederile respective nu persistă.

(3) Atunci când autoritatea competentă ia măsurile prevăzute la alin.(2), iar neconformitatea persistă, aceasta retrage fără întârziere autorizația prevăzută la art.89 alin.(1).

Articolul 93. Înlocuirea pașaportului fitosanitar

(1) Operatorul autorizat care a primit o unitate de comerț de plante, de produse vegetale sau de alte obiecte pentru care a fost eliberat un pașaport fitosanitar ori autoritatea competentă care acționează la cererea unui operator profesionist eliberează un nou pașaport fitosanitar pentru unitatea de comerț respectivă, care înlocuiește pașaportul fitosanitar eliberat inițial pentru respectiva unitate de comerț, dacă sunt îndeplinite condițiile de la alin.(3).

(2) În cazul în care o unitate de comerț de plante, de produse vegetale sau de alte obiecte pentru care a fost eliberat un pașaport fitosanitar este împărțită în două sau mai multe unități de comerț noi, operatorul autorizat responsabil de aceste unități de comerț noi sau autoritatea competentă care acționează la cererea unui operator profesionist eliberează un pașaport fitosanitar pentru fiecare unitate de comerț nouă rezultată din diviziune, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(3). Aceste pașapoarte fitosanitare înlocuiesc pașaportul fitosanitar eliberat pentru unitatea de comerț inițială.

(3) Un pașaport fitosanitar se eliberează, conform alin.(1) și (2), numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) cerințele de trasabilitate prevăzute la art.69 alin.(3) cu privire la plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt îndeplinite;

b) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte continuă să respecte cerințele prevăzute la art.85 și 86;

c) caracteristicile plantelor, ale produselor vegetale sau ale altor obiecte nu s-au modificat.

(4) În cazul în care un pașaport fitosanitar se eliberează în conformitate cu alin.(1) sau (2), examinarea prevăzută la art.87 alin.(1) nu este necesară.

(5) Ca urmare a înlocuirii unui pașaport fitosanitar, astfel cum este prevăzut la alin.(1) sau (2), operatorul autorizat păstrează pașaportul fitosanitar înlocuit sau conținutul acestuia pentru o perioadă de cel puțin 3 ani. În cazul în care autoritatea competentă înlocuiește un pașaport fitosanitar în conformitate cu alin.(1) sau (2), operatorul profesionist la a cărui cerere este eliberat păstrează pașaportul fitosanitar înlocuit sau conținutul acestuia pentru o perioadă de cel puțin 3 ani. Păstrarea pașaportului se realizează prin păstrarea informațiilor conținute de pașaportul fitosanitar într-o bază de date electronică, cu condiția ca aceasta să cuprindă informațiile conținute în orice cod de bare de trasabilitate, hologramă, cip sau alt

suport de date pentru trasabilitate, care suplimentează codul de trasabilitate, astfel cum este prevăzut în anexa nr.8.

Articolul 94. Pașapoartele fitosanitare care înlocuiesc certificatele fitosanitare

(1) Prin derogare de la art.87, dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect introdus pe teritoriul țării necesită un pașaport fitosanitar, în conformitate cu art.79 alin.(1) și art.80 alin.(1), un astfel de pașaport se emite pentru introducerea plantei, produsului vegetal sau altui obiect în cazul în care, în cadrul controalelor oficiale, efectuate la postul de inspecție la frontieră, nu au fost depistate neconformități și s-a constatat că respectiva plantă, produs vegetal sau alt obiect îndeplinește cerințele de fond pentru eliberarea unui pașaport fitosanitar în conformitate cu art.85 și, după caz, cu art.86.

(2) Înlocuirea unui certificat fitosanitar cu un pașaport fitosanitar se efectuează, în loc de punctul de intrare, la locul de destinație a plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect în cazul în care este permis controlul la locul de destinație în conformitate cu legislația națională privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

(3) Prin derogare de la alin.(1), autoritatea competentă decide înlocuirea certificatului fitosanitar cu o copie autenticată a certificatului fitosanitar original la locul de intrare a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte pe teritoriul țării. Copia autenticată a certificatului fitosanitar original se eliberează de către autoritatea competentă și însoțește, în timpul circulației, plantele, produsele vegetale sau alte obiecte numai până în momentul în care se eliberează pașaportul fitosanitar și numai pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Autoritatea competentă păstrează certificatul fitosanitar pentru o perioadă de cel puțin 3 ani, prin păstrarea informațiilor conținute de acesta într-o bază de date electronică.

(5) În cazul în care se aplică prevederile art.101 alin.(3) lit.a), certificatul fitosanitar se înlocuiește cu o copie autenticată a acestuia.

Articolul 95. Anularea și eliminarea pașaportului fitosanitar

(1) Operatorul profesionist care are sub controlul său o unitate de comerț de plante, de produse vegetale sau de alte obiecte, atunci când ia cunoștință de faptul că oricare dintre cerințele prevăzute la art.83–87, 89, 90, 93 sau 94 nu este îndeplinită, anulează pașaportul fitosanitar și, dacă este posibil, îl elimină din unitatea de comerț respectivă. Fără a aduce atingere obligației de notificare prevăzute la art.14, operatorul profesionist informează în acest sens autoritatea competentă în a cărei sferă de competență se încadrează activitatea sa.

(2) În cazul în care operatorul profesionist nu respectă alin.(1), autoritatea competentă anulează pașaportul fitosanitar și, dacă este posibil, îl elimină din unitatea de comerț a aceluși operator.

(3) În cazul în care se aplică prevederile alin.(1) și (2), operatorul profesionist păstrează pașaportul fitosanitar anulat sau conținutul acestuia pentru o perioadă de cel puțin 3 ani, într-o bază de date electronică, care cuprinde informațiile privind orice cod de bare de trasabilitate, hologramă, cip sau alt suport de date care poate suplimenta codul de bare de trasabilitate, conform anexei nr.7, precum și o declarație privind anularea.

(4) În cazul în care se aplică prevederile alin.(1) și (2), operatorul profesionist informează în acest sens operatorul autorizat sau autoritatea competentă care a emis pașaportul fitosanitar anulat.

(5) Autoritatea competentă informează, la cerere, prin sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102, alte state în cazul în care un pașaport fitosanitar a fost anulat și eliminat în conformitate cu alin.(2).

Articolul 96. Marcarea materialelor de ambalaj din lemn, a lemnului sau a altor materiale

(1) Marcajul aplicat pe materialele de ambalaj din lemn, pe lemn sau pe alte materiale pentru atestarea faptului că a fost aplicat un tratament în conformitate cu anexa nr.1 la ISPM 15 trebuie să fie conform cu cerințele prevăzute în anexa nr.2 la ISPM 15 în cazul:

a) materialelor de ambalaj din lemn introduse pe teritoriul Republicii Moldova dintr-o altă țară, conform art.43;

b) materialelor de ambalaj din lemn marcate pe teritoriul Republicii Moldova, care circulă în afara teritoriului acesteia;

c) materialelor de ambalaj din lemn, lemnului sau altor materiale care circulă pe teritoriul Republicii Moldova, dacă acest lucru este necesar în temeiul unui act aprobat în conformitate cu art.28, 30, 41 sau 54;

d) oricăror alte materiale de ambalaj din lemn, lemnului sau altor materiale marcate pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Marcajul se aplică numai în cazul în care materialele de ambalaj din lemn, lemnul sau alte materiale au fost supuse unui sau mai multor tratamente aprobate, prevăzute în anexa nr.1 la ISPM 15, fără a aduce atingere reglementărilor privind substanțele care diminuează stratul de ozon, privind plasarea pe piață a produselor fitosanitare, punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide. Pentru materialele de ambalaj din lemn, lemn sau alte materiale marcate pe teritoriul Republicii Moldova, marcajul se aplică numai de către un operator înregistrat autorizat în conformitate cu art.98.

(3) Prevederile alin.(1) lit.a) și b) nu se aplică materialelor de ambalaj din lemn care intră sub incidența excepțiilor prevăzute de ISPM 15.

(4) Autoritatea competentă aprobă cerințe specifice prevăzute la alin.(1) în vederea ajustării acestora la evoluția standardelor internaționale, în special a ISPM 15.

Articolul 97. Repararea materialelor de ambalaj din lemn

(1) Materialele de ambalaj din lemn care poartă marcajul prevăzut la art.96 se repară numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) persoana care efectuează reparația este un operator înregistrat autorizat în conformitate cu art.98;

b) materialul și tratamentul utilizate sunt eligibile pentru reparație;

c) marcajul se aplică din nou, în mod corespunzător.

(2) Autoritatea competentă stabilește aspecte specifice privind materialul, tratamentul și marcajul prevăzute la alin.(1) și respectă standardele internaționale relevante, în special ISPM 15.

(3) Prevederile alin.(1) și (2) nu se aplică în cazul în care un operator profesionist elimină permanent, prin orice mijloace, de pe materialele de ambalaj din lemn toate marcasele aplicate anterior.

Articolul 98. Autorizarea și supravegherea operatorilor înregistrați care aplică marcajul pe materiale de ambalaj din lemn

(1) Autorizarea de a aplica marcajul prevăzut la art.96 și de a repara materialele de ambalaj din lemn în conformitate cu art.97 se acordă de către autoritatea competentă, la cerere, dacă operatorul înregistrat îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) posedă cunoștințele necesare pentru a efectua tratarea materialelor de ambalaj din lemn, a lemnului și a altor materiale corespunzătoare, în temeiul actelor prevăzute la art.96 și 97;

b) deține instalații și echipamente necesare pentru realizarea acestui tratament (în continuare – *instalații de tratare*).

(2) Autorizarea de a aplica marcajul prevăzut la art.96 și de a repara materialele de ambalaj din lemn, în conformitate cu art.97, se acordă de către autoritatea competentă, la cererea unui operator înregistrat care utilizează lemn tratat în instalația altui operator și care poartă marcajul respectiv, dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) utilizează exclusiv lemn care a fost supus unuia sau mai multora dintre tratamentele aprobate prevăzute în anexa nr.1 la ISPM 15 și a fost tratat în instalațiile unui operator înregistrat, autorizat în conformitate cu alin.(1) sau care a fost supus unuia ori mai multora dintre tratamentele aprobate prevăzute în anexa nr.1 la ISPM 15 într-o instalație de tratare dintr-o altă țară care a fost aprobată de autoritatea competentă națională pentru protecția plantelor și carantina fitosanitară din respectiva țară;

b) garantează trasabilitatea lemnului utilizat în acest scop până la instalațiile de tratare de pe teritoriul Republicii Moldova sau până la instalațiile de tratare din acea țară;

c) dacă este cazul, în conformitate cu art.28 alin.(1) și (2), art.30 alin.(1) și (3), art.41 alin.(2)–(6) și

art.54 alin.(2)–(4), utilizează exclusiv lemnul prevăzut la lit.a) din prezentul alineat, însoțit de un pașaport fitosanitar sau orice alt document care oferă garanții conform cărora sunt îndeplinite cerințele privind tratarea prevăzute în anexa nr.1 la ISPM 15.

(3) Autoritatea competentă supraveghează, cel puțin o dată pe an, operatorii înregistrați autorizați, în conformitate cu alin.(1) și (2) din prezentul articol, pentru a verifica și a se asigura că aceștia tratează și marchează materialele de ambalaj din lemn, lemnul și alte materiale în conformitate cu art.96 alin.(1) și (2) și cu art.97 și că îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1) și (2) din prezentul articol.

(4) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că un operator profesionist nu respectă cerințele prevăzute la alin.(1) sau (3), aceasta retrage imediat autorizația acordată.

Articolul 99. Alte atestări oficiale pentru plante, produse vegetale sau alte obiecte

(1) Cerințele specifice privind atestările oficiale pentru plante, produse vegetale sau alte obiecte, altele decât materialele de ambalaj din lemn, stabilite în conformitate cu legislația privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, care sunt impuse de standardele internaționale ca dovadă a punerii în aplicare a măsurilor aprobate, în conformitate cu art.28 alin.(1) sau (2), art.30 alin.(1) sau (3), art.41 alin.(3), art.44 sau art.54 alin.(3), vizează următoarele aspecte:

a) autorizarea operatorilor profesioniști de către autoritatea competentă, în ceea ce privește eliberarea atestărilor oficiale;

b) supravegherea de către autoritatea competentă a operatorilor profesioniști autorizați în conformitate cu lit.a);

c) retragerea autorizației prevăzute la lit.a).

(2) Formatul atestărilor oficiale prevăzute la alin.(1) este stabilit în legislația privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

Articolul 100. Certificatul fitosanitar pentru export

(1) În cazul în care pentru exportul unei plante, al unui produs vegetal sau al unui alt obiect de pe teritoriul Republicii Moldova către o altă țară este necesar un certificat fitosanitar impus de cerințele fitosanitare pentru import ale respectivei țări, autoritatea competentă eliberează, la cererea operatorului profesionist, un certificat fitosanitar de export dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) operatorul profesionist este înregistrat de autoritatea competentă în conformitate cu art.65;

b) operatorul profesionist are în posesia sa planta, produsul vegetal sau alt obiect care urmează a fi exportat;

c) se garantează că planta, produsul vegetal sau alt obiect respectă cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație.

(2) Autoritatea competentă eliberează, de asemenea, un certificat fitosanitar de export, la cererea altor persoane decât operatorii profesioniști, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(1) lit.b) și c).

(3) Fără a aduce atingere obligațiilor stabilite în temeiul CIPP, certificatul fitosanitar de export se eliberează cu condiția ca informațiile disponibile să permită autorității competente să certifice conformitatea plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect vizat cu cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație și doar cu respectarea standardelor internaționale pentru măsurile fitosanitare. Informațiile respective provin, după caz, din unul sau din mai multe dintre următoarele elemente:

a) inspecții, eșantionare și testare a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte sau a locului de producție și a vecinătății acestora;

b) informații oficiale privind statutul organismelor dăunătoare în unitatea de producție, la locul de producție, în zona de origine a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte;

c) un pașaport fitosanitar, prevăzut la art.78, care însoțește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, în cazul în care pașaportul fitosanitar atestă rezultatele inspecțiilor efectuate de autoritatea competentă;

d) marcajul materialelor de ambalaj din lemn, prevăzute la art.96 alin.(1) și (2), sau atestările prevăzute la art.99 alin.(1);

e) informațiile oficiale incluse în certificatul fitosanitar prevăzut la art.71, în cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse pe teritoriul Republicii Moldova dintr-o altă țară.

(4) Certificatul fitosanitar de export respectă descrierea și formatul modelului prevăzut în anexa nr.12.

(5) Guvernul propune modificarea elementelor prevăzute la alin.(3) și a anexei nr.12 în scopul ajustării acesteia la evoluția standardelor internaționale relevante.

(6) Certificatele fitosanitare electronice de export se furnizează prin sistemul informațional automatizat sau în cadrul unui schimb electronic cu sistemul informațional automatizat pentru controale oficiale și componentele sistemice ale acestuia, conform legislației naționale privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

Articolul 101. Certificatul fitosanitar de reexport

(1) Pentru reexportul unei plante, al unui produs vegetal sau al unui alt obiect care este originar dintr-o țară și a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova din țara respectivă sau din altă țară, autoritatea competentă eliberează, la cererea operatorului profesionist, în locul certificatului fitosanitar de export, un certificat fitosanitar de reexport din Republica Moldova dacă operatorul profesionist îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este înregistrat în conformitate cu art.65;

b) are în posesia sa planta, produsul vegetal sau alt obiect care urmează a fi exportat;

c) garantează că planta, produsul vegetal sau alt obiect respectă cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație.

(2) Autoritatea competentă eliberează, de asemenea, la cererea altor persoane decât operatorii profesioniști, un certificat fitosanitar de reexport dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(1) lit.b) și c).

(3) Fără a aduce atingere obligațiilor stabilite în temeiul CIPP, certificatul fitosanitar de reexport se eliberează atunci când informațiile disponibile permit certificarea conformității cu cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație doar cu respectarea standardelor internaționale pentru măsurile fitosanitare și dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) certificatul fitosanitar original care însoțește planta, produsul vegetal sau alt obiect din țara de origine sau o copie certificată a acestuia este anexată la certificatul fitosanitar de reexport;

b) planta, produsul vegetal sau alt obiect nu a fost cultivat, produs sau prelucrat în scopul modificării naturii sale din momentul introducerii sale pe teritoriul Republicii Moldova;

c) planta, produsul vegetal sau alt obiect nu a fost expus riscului de a fi infestat sau contaminat cu organisme dăunătoare de carantină sau cu organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, prevăzute de țara de destinație, în timpul depozitării pe teritoriul Republicii Moldova, de unde urmează să fie exportat către țara respectivă;

d) identitatea plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect a fost menținută.

(4) Prevederile art.100 alin.(3) se aplică *mutatis mutandis*.

(5) Certificatul fitosanitar de reexport respectă descrierea și formatul modelului prevăzut în anexa nr.13.

(6) La cererea autorității competente, urmare a monitorizării efectuate, Guvernul propune modificarea anexei nr.13 în scopul ajustării acesteia la evoluția standardelor internaționale relevante.

(7) Certificatele fitosanitare electronice de reexport sunt furnizate prin sistemul informațional automatizat sau în cadrul unui schimb electronic cu sistemul informațional automatizat pentru controale oficiale, conform legislației privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

Capitolul VII

SISTEMELE INFORMAȚIONALE

Articolul 102. Instituirea unui sistem electronic de notificare

Guvernul instituie și aprobă un sistem electronic pentru transmiterea notificărilor către alte țări. Sistemul respectiv este conectat și compatibil cu sistemul informațional automatizat pentru controalele

oficiale.

Articolul 103. Elemente de informații, formate, notificări și termene pentru notificări în cazul suspiciunilor privind prezența organismelor dăunătoare

(1) Autoritatea competentă, în coordonare cu instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, în conformitate cu legislația și standardele naționale în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat, stabilește norme specifice cu privire la efectuarea notificărilor prevăzute la art.9 alin.(1) și (2), art.11, art.18 alin.(6), art.19 alin.(2), art.28 alin.(6), art.29 alin.(7), art.30 alin.(6), art.33 alin.(1), art.41 alin.(7), art.46 alin.(4), art.49 alin.(7), art.53 alin.(5), art.54 alin.(5), art.62 alin.(1), art.77 alin.(2) și art.95 alin.(5).

(2) Normele prevăzute la alin.(1) se referă la unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

a) elementele de informații care trebuie incluse în notificările respective;

b) formatul notificărilor și instrucțiunile privind modalitatea de completare a formatului respectiv;

c) termenele pentru prezentarea elementelor de informații prevăzute la lit.a);

d) cazurile în care se notifică suspiciunile privind prezența unui organism dăunător în legătură cu necesitatea de a se acționa rapid avându-se în vedere biologia sa și posibilitatea răspândirii sale rapide și la scară largă;

e) cazurile de neconformitate care trebuie notificate atunci când neconformitatea respectivă generează un risc de răspândire a unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care se califică provizoriu drept organism dăunător de carantină.

Capitolul VIII

FINANȚAREA ȘI ASIGURAREA TEHNICO-MATERIALĂ A AUTORITĂȚII COMPETENTE

Articolul 104. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială

(1) Autoritatea competentă și subdiviziunile sale sunt finanțate de la bugetul de stat, inclusiv din veniturile colectate din prestarea cu plată a serviciilor, Nomenclatorul serviciilor prestate și cuantumul acestora fiind aprobate de Guvern.

(2) În cazul apariției organismelor dăunătoare de carantină care pun în pericol producția agricolă cel puțin pe teritoriul unei autorități administrativ-teritoriale de nivelul II, acțiunile care se impun pentru combaterea lor, achiziționarea produselor fitosanitare și lucrările de combatere se finanțează din alocațiile prevăzute în acest scop în bugetul de stat.

(3) Măsurile pentru combaterea organismelor dăunătoare de carantină se planifică de către autoritatea competentă, în limitele mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat.

(4) Măsurile specifice de supraveghere și de control și, după caz, de eradicare a infestărilor/infecțiilor cu organisme dăunătoare originare din alte state, precum și repararea daunelor și a prejudiciilor cauzate se finanțează din alocațiile prevăzute în acest scop în bugetul de stat.

(5) În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, autoritatea competentă solicită acoperirea parțială sau totală a cheltuielilor de combatere a organismelor dăunătoare, de eradicare ori de izolare a acestora din contul importatorului vinovat de pătrunderea lor pe teritoriul Republicii Moldova.

(6) În cazul unui pericol real sau posibil de apariție, de introducere sau de răspândire în țară a organismelor dăunătoare, autoritatea competentă poate beneficia de contribuții financiare de la bugetul de stat, în conformitate cu art.36 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, pentru acoperirea cheltuielilor aferente efectuării măsurilor fitosanitare de combatere a organismelor dăunătoare în scopul eradicării sau, după caz, al izolării acestora.

Capitolul IX

RESPONSABILITĂȚI

Articolul 105. Obligațiile persoanelor fizice și juridice din domeniul protecției plantelor și al carantinei fitosanitare

În procesul de cultivare a plantelor, precum și în cel de import, export, depozitare, transportare, comercializare și de utilizare a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară, persoanele fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sunt obligate:

a) să cerceteze sistematic semănăturile și plantațiile, să efectueze controlul producției vegetale pentru depistarea la timp a organismelor dăunătoare de carantină;

b) să realizeze măsurile fitosanitare în scopul prevenirii apariției și răspândirii organismelor dăunătoare;

c) să întrețină într-o stare fitosanitară adecvată încăperile în care se păstrează și se prelucrează plantele, produsele vegetale și alte obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară;

d) să respecte cerințele privind importul, depozitarea, transportarea, comercializarea și utilizarea mijloacelor de protecție a plantelor pentru neadmiterea poluării mediului și a producției agricole;

e) să prezinte, la cererea autorității competente, informația necesară privind starea fitosanitară a terenurilor agricole, derularea măsurilor de protecție, aplicarea mijloacelor de protecție a plantelor, stocarea și comercializarea produselor de uz fitosanitar;

f) să creeze condițiile pentru realizarea fără obstacole a prevederilor prezentei legi de către autoritatea competentă;

g) să respecte regimul de zonă protejată, regimul de zonă infestată sau regimul de carantină fitosanitară;

h) să informeze, în cel mult două zile calendaristice, autoritatea competentă cu privire la prezența organismelor dăunătoare, la simptome sau la anomalii în dezvoltarea plantelor;

i) să realizeze măsurile și activitățile de localizare și de lichidare a focarelor de organisme dăunătoare de carantină.

Articolul 106. Sancțiuni

(1) Instituirea fără temei a regimului de carantină fitosanitară, a zonei infestate sau zonei protejate și/sau efectuarea controalelor oficiale în scopul defavorizării sau favorizării unor agenți economici, ceea ce implică elemente de concurență neloială, atrag, în funcție de consecințe, răspunderea contravențională sau penală, precum și compensarea prejudiciilor cauzate, inclusiv a veniturii ratat.

(2) Constatarea contravențiilor și sancționarea lor se efectuează în conformitate cu Codul contravențional.

(3) Sunt contravenții și se sancționează conform Codului contravențional următoarele acțiuni:

a) încălcarea regulilor de producere, evidență, depozitare și/sau de transportare a plantelor, a produselor vegetale și a produselor fitosanitare;

b) comercializarea, importul, exportul, tranzitarea plantelor, a produselor vegetale fără documentele de însoțire prevăzute de legislație;

c) importul, comercializarea, reambalarea și utilizarea produselor fitosanitare neautorizate, precum și a celor cu termenul de valabilitate expirat;

d) încălcarea regulilor de realizare a măsurilor de combatere a organismelor dăunătoare sau nerealizarea acestor măsuri, fapt ce cauzează apariția și răspândirea în masă a organismelor dăunătoare;

e) scoaterea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară, din punctele de intrare, fără documente fitosanitare de import sau export;

f) împiedicarea sau obstrucționarea autorității competente în exercitarea atribuțiilor privind controlul respectării normelor și a standardelor fitosanitare de către importatori, exportatori, comercianți, producători, proprietari și/sau deținători de depozite, centre de expediere sau de către oricare altă persoană implicată în producerea sau în circulația plantelor, a produselor vegetale, a produselor de uz fitosanitar sau a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară;

g) refuzul de a permite accesul autorității competente pe teritoriul stațiilor de cale ferată, al porturilor și al debarcaderelor fluviale, al aeroporturilor aviației civile, pe vasele flotei comerciale, în avioanele aviației civile, în vagoanele de marfă și de persoane, în automobile, pe terenurile

producătorilor agricoli, în pepiniere, livezi și vii, în depozitele de produse vegetale, pe teritoriul institutelor de cercetări științifice, în alte locuri, precum și accesul la alte obiecte supuse regimului fitosanitar, unde se impune efectuarea controlului oficial.

(4) Aplicarea sancțiunilor contravenționale sau a pedepselor penale nu exonerează de răspundere civilă persoanele vinovate de cauzarea de daune unor alte țări, statului, autorităților administrației publice centrale sau locale.

Capitolul X DISPOZIȚII FINALE

Articolul 107. Intrarea în vigoare și măsuri de implementare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul:

a) în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

b) în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va asigura revizuirea sau anularea de către ministere și alte autorități administrative centrale a actelor normative care contravin prezentei legi;

c) în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, va aproba standarde internaționale privind măsurile fitosanitare prevăzute de CIPP.

(3) Autoritatea competentă, în termen de 18 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va elabora procedura și condițiile specifice de desemnare, desemnare temporară, suspendare și revocare a stației de carantină;

b) va elabora procedurile referitoare la pașaportul fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova și pașaportul fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate, în conformitate cu art.83 alin.(2), (3), (6) și (7).

(4) În termen de până la 1 ianuarie 2027, Guvernul și autoritatea competentă vor asigura, în limitele competențelor, instituirea și aprobarea resurselor informaționale prevăzute de prezenta lege, precum și adoptarea conceptelor și regulamentelor de funcționare ale acestora.

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.241–246, art.748),cu modificările ulterioare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Igor GROȘU

Nr.422. Chișinău, 22 decembrie 2023.

Anexa nr.1

CRITERII DE CLASIFICARE A ORGANISMELOR DĂUNĂTOARE ÎN FUNCȚIE DE RISCUL PE CARE ÎL PREZINTĂ

Capitolul I CRITERII DE IDENTIFICARE A ORGANISMELOR DĂUNĂTOARE CARE POT FI CONSIDERATE ORGANISME DĂUNĂTOARE DE CARANTINĂ

1. Identitatea organismului dăunător

Identitatea taxonomică a organismului dăunător trebuie să fie în mod clar definită sau, în mod alternativ, trebuie să se fi dovedit că organismul dăunător produce simptome coerente și că este transmisibil.

Identitatea taxonomică a organismului dăunător este definită la nivelul speciei sau, alternativ, la un

nivel taxonomic mai mare sau mai mic, dacă acest nivel taxonomic este corespunzător din punct de vedere științific în funcție de virulență, gama de gazde sau relațiile cu vectorii.

2. Prezența organismelor dăunătoare într-o unitate administrativ-teritorială

Una sau mai multe dintre următoarele condiții se aplică organismului dăunător dacă:

- 1) nu este cunoscut ca fiind prezent într-o unitate administrativ-teritorială;
- 2) nu este cunoscut ca fiind prezent într-o unitate administrativ-teritorială, cu excepția unei părți limitate a acestuia;
- 3) nu este cunoscut ca fiind prezent într-o unitate administrativ-teritorială, cu excepția unor prezențe limitate, neregulate, izolate și rare.

Dacă se aplică subpunctul 2) sau 3), organismul dăunător este considerat ca neavând o răspândire largă.

3. Capacitatea de intrare, stabilire și răspândire a organismului dăunător într-o unitate administrativ-teritorială

1) Capacitatea de intrare

Un organism dăunător este considerat capabil să intre într-o unitate administrativ-teritorială sau, dacă este prezent prin răspândire naturală, dar nu are o răspândire largă în partea din teritoriul în care este absent, dacă acesta îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este asociat cu plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care circulă într-o unitate administrativ-teritorială și cu plantele, produsele vegetale sau alte obiecte de pe teritoriul de pe care acestea provin sau de pe care acestea sunt introduse în respectiva unitate administrativ-teritorială;
- b) supraviețuiește în timpul transportului sau al depozitării;
- c) poate fi transferat pe plante, produse vegetale sau alte obiecte gazdă de pe acest teritoriu.

2) Capacitatea de stabilire

Organismul dăunător este considerat capabil să se stabilească într-o unitate administrativ-teritorială sau, dacă este prezent, dar nu are o răspândire largă, pe partea din teritoriu în care este absent, dacă sunt îndeplinite condițiile următoare:

- a) sunt disponibile gazde ale organismului dăunător și vectori de transmitere a acestuia;
- b) factorii de mediu determinanți sunt favorabili în ceea ce privește organismul dăunător și, dacă este cazul, vectorul acestuia, ceea ce îi permite să supraviețuiască unor perioade de stres climatic și să își finalizeze ciclul de viață;
- c) practicile de cultivare și măsurile de control aplicate în respectivul teritoriu sunt favorabile;
- d) metodele de supraviețuire, strategia reproductivă, adaptabilitatea genetică a organismului dăunător și mărimea minimă viabilă a populației sale sprijină stabilirea acestuia.

3) Capacitatea de răspândire

Organismul dăunător este considerat capabil să se răspândească teritorial sau, dacă este prezent, dar nu are o răspândire largă, în partea din teritoriu în care este absent, dacă sunt îndeplinite una sau mai multe dintre condițiile următoare:

- a) mediul este corespunzător pentru răspândirea naturală;
- b) barierele în calea răspândirii naturale sunt insuficiente;
- c) mărfurile sau mijloacele de transport permit deplasarea acestuia;
- d) sunt prezente gazde și vectori ai acestuia;
- e) practicile de cultivare și măsurile de control aplicate în respectivul teritoriu sunt favorabile;
- f) nu sunt prezenți inamici naturali și antagoniști ai acestuia sau nu sunt suficient de capabili pentru a elimina organismul dăunător.

4. Potențialul impact economic, social și de mediu

Intrarea, stabilirea și răspândirea organismului dăunător într-o unitate administrativ-teritorială sau, în cazul în care este prezent, dar nu are o răspândire largă în partea din teritoriul în care este absent, au un impact economic, social și de mediu pentru teritoriul respectiv sau pentru partea din teritoriul respectiv în care acesta nu are o răspândire largă în ceea ce privește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

- 1) pierderea recoltelor din punctul de vedere al randamentului și al calității;

- 2) costul măsurilor de control;
- 3) costurile de replantare și/sau pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a plantelor de substituție;
- 4) efectele asupra practicilor de producție existente;
- 5) efectele asupra arborilor stradali, parcurilor și zonelor naturale și plantate;
- 6) efectele asupra plantelor indigene, asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice;
- 7) efectele asupra stabilirii, răspândirii și impactului altor organisme dăunătoare, de exemplu, din cauza capacității organismului dăunător să acționeze ca un vector al altor organisme dăunătoare;
- 8) modificările costurilor suportate de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv ale costurilor de control și costurilor de eradicare și izolare;
- 9) efectele asupra profiturilor producătorilor, care apar în urma modificărilor calității, ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor;
- 10) modificările cererii consumatorilor străini sau interni pentru un produs care rezultă din variațiile de calitate;
- 11) efectele asupra piețelor interne și de export și asupra prețurilor plătite, inclusiv efectele asupra accesului pe piețele de export și probabilitatea unor restricții fitosanitare impuse de către partenerii comerciali;
- 12) resursele necesare pentru cercetări suplimentare și consiliere;
- 13) efectele asupra mediului și alte efecte nedorite ale măsurilor de control;
- 14) efectele asupra siturilor Natura 2000 sau asupra altor zone protejate;
- 15) modificările proceselor ecologice și ale structurii, stabilității sau ale proceselor unui ecosistem, inclusiv efectele suplimentare asupra speciilor de plante, asupra eroziunii, modificarea nivelului pânzei freactice, a pericolelor de incendii, a circuitului substanțelor nutritive;
- 16) costurile de restaurare a mediului și ale măsurilor preventive;
- 17) efectele asupra securității și siguranței alimentare;
- 18) efectele asupra ocupării forței de muncă;
- 19) efectele asupra calității apei, activităților recreative, turismului, patrimoniului natural, pășunatului animalelor, vânătorii, pescuitului.

Capitolul II

CRITERII DE IDENTIFICARE A ORGANISMELOR DĂUNĂTOARE DE CARANTINĂ CARE POT FI CONSIDERATE ORGANISME DĂUNĂTOARE PRIORITARE

Organismele dăunătoare de carantină sunt considerate ca având un impact economic, social sau de mediu foarte grav pentru teritoriul țării dacă intrarea, stabilirea și răspândirea lor au unul sau mai multe dintre următoarele impacte:

1) *impact economic*: organismul dăunător are potențialul de a cauza pierderi considerabile în ceea ce privește efectele directe și indirecte prevăzute la pct.4 din cap.I pentru plantele cu o valoare economică semnificativă pe teritoriul Republicii Moldova, care pot fi pomi ce nu se află în producție;

2) *impact social*: organismul dăunător are potențialul de a avea cel puțin unul dintre următoarele efecte:

a) o scădere semnificativă a locurilor de muncă în sectoarele agrar, horticola sau forestier sau în industriile legate de aceste sectoare, inclusiv turismul și activitățile recreative;

b) apariția unor riscuri semnificative pentru securitatea alimentară sau pentru siguranța alimentară;

c) dispariția sau distrugerea, pe termen lung și la scară largă, a unor specii importante de arbori care cresc sau sunt cultivați pe teritoriul Republicii Moldova sau a unor specii de arbori de importanță majoră în ceea ce privește peisajul și patrimoniul cultural și istoric al țării;

3) *impact de mediu*: organismul dăunător are potențialul de a cauza cel puțin una dintre următoarele consecințe:

a) efecte semnificative asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice, în conformitate cu prevederile Legii nr.94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, inclusiv efecte asupra speciilor și habitatelor,

conform prevederilor Legii regnului animal nr.439/1995 ce țin de conservarea păsărilor sălbatice;

b) creșteri semnificative și pe termen lung ale utilizării produselor fitosanitare;

c) dispariția sau distrugerea largă și pe termen lung a unor specii importante de arbori care cresc sau sunt cultivați pe teritoriul Republicii Moldova sau a unor specii de arbori de importanță majoră în ceea ce privește peisajul și patrimoniul cultural și istoric al țării.

Capitolul III

CRITERII DE EVALUARE PRELIMINARĂ ÎN VEDEREA IDENTIFICĂRII ORGANISMELOR DĂUNĂTOARE CARE SE CALIFICĂ PROVIZORIU DREPT ORGANISME DĂUNĂTOARE DE CARANTINĂ ȘI CARE NECESITĂ MĂSURI TEMPORARE

Secțiunea 1

Criterii de evaluare preliminară în vederea identificării organismelor dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină și care necesită măsuri temporare, astfel cum este prevăzut la art.29 alin.(1)

1. Identitatea organismului dăunător

Organismul dăunător îndeplinește criteriul prevăzut la cap.I pct.1.

2. Prezența organismului dăunător pe teritoriul țării

Prezența organismului dăunător nu a fost cunoscută anterior pe teritoriul țării. În baza informațiilor aflate la dispoziția autorității competente, prezența organismului dăunător nu a fost, de asemenea, cunoscută anterior pe teritoriul Republicii Moldova sau se consideră că organismul dăunător îndeplinește condițiile prevăzute la cap.I pct.2 subpct.2) sau 3) în ceea ce privește teritoriul Republicii Moldova.

3. Probabilitatea de stabilire și răspândire a organismului dăunător pe teritoriul Republicii Moldova sau pe o parte specifică (părți specifice) din teritoriul țării unde acesta nu este prezent

Potrivit informațiilor aflate la dispoziția autorității competente, dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile prevăzute la cap.I pct.3 subpct.2) și 3) în ceea ce privește teritoriul său, în măsura în care este posibil, autoritatea competentă evaluează acest lucru.

4. Potențialul impact economic, social și de mediu al dăunătorului

Potrivit informațiilor aflate la dispoziția autorității competente, organismul dăunător poate avea un impact economic, social și/sau de mediu și, în măsura în care este posibil, autoritatea competentă evaluează acest lucru. Acest impact cuprinde cel puțin unul sau mai multe dintre efectele directe prevăzute la cap.I pct.4 subpct.1)–7).

Secțiunea a 2-a

Criterii de evaluare preliminară în vederea identificării organismelor dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină și care necesită măsuri temporare, astfel cum este prevăzut la art.30 alin.(1)

1. Identitatea organismului dăunător

Organismul dăunător îndeplinește criteriul prevăzut la cap.I pct.1.

2. Prezența organismului dăunător

Prezența organismului dăunător nu a fost constatată anterior pe teritoriul Republicii Moldova sau se consideră că acesta îndeplinește condițiile prevăzute la cap.I pct.2 subpct.2) sau 3).

3. Probabilitatea de stabilire și răspândire a organismului dăunător pe teritoriul Republicii Moldova sau pe o parte specifică (părți specifice) de pe teritoriul țării unde acesta nu este prezent

Potrivit informațiilor aflate la dispoziția autorității competente, organismul dăunător îndeplinește criteriile prevăzute la cap.I pct.3 subpct.2) și 3).

4. Potențialul impact economic, social și de mediu al organismului dăunător

Potrivit informațiilor aflate la dispoziția autorității competente, organismul dăunător poate avea un impact economic, social și/sau de mediu pentru teritoriul Republicii Moldova dacă s-ar stabili și s-ar răspândi pe teritoriul respectiv.

Acest impact cuprinde cel puțin unul sau mai multe dintre efectele directe prevăzute la cap.I pct.4 subpct.1)–7).

Capitolul IV

CRITERII DE IDENTIFICARE A ORGANISMELOR DĂUNĂTOARE CARE SE CALIFICĂ DREPT ORGANISME DĂUNĂTOARE REGLEMENTATE CARE NU SUNT DE CARANTINĂ

1. Identitatea organismului dăunător

Organismul dăunător îndeplinește criteriul prevăzut la cap.I pct.1.

2. Probabilitatea de răspândire a organismului dăunător

În urma unei evaluări rezultă că organismul dăunător se transmite mai degrabă prin plante destinate plantării decât prin răspândire naturală sau prin intermediul circulației produselor vegetale sau altor obiecte.

Evaluarea include, după caz, următoarele aspecte:

- 1) numărul de cicluri de viață ale organismului dăunător pe gazda respectivă;
- 2) biologia, epidemiologia și supraviețuirea organismului dăunător;
- 3) căile de transmitere naturale, asociate activităților umane sau alte căi posibile de transmitere a organismului dăunător la planta gazdă și eficacitatea acestor căi, inclusiv mecanismele și rata de dispersie;
- 4) infestarea ulterioară și transmiterea organismului dăunător de la planta gazdă la alte plante și invers;
- 5) factorii climatici;
- 6) lucrările de întreținere a solului înainte și după recoltare;
- 7) tipurile de sol;
- 8) sensibilitatea plantei gazdă și etapele relevante ale plantelor gazdă;
- 9) prezența vectorilor pentru organismul dăunător;
- 10) prezența inamicilor naturali și a antagoniștilor organismului dăunător;
- 11) prezența altor plante gazdă sensibile la organismul dăunător;
- 12) prevalența organismului dăunător pe teritoriul Republicii Moldova;
- 13) utilizarea preconizată a plantelor.

3. Potențialul impact economic, social și de mediu al organismului dăunător

Infestarea plantelor destinate plantării, prevăzute la pct.2, cu organismul dăunător are un impact economic pentru utilizarea preconizată a plantelor respective în ceea ce privește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

- 1) pierderea recoltelor din punctul de vedere al randamentului și al calității;
- 2) costurile suplimentare pentru măsuri de control;
- 3) costurile suplimentare de recoltare și sortare;
- 4) costurile de replantare;
- 5) pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a unor plante de substituție;
- 6) efectele asupra practicilor de producție existente;
- 7) efectele asupra altor plante gazdă la locul de producție;
- 8) efectele asupra stabilirii, răspândirii și impactului altor organisme dăunătoare, din cauza capacității de a acționa ca un vector pentru respectivele organisme dăunătoare;
- 9) efectele asupra costurilor de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv asupra costurilor de control și costurilor de eradicare și izolare;
- 10) efectele asupra profiturilor producătorilor care apar din modificări ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor;
- 11) modificările cererii consumatorilor străini sau interni pentru un produs care rezultă din variațiile de calitate;
- 12) efectele asupra piețelor interne și de export și asupra prețurilor plătite;
- 13) efectele asupra ocupării forței de muncă.

MĂSURI ȘI PRINCIPII DE GESTIONARE A RISCURILOR LEGATE DE ORGANISME DĂUNĂTOARE

Capitolul I

MĂSURI DE GESTIONARE A RISCURILOR LEGATE DE ORGANISME DĂUNĂTOARE DE CARANTINĂ

Măsurile de gestionare a riscurilor legate de organisme dăunătoare de carantină includ, după caz:

1. Măsuri de prevenire și eradicare a infestării plantelor cultivate și sălbatice:

1) restricții cu privire la identitatea, natura, originea, ascendența, proveniența și antecedentele de producție ale plantelor cultivate;

2) restricții privind cultivarea, recoltarea și utilizarea plantelor;

3) restricții privind utilizarea produselor vegetale, a spațiilor, terenurilor, apei, solului, mediilor de cultură, instalațiilor, mașinilor, echipamentelor și a altor materiale;

4) supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator a plantelor și produselor vegetale, a spațiilor, terenurilor, apei, solului, mediilor de cultură, instalațiilor, mașinilor, echipamentelor și a altor materiale pentru depistarea prezenței organismului dăunător de carantină;

5) supravegherea în vederea depistării diminuării sau modificării eficienței la o specie sau un soi de plante rezistent în urma unei modificări a compoziției organismului dăunător de carantină sau a biotipului, prototipului, rasei sau grupului de virulență al acestuia;

6) tratarea fizică, chimică și biologică a plantelor, a produselor vegetale, a spațiilor, terenurilor, apei, solului, mediilor de cultură, instalațiilor, mașinilor, echipamentelor și a altor materiale, infestate sau potențial infestate cu organisme dăunătoare de carantină;

7) distrugerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, infestate sau potențial infestate cu organisme dăunătoare de carantină sau în scopuri preventive;

8) obligații în materie de informare, înregistrare a datelor, comunicare și raportare;

9) înregistrarea operatorilor profesioniști.

În sensul subpct.2), aceste măsuri pot include cerințe cu privire la testarea unor specii de plante și soiuri de plante, cu privire la rezistența la organismul dăunător de carantină și includerea pe listă a speciilor de plante și a soiurilor de plante dovedite a fi rezistente la organismul dăunător de carantină.

În sensul subpct.6), aceste măsuri pot include cerințe privind:

a) înregistrarea, autorizarea și supravegherea oficială a operatorilor profesioniști care aplică tratamente;

b) eliberarea unui certificat fitosanitar, a unui pașaport fitosanitar, a unei etichete sau alte atestări oficiale pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte tratate și aplicarea marcajului prevăzut la art.96 alin.(1) și (2) în urma aplicării tratamentului.

2. Măsuri care vizează transporturile de plante, de produse vegetale și alte obiecte:

1) restricții privind identitatea, natura, originea, proveniența, ascendența, metoda de producție, antecedentele de producție și trasabilitatea plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte;

2) restricții privind introducerea, circulația, utilizarea, manipularea, procesarea, ambalarea, depozitarea, distribuția și utilizarea plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte;

3) supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea, testarea în laborator a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pentru a depista prezența organismelor dăunătoare de carantină, inclusiv prin supunere la procedurile de carantină și controale înainte de export;

4) tratarea fizică, chimică și biologică și, dacă este necesar, distrugerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte infestate sau potențial infestate cu organisme dăunătoare de carantină;

5) obligații în materie de informare, înregistrare a datelor, comunicare și raportare;

6) înregistrarea operatorilor profesioniști.

În sensul subpct.1)–4), aceste măsuri pot include cerințe privind:

- a) eliberarea unui certificat fitosanitar, a unui pașaport fitosanitar, a unei etichete sau alte atestări oficiale, inclusiv aplicarea marcajului prevăzut la art.96 alin.(1) și (2);
- b) înregistrarea, autorizarea și supravegherea oficială a operatorilor profesioniști care aplică tratamentul prevăzut la subpct.4).

3. Măsuri care vizează căile de transmitere a organismelor dăunătoare de carantină, altele decât transporturile de plante, produse vegetale sau alte obiecte:

- 1) restricții privind introducerea și circulația organismelor dăunătoare de carantină ca marfă;
- 2) supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator și, după caz, distrugerea organismelor dăunătoare de carantină ca marfă;
- 3) restricții privind transportarea de către călători a unor plante, produse vegetale și a altor obiecte;
- 4) supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator și, dacă este cazul, tratamentul sau distrugerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte transportate de călători;
- 5) restricții privind vehiculele, ambalajele și alte materiale utilizate în transportul de mărfuri;
- 6) supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator și, dacă este cazul, tratamentul sau distrugerea vehiculelor, ambalajelor și altor materiale utilizate în transportul de mărfuri;
- 7) obligații în materie de informare, înregistrare a datelor, comunicare și raportare;
- 8) înregistrarea operatorilor profesioniști.

Capitolul II

PRINCIPII DE GESTIONARE A RISCURILOR LEGATE DE ORGANISME DĂUNĂTOARE

Gestionarea riscurilor legate de organisme dăunătoare de carantină, inclusiv a celor legate de organisme dăunătoare de carantină pentru zone protejate și de organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, trebuie să respecte următoarele principii:

1. Necesitate

Măsurile de gestionare a riscului prezentat de un organism dăunător se aplică numai în cazul în care astfel de măsuri sunt necesare pentru a preveni intrarea, stabilirea și răspândirea respectivului organism dăunător.

2. Proporționalitate

Măsurile de gestionare a riscului prezentat de un organism dăunător trebuie să fie proporționale cu riscul reprezentat de acest organism dăunător și cu nivelul de protecție cerut.

3. Impact minim

Măsurile de gestionare a riscului prezentat de un organism dăunător reprezintă măsurile cele mai puțin restrictive disponibile și au drept rezultat un impediment minim în calea circulației internaționale de persoane, mărfuri și mijloace de transport.

4. Nediscriminare

Măsurile de gestionare a riscului prezentat de un organism dăunător nu se aplică într-un mod care să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau restricție nejustificată, în special privind comerțul internațional. Acestea trebuie să nu fie mai stricte pentru celelalte țări, decât măsurile aplicate aceluiși organism dăunător, dacă acesta este prezent pe teritoriul Republicii Moldova, dacă țările de export demonstrează că au același statut fitosanitar și că aplică măsuri fitosanitare identice sau echivalente.

5. Justificări tehnice

Măsurile de gestionare a riscului prezentat de un organism dăunător trebuie să fie justificate din punct de vedere tehnic pe baza concluziilor la care s-a ajuns prin utilizarea unei analize corespunzătoare a riscurilor sau, după caz, prin utilizarea unor alte examinări și evaluări comparabile ale datelor științifice disponibile. Aceste măsuri ar trebui să reflecte și, dacă este cazul, să fie modificate sau eliminate pentru a reflecta analizele de risc noi sau actualizate ori informațiile științifice pertinente.

6. Fezabilitate

Măsurile de gestionare a riscului prezentat de un organism dăunător trebuie să permită atingerea cât mai probabilă a obiectivului lor.

CRITERII DE EVALUARE A PLANTELOR, A PRODUSELOR VEGETALE SAU A ALTOR OBIECTE CU RISC RIDICAT

Criteriile de care trebuie să se țină seama la evaluarea prevăzută la art.42 sunt următoarele:

1. În ceea ce privește plantele destinate plantării, altele decât semințele:

1) sunt introduse în Republica Moldova în general sub formă de arbuști ori arbori sau sunt prezente pe teritoriul Republicii Moldova sub această formă, sau sunt legate din punct de vedere taxonomic de astfel de plante;

2) sunt recoltate în mediul natural sau cultivate din plante recoltate în mediul natural;

3) sunt cultivate în aer liber sau sunt cultivate din plante crescute în aer liber în alte țări sau în grupuri de alte țări;

4) sunt cunoscute ca fiind gazde ale unor organisme dăunătoare care sunt cunoscute pentru impactul major asupra unor specii de plante de o importanță economică, socială și de mediu majoră;

5) sunt cunoscute ca fiind, în mod obișnuit, gazde ale unor organisme dăunătoare, fără a prezenta semne și simptome caracteristice acestora sau cu o perioadă de latență pentru exprimarea acestor semne sau simptome, ceea ce înseamnă că prezența organismelor dăunătoare poate să nu fie depistată în cursul inspecțiilor la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova;

6) sunt plante perene comercializate, în mod obișnuit, ca plante vechi.

2. În ceea ce privește alte plante, produse vegetale sau alte obiecte:

1) sunt cunoscute ca găzduind și transmițând organisme dăunătoare găzduite în mod obișnuit care au un impact major asupra unor specii de plante de o importanță economică, socială și de mediu majoră;

2) sunt cunoscute ca găzduind în mod obișnuit și transmițând organisme dăunătoare, fără a prezenta semnele și simptomele caracteristice acestora sau cu o perioadă de latență pentru exprimarea acestor semne sau simptome, ceea ce înseamnă că prezența organismelor dăunătoare poate să nu fie depistată în cursul inspecțiilor la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova.

ELEMENTE PENTRU IDENTIFICAREA PLANTELOR SAU A PRODUSELOR VEGETALE SUSCEPTIBILE SĂ PREZINTE RISCURI NOU-IDENTIFICATE LEGATE DE ORGANISME DĂUNĂTOARE SAU ALTE RISCURI FITOSANITARE SUSPECTATE

Plantele sau produsele vegetale din alte țări sunt considerate susceptibile de a prezenta riscuri legate de organisme dăunătoare, astfel cum este prevăzut la art.49 alin.(1), dacă respectivele plante sau produse vegetale îndeplinesc cel puțin una dintre condițiile prevăzute la pct.1 subpct.1)–3) și cel puțin trei dintre următoarele condiții:

1. Caracteristicile plantelor sau produselor vegetale:

1) fac parte sau sunt produse din genuri ori familii de plante despre care se știe că găzduiesc în mod normal organisme dăunătoare clasificate drept organisme dăunătoare de carantină;

2) fac parte sau sunt produse din genuri ori familii de plante despre care se știe că găzduiesc organisme dăunătoare cunoscute pentru impactul major asupra speciilor de plante cultivate pe teritoriul Republicii Moldova care au o importanță economică, socială și de mediu majoră;

3) fac parte sau sunt produse din genuri ori familii de plante despre care se știe că găzduiesc în mod obișnuit organisme dăunătoare, fără a prezenta semnele și simptomele caracteristice acestora cu o perioadă de latență pentru exprimarea acestor semne sau simptome de cel puțin 3 luni, ceea ce

înseamnă că prezența organismelor dăunătoare pe respectivele plante sau produse vegetale poate să nu fie depistată în cursul controalelor oficiale la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, dacă nu se recurge la eșantionare și testare sau la supunerea la procedurile de carantină;

4) sunt cultivate în aer liber sau sunt cultivate din plante crescute în aer liber în țările de origine;

5) nu sunt transportate în containere sau ambalaje închise sau, atunci când sunt transportate în acest mod, transporturile, din cauza dimensiunii lor, nu pot fi deschise în spații închise pentru controale oficiale la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Originea plantelor sau produselor vegetale:

1) provin sau circulă dintr-o altă țară care este sursa unor notificări repetate privind depistarea organismelor dăunătoare de carantină care nu sunt incluse în lista aprobată în conformitate cu art.3 alin.(2);

2) provin sau circulă dintr-o altă țară care nu este parte contractantă la CIPP.

Anexa nr.5

MODEL
de certificat fitosanitar de export

Nr. _____

Organizația de protecție a plantelor din _____

CĂTRE: Organizația (organizațiile) de protecție a plantelor din _____

I. Descrierea transportului

Numele și adresa exportatorului: _____

_____

Numele și adresa declarate ale destinatarului: _____

Numărul și descrierea coletelor: _____

Mărci distinctive: _____

_____

Locul de origine: _____

Mijloace de transport declarate: _____

Punctul de intrare declarat: _____

Denumirea produsului și cantitatea declarată: _____

Denumirea botanică a plantelor: _____

_____

Prin prezentul se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise au fost inspectate și/sau testate conform procedurilor oficiale necesare și sunt considerate libere de organisme dăunătoare de carantină, specificate de partea contractantă importatoare și în conformitate cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare, inclusiv cu cele privind organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de

carantină.

Acestea sunt considerate a fi practic libere de alte organisme dăunătoare (*).

II. Declarație suplimentară

III. Tratament de dezinfectare și/sau dezinfecție

Data _____ Tratamentul _____ Produsul chimic (substanța activă) _____

Durata și temperatura _____

Concentrație _____

Informații suplimentare _____

_____

Locul eliberării _____

(Ștampila organizației) _____ Numele funcționarului autorizat _____

Data _____

_____
(Semnătura)

Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru _____
(numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia (*).

(* *Clauză opțională.*

Anexa nr.6

MODEL de certificat fitosanitar de reexport

Nr. _____

Organizația pentru protecția plantelor din _____ (parte contractantă la reexport)

CĂTRE: Organizația (organizațiile) pentru protecția plantelor din _____
[parte contractantă (părți contractante) la import]

I. Descrierea transportului

Numele și adresa exportatorului: _____

_____

Numele și adresa declarate ale destinatarului: _____

Numărul și descrierea coletelor: _____

Mărci distinctive: _____

_____

Locul de origine: _____

Mijloace de transport declarate: _____

Punct de intrare declarat: _____

Denumirea produsului și cantitatea declarată:

_____

_____

Denumirea botanică a plantelor: _____

Prin prezentul se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise mai sus _____ au fost importate în _____ (partea contractantă la reexport) _____ din _____ (partea contractantă de origine) și au făcut obiectul certificatului fitosanitar nr. _____,

(*) container original

(*) copie certificată pentru conformitate

din care se atașează la prezentul certificat; că acestea sunt

(*) ambalate

(*) reambalate

în

(*) container original

(*) container nou

care, pe baza

(*) certificatului fitosanitar original

și

(*) inspecției suplimentare

sunt considerate conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare și că, în timpul depozitării la _____

(partea contractantă la reexport), transportul nu a fost supus riscului de infestare sau infectare.

II. Declarație suplimentară

III. Tratament de dezinfestare și/sau dezinfectie

Data _____ Tratamentul _____ Produsul chimic (substanța activă) _____

Durata și temperatura

_____

Concentrație _____

Informații suplimentare _____

_____

Locul eliberării _____

(Ștampila organizației) _____ Numele funcționarului autorizat _____

Data _____

_____

(Semnătura)

Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru _____
(numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia (**).

(*) A se bifa rubrica corespunzătoare.

(**) Clauză opțională.

Anexa nr.7

CRITERII DE IDENTIFICARE A PLANTELOR CARE NU NECESITĂ UN CERTIFICAT FITOSANITAR

Evaluarea prevăzută la art.73 ține seama de următoarele criterii:

1) plantele nu găzduiesc organisme dăunătoare de carantină, organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 sau organisme dăunătoare găzduite în mod obișnuit, care pot avea un impact asupra unor specii de plante cultivate în Republica Moldova;

2) istoricul plantelor demonstrează respectarea cerințelor referitoare la introducerea plantelor pe teritoriul Republicii Moldova, relevante pentru țara/țările de origine;

3) nu există indicii referitoare la focare legate de introducerea plantelor provenite din alte țări, iar plantele respective nu au făcut obiectul unor depistări repetate a unor organisme dăunătoare de carantină sau a unor organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 în cursul introducerii pe teritoriul Republicii Moldova.

Anexa nr.8

PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova trebuie să conțină:
- 1) în partea superioară din dreapta, cuvintele „Pașaport fitosanitar”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;
  - 2) în partea superioară din stânga, drapelul Republicii Moldova imprimat color sau alb-negru;
  - 3) litera „A”, urmată de denumirea botanică a speciei de plante sau a taxonului respectiv, în cazul plantelor și produselor vegetale, sau, după caz, de numele obiectului și, în mod opțional, numele soiului;
  - 4) litera „B”, urmată de codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit.a), al operatorului profesionist care eliberează pașaportul fitosanitar, o liniuță și numărul de înregistrare al operatorului profesionist pentru care este eliberat pașaportul fitosanitar de către autoritatea competentă;
  - 5) litera „C”, urmată de codul de trasabilitate al plantei, produsului vegetal sau al altui obiect;
  - 6) litera „D”, după caz urmată de:
    - a) numele țării de origine;
    - b) codul din două litere, prevăzut la art.67 lit.a), al țării de origine.
2. Codul de trasabilitate prevăzut la pct.1 subpct.5) poate fi, de asemenea, completat cu o trimitere la un cod de bare de trasabilitate unic (cod de bare, hologramă, cip sau alt suport de date) prezent pe unitatea de comerț.

Anexa nr.9

PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA SPRE ZONELE PROTEJATE ȘI ÎN INTERIORUL ACESTORA

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora trebuie să conțină:
- 1) în partea superioară din dreapta, cuvintele „Pașaport fitosanitar – zonă protejată”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;
  - 2) imediat sub cuvintele menționate la subpct.1), denumirea științifică (denumirile științifice) sau codul (codurile) organismului dăunător (organismelor dăunătoare) de carantină pentru zone protejate, conform art.32 alin.(3);
  - 3) în partea superioară din stânga, drapelul Republicii Moldova imprimat color sau alb-negru;
  - 4) litera „A”, urmată de denumirea botanică a speciei de plante sau a taxonomului respectiv, în cazul plantelor și produselor vegetale, sau, după caz, de numele obiectului și, în mod opțional, numele soiului;
  - 5) litera „B”, urmată de codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit.a), pentru operatorul profesionist care eliberează pașaportul fitosanitar, o liniuță și numărul de înregistrare al operatorului profesionist care eliberează pașaportul fitosanitar sau pentru care este eliberat pașaportul fitosanitar de către autoritatea competentă;
  - 6) litera „C”, urmată de codul de trasabilitate al plantei, produsului vegetal sau altui obiect;
  - 7) litera „D”, urmată, după caz, de:
    - a) numele țării de origine; sau
    - b) codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit.a), al țării de origine și, în cazul înlocuirii pașaportului fitosanitar, numărul de înregistrare al operatorului profesionist care a eliberat pașaportul fitosanitar inițial sau pentru care a fost eliberat pașaportul fitosanitar inițial de către autoritatea competentă, astfel cum este prevăzut la art.93 alin.(1) și (2).
2. Codul de trasabilitate prevăzut la pct.1 subpct.6) poate fi, de asemenea, completat cu o trimitere la un cod de bare de trasabilitate unic (cod de bare, hologramă, cip sau alt suport de date) prezent pe unitatea de comerț.

Anexa nr.10

PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA, COMBinate CU O ETICHETĂ DE CERTIFICARE

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova, combinat pe o etichetă comună cu eticheta oficială pentru semințe sau alt material de reproducere și eticheta pentru materiale de prebază, de bază ori certificate, conține:

1) în partea superioară din dreapta a etichetei comune, cuvintele „Pașaport fitosanitar”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;

2) în partea superioară din stânga a etichetei comune, drapelul Republicii Moldova imprimat color sau alb-negru.

Pașaportul fitosanitar este poziționat pe eticheta comună imediat deasupra etichetei oficiale și are aceeași lățime ca acestea.

2. Prevederile pct.2 din anexa nr.8 se aplică în mod corespunzător.

Anexa nr.11

PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA SPRE ZONELE PROTEJATE ȘI ÎN INTERIORUL ACESTORA, COMBinate CU O ETICHETĂ DE CERTIFICARE

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația spre zonele protejate și în interiorul acestora, combinat pe o etichetă comună cu eticheta oficială pentru semințe sau alt material de reproducere și eticheta pentru materiale de prebază, de bază ori certificate, conține:

1) în partea superioară din dreapta a etichetei comune, cuvintele „Pașaport fitosanitar – zonă protejată”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;

2) imediat sub aceste cuvinte, denumirea științifică (denumirile științifice) sau codul (codurile) organismelor dăunătoare de carantină pentru zone protejate;

3) drapelul Republicii Moldova, în partea superioară din stânga a etichetei comune, imprimat color sau alb-negru.

Pașaportul fitosanitar este poziționat pe eticheta comună imediat deasupra etichetei oficiale sau, după caz, a certificatului principal și are aceeași lățime ca acestea.

2. Prevederile pct.2 din anexa nr.9 se aplică în mod corespunzător.

Anexa nr.12

CERTIFICATUL FITOSANITAR DE EXPORT

1. Certificatul fitosanitar pentru circulația în afara teritoriului Republicii Moldova în scopul exportului către o altă țară trebuie să conțină următoarele elemente:

1) cuvintele „Certificat fitosanitar”, urmate de:

a) codul „MD”;

b) codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit.a), al țării în care este înregistrat operatorul profesionist care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de export;

c) o bară oblică;

d) un cod unic de identificare pentru certificat, care constă din cifre sau dintr-o combinație de litere și cifre, unde literele reprezintă, după caz, provincia și districtul din celălalt stat în care se eliberează certificatul;

2) cuvintele „Numele și adresa exportatorului”, urmate de numele și adresa operatorului înregistrat

sau ale persoanei fizice care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de export;

3) cuvintele „Numele și adresa declarate ale destinatarului”, urmate de numele și adresa declarate ale destinatarului;

4) cuvintele „Organizația pentru protecția plantelor din”, urmate de numele țării a cărei autoritate competentă pentru protecția plantelor eliberează certificatul și de textul „Către organizația (organizațiile) pentru protecția plantelor din”, urmate de numele țării sau, după caz, de numele țărilor de destinație;

5) cuvintele „Locul de origine”, urmate de locul (locurile) de origine a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte incluse în transportul pentru care se eliberează certificatul. În toate cazurile trebuie prevăzut numele țării sau al țărilor de origine;

6) o casetă nenumărată, rezervată pentru codul „MD”. În mod opțional, pot fi adăugate și alte simboluri oficiale;

7) cuvintele „Mijloace de transport declarate”, urmate de mijloacele de transport declarate ale transportului respectiv;

8) cuvintele „Punctul de intrare declarat”, urmate de punctul declarat de intrare în țara de destinație a transportului respectiv;

9) textul „Mărci distinctive; numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor”; urmate de o descriere a transportului, inclusiv denumirea botanică a plantelor sau denumirea produsului, mărcile distinctive, precum și numărul și tipul pachetelor incluse în transport;

10) cuvintele „Cantitate declarată”, urmate de cantitatea de plante, produse vegetale sau alte obiecte incluse în respectivul transport, exprimată în număr sau greutate;

11) textul „Prin prezentul se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise anterior au fost inspectate și/sau testate conform procedurilor oficiale necesare și sunt considerate libere de organisme dăunătoare de carantină specificate de partea contractantă importatoare și conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare, inclusiv cu cele privind organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină.” În mod opțional, se poate adăuga următoarea clauză: „Acestea sunt considerate a fi practic libere de alte organisme dăunătoare.”;

12) cuvintele „Declarație suplimentară”, urmate de declarația suplimentară prevăzută la art.71 alin.(2) și de declarația prevăzută la art.71 alin.(3) și, în mod opțional, de orice alte informații fitosanitare relevante pentru transport. Dacă nu există spațiu suficient pentru întregul conținut al declarației suplimentare, se poate adăuga o anexă. Informațiile din anexă trebuie să cuprindă numai informațiile necesare pe certificatul fitosanitar. Toate paginile anexei trebuie să aibă înscris numărul certificatului fitosanitar și să fie datate, semnate și ștampilate în același mod care este impus pentru certificatul fitosanitar. Certificatul fitosanitar trebuie să facă trimitere la eventualele anexe în secțiunea corespunzătoare;

13) textul „Tratament de dezinfectare și/sau dezinfecție”;

14) cuvântul „Tratament”, urmat de specificarea tratamentului aplicat transportului respectiv;

15) cuvintele „Produsul chimic (substanța activă)”, urmate de specificarea substanței active a produsului chimic utilizat pentru tratamentul prevăzut la subpct.14);

16) cuvintele „Durata și temperatura”, urmate de durata și, după caz, de temperatura acestui tratament;

17) cuvântul „Concentrația”, urmat de concentrația produsului chimic respectiv la care s-a ajuns în cursul acestui tratament;

18) cuvântul „Data”, urmat de data la care a fost aplicat acest tratament;

19) cuvintele „Informații suplimentare”, urmate de orice informație suplimentară pe care autoritatea competentă dorește să o includă în certificat;

20) cuvintele „Locul eliberării”, urmate de specificarea locului eliberării certificatului fitosanitar;

21) cuvântul „Data”, urmat de data eliberării certificatului fitosanitar;

22) cuvintele „Numele și semnătura funcționarului autorizat”, urmate de numele și semnătura funcționarului care eliberează și care semnează certificatul fitosanitar;

23) cuvintele „Ștampila organizației”, urmate de ștampila oficială a autorității competente care eliberează certificatul fitosanitar; și

24) în mod opțional, fraza următoare poate fi adăugată pe certificat, sub chenar: „Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru (numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia.”

2. În cazul în care certificatul fitosanitar nu este eliberat în format electronic, suportul de hârtie utilizat conține un filigran, o șampilă în relief sau un simbol în relief stabilit de autoritatea competentă care semnează certificatul. Culoarea textului preimprimat este verde, cu excepția numărului certificatului original, astfel cum este prevăzut la pct.1 subpct.1) lit.d), care poate avea o altă culoare.

MODEL
de certificat fitosanitar de export

1. Numele și adresa exportatorului		2. CERTIFICAT FITOSANITAR Nr. MD XX/00000000	
3. Numele și adresa declarate ale destinatarului		4. Organizația de protecție a plantelor din Către organizația (organizațiile) de protecție a plantelor din	
		5. Locul de origine	
6. Mijloace de transport declarate			
7. Punctul de intrare declarat			
8. Mărci distinctive: numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor		9. Cantitatea declarată	
10. Prin prezentul se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise anterior au fost inspectate și/sau testate conform procedurilor oficiale necesare și sunt considerate libere de organisme dăunătoare de carantină specificate de partea contractantă importatoare și conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare, inclusiv cu cele privind organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină. <i>Acestea sunt considerate a fi libere de alte organisme dăunătoare. (*)</i>			
11. Declarație suplimentară			
TRATAMENT DE DEZINFESTARE ȘI/SAU DEZINFECȚIE		18. Locul eliberării	
12. Tratament		Data	
13. Produsul chimic (substanța activă)	14. Durata și temperatura	Numele și semnătura funcționarului autorizat	
15. Concentrație	16. Data	Ștampila organizației	
17. Informații suplimentare			

CERTIFICATUL FITOSANITAR DE REEXPORT

1. Certificatul fitosanitar pentru deplasarea în afara teritoriului Republicii Moldova în scopul reexportului către o altă țară trebuie să conțină:

1) cuvintele „Certificat fitosanitar de reexport”, urmate de:

a) codul „MD”;

b) codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit.a), pentru țara în care este înregistrat operatorul profesionist care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de reexport;

c) o bară oblică;

d) un cod unic de identificare pentru certificat, care constă din cifre sau dintr-o combinație de litere și cifre, unde literele reprezintă, după caz, provincia și districtul din celălalt stat în care se eliberează certificatul;

2) cuvintele „Numele și adresa exportatorului”, urmate de numele și adresa operatorului înregistrat care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de reexport;

3) cuvintele „Numele și adresa declarate ale destinatarului”, urmate de numele și adresa declarate ale destinatarului;

4) cuvintele „Organizația pentru protecția plantelor din”, urmate de numele statului a cărui autoritate competentă pentru protecția plantelor eliberează certificatul și de cuvintele „Către organizația (organizațiile) pentru protecția plantelor din”, urmate de numele țării sau, după caz, de numele țărilor de destinație;

5) cuvintele „Locul de origine”, urmate de specificarea locului sau a locurilor de origine a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte incluse în transportul pentru care se eliberează certificatul. În toate cazurile trebuie prevăzut numele țării sau al țărilor de origine;

6) o casetă nenumărată, rezervată pentru codul „MD”. În mod opțional, pot fi adăugate și alte simboluri oficiale;

7) cuvintele „Mijloace de transport declarate”, urmate de mijloacele de transport declarate ale transportului respectiv;

8) cuvintele „Punct de intrare declarat”, urmate de punctul declarat de intrare în țara de destinație a transportului respectiv;

9) textul „Mărci distinctive; numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor”; urmate de o descriere a transportului, inclusiv denumirea botanică a plantelor sau denumirea produsului, mărcile distinctive, precum și numărul și tipul pachetelor incluse în transport;

10) cuvintele „Cantitate declarată”, urmate de specificarea cantității de plante, produse vegetale sau alte obiecte incluse în respectivul transport, exprimată în număr sau greutate;

11) următorul text:

„Prin prezentul se certifică:

– faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise mai sus au fost importate în ... (țara/partea contractantă la reexport) din ... (țara/partea contractantă de origine) și au făcut obiectul certificatului fitosanitar nr. ...

original copia certificată conformă a acestuia este anexată la prezentul certificat,

– faptul că acestea sunt

ambalate reambalate

în

containerele originale noi,

– faptul că pe baza

certificatului fitosanitar original și

□ a inspecției suplimentare
sunt considerate conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale țării/părții contractante importatoare,
și

– faptul că în timpul depozitării în ... (partea contractantă la reexport), transportul nu a fost supus riscului de infestare sau infectare.”,

text care se completează cu informațiile necesare, iar rubricile corespunzătoare se bifează;

12) cuvintele „Declarație suplimentară”, urmate de declarația suplimentară prevăzută la art.71 alin.(2) și de declarația prevăzută la art.71 alin.(3) și, în mod opțional, de orice alte informații fitosanitare relevante pentru transport. Dacă nu există spațiu suficient pentru întregul conținut al declarației suplimentare, se poate adăuga o anexă. Informațiile din anexă ar trebui să cuprindă numai informațiile necesare pe certificatul fitosanitar. Toate paginile anexei trebuie să aibă înscris numărul certificatului fitosanitar și să fie datate, semnate și ștampilate în același mod care este impus pentru certificatul fitosanitar. Certificatul fitosanitar trebuie să facă trimitere la eventualele anexe în secțiunea corespunzătoare;

13) textul „Tratament de dezinfestare și/sau dezinfectie”;

14) cuvântul „Tratament”, urmat de specificarea tratamentului aplicat transportului respectiv;

15) textul „Produsul chimic (substanța activă)”, urmate de specificarea substanței active a produsului chimic utilizat pentru tratamentul prevăzut la subpct.14);

16) cuvintele „Durata și temperatura”, urmate de specificarea duratei și, după caz, a temperaturii acestui tratament;

17) cuvântul „Concentrația”, urmat de specificarea concentrației produsului chimic respectiv la care s-a ajuns în cursul acestui tratament;

18) cuvântul „Data”, urmat de data la care a fost aplicat acest tratament;

19) cuvintele „Informații suplimentare”, urmate de orice informație suplimentară pe care autoritatea competentă dorește să o includă în certificat;

20) cuvintele „Locul eliberării”, urmate de specificarea locului eliberării certificatului fitosanitar;

21) cuvântul „Data”, urmat de data eliberării certificatului fitosanitar;

22) cuvintele „Numele și semnătura funcționarului autorizat”, urmate de numele și semnătura funcționarului care eliberează și care semnează certificatul fitosanitar;

23) cuvintele „Ștampila organizației”, urmate de ștampila oficială a autorității competente care eliberează certificatul fitosanitar; și

24) în mod opțional, fraza următoare poate fi adăugată pe certificat, sub chenar: „Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru (numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia.”

2. În cazul în care certificatul fitosanitar nu este eliberat în format electronic, suportul de hârtie utilizat conține un filigran, o ștampilă în relief sau un simbol în relief stabilit de autoritatea competentă care semnează certificatul. Culoarea textului preimprimat este maro, cu excepția numărului certificatului original, astfel cum este prevăzut la pct.1 subpct.1) lit.d), care poate avea o altă culoare.

MODEL

de certificat fitosanitar de reexport

1. Numele și adresa exportatorului	2. CERTIFICAT FITOSANITAR DE REEXPORT Nr. MD XX/00000000
3. Numele și adresa declarate ale destinatarului	4. Organizația de protecție a plantelor din Către organizația (organizațiile) de protecție a plantelor din

	5. Locul de origine		
6. Mijloace de transport declarate			
7. Punctul de intrare declarat			
8. Mărci distinctive: numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor		9. Cantitatea declarată	
<p>10. Prin prezentul se certifică:</p> <p>– faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise mai sus au fost importate în _____ (țara/partea contractantă la reexport) din _____ (țara/partea contractantă de origine) și au făcut obiectul certificatului fitosanitar nr. _____</p> <p>(*) ☐ containerele originale ☐ copia certificată conformă a acestuia este anexată la prezentul certificat;</p> <p>– faptul că acestea sunt</p> <p>(*) ☐ ambalate ☐ reambalate ☐ în containerele originale ☐ containere noi</p> <p>– faptul că pe baza</p> <p>(*) ☐ certificatului fitosanitar original ☐ și a inspecției suplimentare, sunt considerate conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale țării/părții contractante importatoare și</p> <p>– faptul că în timpul depozitării în _____ (țara/partea contractantă de reexport), transportul nu a fost supus riscului de infestare sau infectare.</p> <p>(*) <i>A se bifa rubrica corespunzătoare.</i></p>			
11. Declarație suplimentară			
TRATAMENT DE DEZINFESTARE ȘI/SAU DEZINFECȚIE		18. Locul eliberării	
12. Tratament			Data
13. Produsul chimic (substanța activă)	14. Durata și temperatura		Numele și semnătura funcționarului autorizat
15. Concentrație	16. Data		Ștampila organizației
17. Informații suplimentare			